

SACRORUM EVANGELIORUM

VERSIO SYRIACA PHILOXENIANA

11
2. K. h.

EX CODD. MSS. RIDLEIANIS

IN BIBL. COLL. NOV. OXON. REPOSITIS

NUNC PRIMUM EDITA:

CUM INTERPRETATIONE ET ANNOTATIONIBUS

JOSEPHI WHITE A.M.

COLL. WADH. SOCI

ET LING. ARAB. PROFESSORIS LAUDIANI.

TOMUS PRIMUS.

O X O N I I.

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

MDCCCLXXVIII.

HONORATISSIMO ET SPECTATISSIMO DOMINO,
FREDERICO DOMINO NORTH,
UNIVERSITATIS OXONIENSIS CANCELLARIO, &c. &c. &c.

LITERARUM OPTIMARUM
CULTORI, PATRONO, VINDICI,
HANCCE SACRORUM EVANGELIORUM
VERSIONEM SYRIACAM,
NUNC PRIMUM SUB AUSPICIIS ACADEMIÆ SUÆ
EDITAM,
SUMMA CUM OBSERVANTIA DICAT CONSECRATQUE

JOSEPHUS WHITE.

HONORATISSIMO DOMINO

FREDERICO DOMINGO NORTH

UNIVERSITATIS OXONIENSIS CANCELLARIO

LITTERARUM OPTIMARUM

CLAUDE LATRONE VINICE

WILLIAMO BARRORE EVANGELIUM

VERBOSUM SYNTAGMA

HUNC PRIMUM SUB AUSPICIIS ACADEMIE SUE

EDITAM

SEMINA CUM OBSERVANTIA DICAT CONSTAT

JOSEPHUS WHITE

P R Æ F A T I O.

VIRI eruditi per plurimos anteaſtos annos ſtrenuam navarunt operam in Codicibus MS^{is} Novi Teſtamenti, quotquot reperiri poterant, conferendis; etiam minima quæque fragmenta perſcrutari, et ad examen revocare non gravati ſunt, eo ſcilicet conſilio, ut genuina Sacrorum Scriptorum verba, quantum fieri potuit, in integrum reſtituerent: quod et innumeris fere in locis præſtiterunt. Videmur itaque et nos etiam bonis omnibus et eruditis viris rem gratiſſimam facturi, quod verſionem maximæ antiquitatis jam demum Typis evulgatam damus; verſionem, inquam, quæ vel initium ſexti ſæculi vetuſtate attingit, et quæ textum Græcum tam preſſe ubique ſequitur, ut fere ſingula quæque particula conſervata ſit, et tam accurate expreſſa, ut nullus errori locus relinquatur. In illa igitur verſione Græcæ lectiones locum habeant neceſſe eſt, quas ſæculum quartum vel ſaltem quintum agnovit. Primo quidem, cum in verſione Syriaca Simplici ubique liberior interpretatio, et fere paræphraſtica, obtineret, aliam Græci Textus verſionem ad literam inſtituit Polycarpus, anno Chriſti 506, auſpiciis Philoxeni Episcopi Mabugenſis. Poſthinc uno circiter ſæculo elapſo, nempe anno æræ Chriſtianæ 616, Verſionem iſtam Thomas Episcopus Heracleenſis cum duobus accuratiſſimis exemplaribus, in Alexandria aſſervatis, conferendam curavit. Has Collationes in Textu et Margine Verſionis Philoxenianæ ſatis cum iudicio exhibuit. Quam auro contra non carus hicce theſaurus? Quam pretioſa Lectionum antiquarum monumenta hic deprehenduntur? Eſt autem quod huiusce operis pretium in majus amplificat; nimirum quod probatiſſima illa Exemplaria, cum quibus Thomas collationem inſtituit, poſtea periere,

cum Saraceni malo omine Bibliothecas Alexandrinas incendio consumerent. Horum itaque codicum Lectiones nobis profecto ex hoc Opere unice petendæ sunt.

Quoad ætatem et indolem Archetypi Græci quo Polycarpus usus est, credibile est eum accuratissimum quod adipisci potuit, selegisse Exemplar. Et si statuamus Exemplar hocce duo secula aut tria habuisse, hoc est, seculo tertio aut quarto exaratum fuisse, eam præ se feret antiquitatis laudem, quam in Codicibus hodie asservatis frustra requiras. Ad Collationes quod attinet in textu et margine Versionis Philoxenianæ a Thoma Episcopo Heracleensi annotatas, ipsum auctorem habemus eas ex optimis Codicibus petitas esse, ex iis scilicet qui in Alexandria præcipuæ auctoritatis erant; Alexandriam vero iis temporibus summa eruditionis laude floruisse satis omnibus notum est. Denique, ut verbo dicam, Polycarpianæ interpretationis ratio, ætas item et selectio Græcorum, quibus ipse et Thomas Heracleensis usi sunt, exemplarium, erudito cuiusque versionem hanc penitus commendant. Superest ut hoc loco Editionis nostræ historiam breviter tradam; quod et idcirco etiam faciendum est, ne mihi met ipsi vitio vertatur ingrata illa plurium annorum mora.

Postquam Codex Heracleensis ex Amida Mesopotamiæ urbe in Angliam transmissus, et celeberrimo Ridleyo dono datus esset, Viri eruditi mire flagitaverunt ut totum, vel saltem aliquam ejus partem, publici juris faceret. Et ille vir optimus, non aliter sese Religioni et bonis Literis satisfacere posse agnovit, quam si hunc variarum Lectionum thesaurum, quem ut divinitus oblatum sibi que concreditum habebat, cum iis communicaret. Capto igitur Codicis excudendi consilio, cum ætas ejus jam ad senium deflexisset, ad linguam Syriacam discendam se convertit incredibili fere labore, cum et præceptore, et etiam libris idoneis prorsus careret: sed pervicit tamen; et jam continuo quatuor Evangelia Syriace ex Codice Heracleensi descripsit, adjecitque ad imas paginas Collationem alterius libri manuscripti, quem Barsalibæi nomine insignivit. Latinam Interpretationem non adjecit: quippe quod ipsum Græcum fontem Syriacorum optimum interpretem esse arbitrabatur. Huc usque pervenerat vir summus,

cum ad opus edendum vires ei ob provectam ætatem deficerent. Itaque Apographum suum Academiae Oxoniensi lubenter donavit. Statuerunt enim viri optimi, quibus res Typographica commissa est, tam præclaro operi sumptus sufficere. Quærebatur igitur qui illud ad umbilicum perduceret. Et optandum foret, ut duobus eruditissimis viris quibus ea primum opera demandata est, satis otii fuisset, quo se ad hanc Spartam exornandam accingerent. Quod ubi aliter evenerat, mihi tandem hoc munus attributum est ob humanissimam Commendationem ROBERTI LOWTH nuper Oxoniensis Episcopi, nunc Londinensis. Erat itaque apud eruditos summa expectatio Versionem Philoxenianam brevi in lucem emissam fore. Hoc quidem si ita evenisset, non minus mihi commodi quam omnibus voluptatis attulisset: sed prorsus aliter contigit. Si causas igitur ob quas tamdiu opus productum fuit, obiter attingam, non abs re facere videbor. Visum est itaque Rei Typographicae curatoribus Textui Syriaco interpretationem latinam subjiciendam esse. Quod arduum fuisse et difficile experiundo didici: multo sane operosius quam Textus Syriaci exscriptionem, in qua tamen una celeberrimus Ridleyus plures annos consumpserat. Præterea textum ipsum Syriacum, quia exscriptum Ridleyanum, ob literarum nexus fere semper omisso, Typographi usui non satis commodum erat, multo cum labore totum ipse iterum exscripsi. Neque hoc de viro qui mihi amicissimus fuit, inique intelligi velim: quod ideo tantum a me dictum est, ut ignaviae crimen a me ipso amoveam.

Sed et illud difficillimum erat, quod tamen apprime necessarium arbitratus sum, de lectionibus Asteriscis et Obelis notatis regulam quandam, et veluti Canonem Criticum statuere, unde de Lectionum istarum auctoritate accuratius decerneretur. Neminem in hac re adiutorem habui, ne antecessorem quidem, si Wetstenium excipiam, cujus tamen sententia a nostra longe diversa est. De ea infra agetur.

Quod ad Notulas attinet, quas ad calcem Evangeliorum adjeci, quamvis paucae sint, et præcipue ad Grammaticam spectent, multum omnino in iis temporis consumpsi; quod æqui rerum aestimatores, spero, facile agnoscent. Accedit, quod posterioribus duobus annis

adeo infirma usus fuerim valetudine, ut sæpe typographicis erroribus corrigendis morosam operam impendere vix potuerim. Hæc fere sunt quæ de nimia Editionis hujusce mora breviter notanda arbitratus sum. Jam vero, priusquam de singulis quæ ad Versionem Philoxenianam spectant differere aggrediar, pauca de Versione Syriaca priori, vulgo Simplici, dicenda sunt; ut pateat quam ab ea diversa sit Versio Philoxeniana, quam etiam eo ipso nomine utilis futura sit: simul et illud agam, ut qui Versionem priorem parum satis cognitam habeant, uno tamen intuitu de utriusque usu et indole rectius judicare possint.

P R Æ F A T I O.

S E C T I O I.

De Simplicis Versionis Antiquitate. †

QUO anno æræ Christianæ, aut a quo prodibat authore Versio hæc Syriaca, quæ † Simplex appellatur, non facile est dictu. Referunt eam Syri nonnulli, ut a Postello traditur*, ad ipsum Marcum Evangelistam, qui, secundum hos, posteaquam Evangelium suum Latine scripsisset, non id solum, sed et cæteros Novi T. libros Syriace transtulit: at cum Marcus supremum diem obiit octavo Neronis anno, et æræ Christianæ sexagesimo tertio, nondum suum Evangelium scripserat Joannes.

At inter omnes fere Orientales magis increbuit, Thaddæum, vel Apostolum, vel e Discipulis LXX unum, a Divo Thoma ad Abgarum, Edeffæ Regem, statim a Christi in cælum ascensu, missum, ibi Evangelium prædicasse, et sacros codices in Syriacum Sermonem transtulisse. Et quidem Evangelium quoddam memoratur Edeffenum pervetustum, ad cujus calcem hæc adnotatio subnectitur Syriace, quæ Latine sonat, “ absolutus est sanctus iste Liber Feria 5^a “ die 18° Canun prioris (hoc est Decemb.) anno Græcorum “ CCCLXXXIX^o (æræ Christianæ LXXVIII°) propria manu Achæi

† Hanc, et quatuor quæ proxime sequuntur Sectiones, excerpti ex Cl. Ridleii Dissertatione *de Syriacis Novi Fæderis Versionibus*: neque opus erat ut ipse de proprio multa adjicerem, ubi ille vir Clarissimus omnia tam penitus excusserat. WH.

‡ Versionem Simplicem primum edidit Viennæ Widmanstadius, A. D. 1555. ex qua Editione natæ sunt plures aliæ. Ultimam et decimam tertiam in lucem emisit Carolus Schaaf Lugd. Bat. A. 1708: quæ quanquam prioribus longe præstet, multa tamen adhuc habet quæ ulteriorem emendationem requirunt. WH.

* Syri constanter asserunt S. Marcum, S. Petri Apostolorum Coriphæi discipulum, et in cujus domo initio coaluisse Ecclesiam credunt plurimi, Latine primum scripsisse Evangelium suum, quod etiamnum asservari dicunt in inclyta Venetorum urbe. Deinde eundem ipsum Marcum lingua patria, hoc est, Galilæa Syra, non modo Evangelium suum transtulisse, sed etiam cæteros omnes N. T. Libros. Id mihi literis significavit Gulielmus Postellus, affirmavitque se ita a Syris ipsis accepisse. Boderiani Præfat. ad N. T. Syriac.

“ Apostoli, focii Mar-Maris, Discipuli Mar-Adæi Apostoli; cujus
 “ oratio nobiscum sit †.”

Si hic Achæus idem sit, ut videtur, ac Aghæus ille Thaddæi
 Edeffæ Successor, et Mar-Maris Præcessor, non scripsit ille Evange-
 lium Edeffenum anno æræ Christianæ LXXVIII°, mortuus quippe est
 anno XLVIII°. Et quale quale sit hoc testimonium, dicitur de Evan-
 gelio quodam, nescio quo, Edeffeno, non de omnium Novi Fœderis
 Tabularum versione. Nondum tempore Thaddæi vel Achæi, utroque
 anno XLVIII° defuncto, scripta sunt vel Evangelia vel Epistolæ.

Versio sacrorum Codicum in Syriacum sub Abgaro, (si ulla) fuit
 veteris Fœderis librorum ex Hebræo. Si esset ab Apostolo vel a viro
 Hierosolymitano Novi Fœderis Traductio verisimile est eam fuisse in
 Dialecto Chaldaica, quam Galilæam Syram Postellus appellat, non in
 Antiochena, ut est hodierna Simplex.

Si hanc Versionem ad originem nimis altam referant Syri ipsi, inter
 Europæos reperiuntur qui ab iis multum discedentes eam nimium
 velint deicere, ad sextum nimirum vel septimum seculum.

Fullerus, et post hunc Grotius et Vossius hoc colligunt ex voce
Quæstionarius Matth. xxvii. 65, 66. xxviii. 11. infimæ Latinitatis vo-
 cabulo. At Error est plane graphicus, litera ܐ (r) pro ܕ (d) mutata,
 punctulo imposito pro subiecto, et ܐ (i) paulo evectiori in ܢ (n)
 grandescente. In plurimis quidem legitur ܐܘܪܝܢܐ duplici errore,
 quasi esset *Quæstionarius*: at in Polyglottis Anglicanis unica tantum
 mutata litera ܐܘܪܝܢܐ; in codice Gabrielis Sionitæ literis trans-
 positis ܐܘܪܝܢܐ; et in nostrorum utroque ܐܘܪܝܢܐ, ܐܘܪܝܢܐ.

Pergit Grotius, et ex Doxologia Matth. vi. 13. colligit hanc Ver-
 sionem non prius fuisse factam, quam Ecclesiarum Liturgia formam
 certam accepisset; ex qua Liturgia hoc additamentum in textum
 irrepsisse contendit. Num ergo nudius tertius, ex quo Ecclesiarum
 Liturgia certam acceperat formam? aut quid obstat quo minus Versio
 sit antiqua, si doxologia inferatur? Siquidem si in Græcis, quidni et
 in Syriacis etiam codicibus addi potuit Liturgicum hoc ܐܘܪܝܢܐ?

† Asseman. Bibl. Orient. Tom. II. in indice Codd. MS. p. 446.

Si modo additio sit ulla: quod fortasse pepercerat dixisse, Vir in primis doctus, si meminisset hanc Doxologiam e Kaddish Judaica sumptam, inde in precibus Apostolicis ex præscripto Domini fuisse usurpatam, indidemque ad Liturgias Græcas profluxisse.

Sed multo plura differuit, quæ hujusce Versionis antiquitatem infirmare n, inter Remonstrantes Amstelodami Philosophiæ et Historiæ Ecclesiasticæ nuper Professor, Joannes Jacobus Wettstenius, in Prolegomenis ad N.T. Editionem &c. denuo procurandam, MDCCXXX°. Is, postquam observasset Versionem Syriacam a Thoma Heracleensi Alexandria in Ægypto in monasterio Antonii cum tribus codicibus Græcis diligenter collatam atque emendatam esse A. D. DCXV°; adjecit, “hodieque non alios exstare Syriacos codices, quam eos qui “ex hac editione descripti et correcti sunt.”

Gravis fane error, sed non est ipsius Wettstenii deliramentum. Eo primum imbutus est a Renaudotio et Lelongio, et tandem ab amico nostro Joanne Kippax S. S. Th. Professore liberatus, ut ex literis Caspari Wettstenio datis ut mihi communicarentur, didici. “Gratias, “inquit, habeo maximas Rev. Ridleio pro transmissa notitia codicum, quos possidet, Syriacorum N. T. Utinam quam primum “accurate Editos conspiceremus. Multum inde bonæ frugis ad “veram lectionem eruendam rediret. Jam aliquot elapsi sunt anni, “ex quo Amicus Ridleii me liberavit ab errore, in quem confidentia Renaudoti et Lelongii me induxerat, asseverantium unicam “esse Versionem Syriacam. Uti hoc gratus agnosco, ita nolim “mihi imputari errorem, quem erravi non prius, sed post alios, “cum copia non esset codices MSS. consulendi, quod solum rem “extricare potuisset.”

Hæc candidus Professor scripsit anno MDCCXLIV° ineunte; nec hujus Erroris meminisset, nisi in Prolegomenis MDCCLI° editis huic retractationi repugnans reperissem argumentum, et eundem errorem altius radices egisse quam ut potuerint evelli. Opponit enim Simplicis antiquitati, Ptolemaida vocari Acco, “quod nomen, inquit, ista urbs sub imperio demum Saracenorum, h. e. post septimum

“seculum recuperasse videtur.” At quomodo hoc stare possit, quum ipse concefferit, Simplicem ab ea Heracleensi seculo sexto collata, non modo aliam esse, sed etiam priorem? ad Simplicem sub nomine PRIORIS refert Editio Heracleensis: atque etiam Wetstenius *illam* ut PRIOREM, *hanc* ut POSTERIOREM distinguit.

Ad ipsum argumentum dissolvendum sufficit Ammianum Marcellinum adire, a quo docemur urbium nomina, a Græcis Imperatoribus indita, apud Indigenas non obtinuisse: Urbem igitur quam Lucas Græce scribens Ptolemaida vocaverat, Interpres Syrus, in rudiorum et indigenarum gratiam exponens, per nomen illis notius Acco reddidit, priusquam sub Saracenis vetus nomen publice restitueretur.

Objicit porro Vir Cl. “MSS” Codices Evangeliorum Syriacos habere Canones Eusebii, ejusque Epistolam ad Carpianum.” *Codices* igitur *isti* sunt Eusebii ætate recentiores: Continuone sequetur *Versionem* quoque posteriorem esse, cui perinde ac Græco Textui, hi Canones et Epistolæ, in recentiori seculo, comites et ministri adjungi potuerint?

Attentatum vero nolens deferere argumentum, subtiliores quasdam temporum notas profert, quæ plerumque adeo sunt lubricæ et incertæ, ut nisi Critico acumine non possint aut perspicui aut refelli. Hujusmodi est argumentum ex Joannis v. 27. petatum. “*Quod ipse* “*fit filius hominis* jungit cum sequentibus *ne miremini hoc*; non cum “*præcedentibus*, quæ distinctio videtur sapere argutias ævi posterioris.” An vera sit hæc distinctio, an secus, non est hujus loci; an argumentum sit versionem hanc ævo posteriori esse factam, necne, quæstio est. Ut argutias ævi missas faciam, quas omnino non sapio, argumento utar apertiori, manifesto Chrysostomi testimonio, quo teste constat Syram illam distinctionem fuisse recepta *priorem*; receptam enim Paulo Samosatonenſi adſcribit medio ſeculi tertii. Syra igitur distinctio approbata erat ſeculo 4to exeunte, et judicio Chrysostomi recepta (ſeculo tertio ficta) verior et antiquior est judicata.

Ejusdem generis est hæc quæ sequitur conjectura. “Loca ex “Veteri Test. citata, inquit, non prout in Græco Textu juxta

“ Græcam τῶν δὲ versionem, sed juxta Hebraicum Textum in Syro
“ legi : qui etiam non *Beelzebul* sed *Beelzebub* scribit : quæ ἀκριβεία a
“ temporum Apostolicorum ratione remota est : alicubi etiam vim
“ argumenti Apostolici enervat.” Sed quænam ista Syri tam admi-
randa ἀκριβεία, quæ a temporum Apostolicorum ratione remota sit,
si istius ævi Authores, Græce scribentes Græce peritis, V. T. Scrip-
turas juxta Græcorum Versionem citarent, et ejusdem ævi explana-
tores eadem testimonia, Chaldaice peritis, juxta Chaldæam para-
phrasin protulerint ? Eadem est utriusque ratio, eadem ἀκριβεία.
Nil igitur obstat hætenus, quo minus Versio Syrorum Simplex ad
secundum referatur seculum.

S E C T I O II.

De Simplicis Versionis Utilitate.

* **I**N Græcis verbis vel phrasibus inusitatioribus vetus hæc Versio in Ecclesia Antiochena, ubi primum Discipuli cognominati sunt Christiani †, non contemnendus est Interpres. De vocabulo τῷ ἐπισίον, Matth. vi. 11. ambigis quis sit ejus significatus? a nullo Græcorum usurpatur hæc vox, inquit Origines ‡, παρ' ὧν τῶν ἐλλήνων εἰς τῶν σοφῶν ὠνομάσθη. Latinus interpres *super substantialem* reddit, quasi esset ὑπερσίον. Alii exponunt *quotidianum*, quasi deduceretur a τῷ ἐπιεῖναι, a *succedendo*; hinc Athanasius, τὸν ἐπισίον ἄρτον, τὰτ' ἐστὶ τὸν μελλόντα §. Latinus hunc panem *quotidianum* dixit, inquit Ambrosius ||, quem Græci dicunt *advenientem*. Quia Græci dicunt τὴν ἐπισίαν ἡμέραν *advenientem diem*. At huic interpretationi obstare videtur verbum σημερον, quod tum esset otiosum. Syrus vertit *panem indigentiae*, vel *necessitatis nostræ*, ܡܢ ܥܡܪܝܢܐ ܕܢܚܝܬܐ ܕܢܚܝܬܐ, ἄρτον τὸν ἐπὶ τῇ ὕσσει ἡμῶν ἀρμαζόντα, ut Suidas explicat.

Si quid sibi velit Divus Historicus inquiramus per τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἁγίου, καὶ ταῖς προσευχαῖς, Act. ii. 42. lucem circumfundit interpres Syrus, qui reddit, *associabant se in precatone, et in fractione Eucharistiæ*.

Si argumentum pro Christi Deitate a Matth. xxviii. 19. petatum, quod εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ baptizari jubemur, dilui posse confidunt nonnulli, quoniam I Cor. x. 2. εἰς τὸν Μωσῆν baptizari dicuntur Judæorum proavi; adeant simplicem Syrorum Versionem, et invenient εἰς τὸν Μωσῆν significare *per ministerium Moysi* baptizari. Si aliud argumentum ex Stephano precante petatum, Domine Iesu suscipe spiritum meum*, infirmare velint, verba ex appositionis constructione ad regiminis syntaxin detorquendo, Domine τοῦ Iesu, suscipe — ab hac Paraphrasi aperte refelluntur, quæ ita se habet, Domine noster, Iesu, suscipe. —

* Ridl. Dissert. p. 17.
carne humana.

† Act. xi. 26.
|| P. 380.

‡ περὶ εὐχῆς. 16.
* Act. vii. 59.

§ De assumpta

[Ad hæc Exempla a Cl. Ridleio allegata, quibus nimirum probatur Versionem Simplicem paraphrastica nonnunquam licentia uti, adjiciam adhuc duo aut tria. Luc. ix. 34. Gr. εφοβηθησαν δε εν τω εκεινους εισελθειν εις την νεφελην. Simplex **وَيَخَافُونَ أَنْ يَدْخُلُوا فِي السَّحَابِ**. **وَيَخَافُونَ أَنْ يَدْخُلُوا فِي السَّحَابِ** --- *et timuerunt quum viderent Mosem et Eliam quod ingrederentur nubem.* Act. v. 4. Gr. ουχι μενον σοι εμενε, και πραθεν εν τη ση εξεστια υπηρχε; τι οτι εθες εν τη καρδια σε το πραγμα τιστο; Simpl. **لَا يَخَفُ مِنْكَ أَنْ يَخْرُجَ مِنْ هَاهُنَا**. **لَا يَخَفُ مِنْكَ أَنْ يَخْرُجَ مِنْ هَاهُنَا** --- *Nonne erat tuus antequam venderetur? et quum venditus est, rursus tu potestatem habebas super pretium ejus: quare posuisti in corde tuo, ut faceres * voluntatem hanc?* Cap. vii. 45. Gr. Ἦν και εισηγαγον διαδεξαμενοι οι πατερες ημων μετα Ιησους εν τη κατασχεσει των εθνων, ων εξωσεν ο θεος απο προσωπων των πατερων ημων εως των ημερων Δαβιδ. Simpl. **وَلَمْ يَكُنْ يَخَافُ أَنْ يَخْرُجَ مِنْ هَاهُنَا**. **وَلَمْ يَكُنْ يَخَافُ أَنْ يَخْرُجَ مِنْ هَاهُنَا** --- *Et hoc tabernaculum etiam introducendo introduxerunt Patres nostri cum Jesu in terram quam dedit eis Deus hæreditatem ex Gentibus illis quas ejecit a conspectu eorum, et deportatum est usque ad dies Davidis.* Multa hujusmodi Paraphraseos exempla in Versione hac occurrunt. †]

‡ Si vis igitur Syrorum Doctorum sententias, Evangelistarum et Apostolorum sensum explicantium intelligere, adi *Simplicem*: Sin quis fuerit GERMANUS TEXTUS CODICUM GRÆCORUM IN QUINTO ET SUPERIORIBUS SÆCULIS inquiras, *Heracleensem Philoxenianæ Versionis Recensionem* pervolve atque scrutare: de qua nunc restat dicendum.

* Perperam reddidit SCHAAFIUS verbum {ܠܥܝܝܐ} per *voluntatem*, cui respondet vox Syriaca ܠܥܝܝܐ — ܠܥܝܝܐ vero significat *res, negotium, &c.* Eadem incuria occurrit supra Cap. ii. 12. WH. † WH. † Ridl. Dissert. pag. 72.

S E C T I O III.

De Versione, ut dicitur, Philoxeniana.

* CUM multi sint aggressi, ut loquitur Lucas †, qui ipsi audierint, et ministri fuerint sermonis, narrationem componere earum rerum, quarum plena inter Christianos fides facta est; pluresque eorum narrationes exscripserint, et ex iis inter se collatis Alii novas ausi sint excudere; Harum optimas fecernendi, et canone quasi figillandi cura nascenti incumbere Ecclesiæ. Secundo ineunte seculo, canone completo, quum quisque pro ingenii sui modulo, quæ sibi visa fuerint, explicaverit, reformaverit, suppleverit, non fieri poterat quin varia et diversa passim divulgarentur Sacrorum Codicum exemplaria; ut in proximo seculo testatur Origines, conquestus, se multam differentiam inter exemplaria reperisse, sive per negligentiam describentium, sive ex temeritate quorundam, sive propter eos, qui negligunt emendare Scripturas, vel propter eos, qui, quod ipsis videtur, in emendationibus vel adjiciunt vel subducunt ‡. Hinc illi, Pierio, Pamphilo, et Eusebio curæ optimos codices corradendi, emendatissimisque bibliothecas Alexandrinam et Cæsariensem instruendi, eodem seculo 3tio et proximo ineunte.

Ab istis circumforaneis et vulgatiorebus Evangeliiis factam fuisse Vulgatam Versionem Latinam, testatur Hieronymus; Eamque editam partim a præsumptoribus imperitis, partim a Librariis dormitantibus, eousque vitiatam esse, præsertim in Evangeliiis, ubi mixta et confusa omnia, ut necesse jam fuerit totam ad fontes Græcos exigere et reformare §. Hunc pium in se suscepit laborem hortatu Damasi seculo quarto jam excurrente. Novum Testamentum, ut ipse de se testatur ||, Græcæ fidei reddidit: at quoniam Græci codices ipsi essent corrupti, optimos selegit, et emendatissimos Origenis, Pierii, Pamphili, et Eusebii consuluit; quare in Præfatiuncula ad Evange-

* Ridl. Dissert. p. 36.
ad Damasum.

† Luc. i. 1, 2.

‡ Homil. viii. in Matth.

§ Præfat.

|| Libro de Scriptoribus Ecclesiasticis.

listas pollicetur Evangelia, codicum Græcorum emendata collatione, sed veterum. At non omnino ad hos emendare ausus est Versionem ab istis tam immane discrepantem, quæ ne multum a lectionis Latinæ consuetudine abhorre videretur, ita calamum temperavit, ut his tantum, quæ sensum videbantur mutare, correctis, reliqua manere pateretur ut fuerant.

Si Græci igitur ipsi codices adeo erant in secundo et tertio seculo corrupti, ut Eusebius, qui optimos selegit et corrasit, meritis sit vocari *Scripturarum Clavis*, et *N. T. custos*; si quarto jam desinente, Latina Versio Græcis probatissimis tam dissimilis erat, ut necesse esset eam ad fontes reformare; nec tamen minus necesse, tanta erat discrepantia! ut calamum temperaret Hieronymus, ne alienam Scripturarum faciem inducere videretur, quid de Syriaca Versione in seculo proximo vel etiam sexto ineunte judicandum? num eam Græcis ipsis præstantiorem? num Alexandrinorum vel Cæsariensium codicum lectionibus probatiorem? num tot ætatum fluxu, per tot imperitorum et dormitantium manus traditam, incorruptissimam evasisse? mirum sane, si huic uni Versioni licuisset adeo esse felici. Creditu quidem proclivius est eam longius quam vel ipsam Latinam, jam ab Hieronymo castigatam, a Græcis recessisse, et non tantum ad eos emendari, sed etiam denuo recudi debuisse.

Et sexto quidem seculo dilucescente prodibat nova Evangeliorum, pariter ac cæterarum Novi Fœderis Scripturarum apud Syros Versio. De qua ad finem hujusce Versionis Evangeliorum subjicitur hæc notatio; "Est Liber hic quatuor Evangelistarum qui versus est e
" lingua Græca in Syriacam accuratissime Mabugi civitate anno
" MCCCXIX^o Alexandri Macedonici in diebus Domini Philoxeni
" Confessoris, istius civitatis Episcopi." Et Bar-Hebræus de Novo Fœdere verba faciens, dicit, " Deinde accuratius a Græco in Syria-
" cum versum fuit in urbe Mabug diebus Religiosi Philoxeni *."

* In Horreo mysteriorum.

Adeo igitur tum temporis erat deformata Syriaca quæ vulgo terebatur Novi Fœderis Versio, ut Nova, quæ a Græcis fontibus accuratius deduceretur opus esset. Et ne conjecturis tantum videar augurari, ex Mose Aghelæo, qui hortatu Paphnutii, Glaphyra Sancti Cyrilli Alexandrini e Græco in Syriacum convertit, testimonium proferam: qui in Præfatione sic Lectorem adloquitur; “ siqua vero
 “ ex sacris Scripturis petita testimonia in hac Versione occurrant,
 “ quæ Syriacis exemplaribus non consentiant, ne animi pendeat;
 “ nam in Bibliorum versionibus magnam est reperire discrepantiam:
 “ idque palam deprehendes si versionem N. T. et Davidis a Polycarpo claræ memoriæ Chorepiscopo ad beatum, fidelem, et doctorem Xenaïam Mabugensem Syriace elaboratam evolvas; ubi
 “ mirari est tot varietates, quæ in Versione, e Græco confecta,
 “ cernuntur*.”

Hinc patet Textum Novi Fœderis in Græcis codicibus, et qui a Patribus, Græce scribentibus, citari solet, a vulgata Syrorum versione mirum in modum discrepare.

Annus, quo hoc prodibat opus, describitur Alexandri Macedonici DCCCXIX°, qui juxta computum Chaldaicum incipiebat 12° Martii anno æræ Christianæ DVIII°. At cum calculos subducit Polycarpus, vel alius quivis, in præfatione ad Epistolas Paulinas, ponit Pauli Martyrium anno Christi adventus LXIX°, quinto sabbato in mense Thamuz (nostro Julio magna ex parte respondente:) ex quo, inquit, ad annum DCCCXIX^m Alexandri Macedonici, quum Liber hic a Græco in Syriacum versus est, sunt anni CCCCXXXVI¹: at hi numeri conficiunt summam non ultra DV. Natales igitur Christi triennio serius ponit.

At his annis invenimus Philoxenum aliter occupatum. Episcopatum inierat anno CCCCLXXXV°, in exilium pulsus est DXVIII°. Ab anno CCCCXCVIII° Flavianum Antiochiæ Patriarcham exagitare cœpit, et anno proxime sequenti ab eodem simul exagitatus est. Mox (DVI°) ad urbem regiam Constantinopolin proficisci coactus

* Assen. Bibl. Orient. Tom. II. Cap. x.

est; et exinde in Syriam reversus a DVII ad DX, frequentibus apud Anastasium Imperatorem calumniis Flavianum vexare non destitit. Ipse interea temporis, ut in Epistola ad Monachos Senennenses queritur, sæpe mortem effugit; quam Hæretici Gentilibus conjuncti sibi machinabantur.

Non erat otii satis Philoxeno turbidis istis temporibus tanto, atque a curis secularibus tam alieno, studio vacare. At hoc opus, quod sibi visum sit necessarium, alteri demandare sibi subjecto, Episcopum, literarum fautorem, et siquis alius Scriptorem elegantissimum, necnon in sacras scripturas Commentatorem, decebat omnino. Eo præcipue temporis intervallo, quum nihil ab Antistite Romano, suæ Vulgatæ, Simplici Syriacæ simillimæ, propugnatore opponendum fore timebat.

Xenaia igitur sive Philoxeni Chorepiscopus Polycarpus hanc e Græco elaboravit versionem; eamque Philoxeno inscripsit anno æræ Christianæ DVIII^o, Ecclesiis Orientali et Occidentali graviter inter se diffidentibus ab anno CCCCLXXXIV^o ad annum DXIX^m.

Hic omnes libros N. T. transtulit, quatuor Evangelia, Actus Apostolicos, septem Epistolas Catholicas, et quatuordecim Paulinas; necnon, ut ex dialecto, et versionis indole judicare possimus, Apocalypsin. Neque ex opinionis tantum arbitrio pendet hoc judicium, sed teste confirmatur; in Bibliotheca enim S. Marci Florentiæ codex est Syriacam Apocalypseos versionem continens, quam Amanuensis scribit se ab Autographo antiquissimo descripsisse Romæ MDLXXXII; autographum vero exaratum fuisse a Thoma de Charkel seu Heracleensi.

Dialectus est non Antiochenæ, sed Babylonica, qua fere per idem tempus, vel paululum prius, prodibat Talmud isto nomine insignitum. Græcum Textum *κατα πωδα*, ut fidus Interpres, sequitur Polycarpus, verborum etiam collocatione, ipsisque articulis emphaticis retentis: non in rudiorum gratiam paraphrastice interpretatus est, sed ipsissimam Græci Textus faciem exprimit; explicationibus igitur abstinet, quæ in Simplici frequentes; (in margine quidem nonnullas

offendimus, sed a recentiori forsan interprete adjectas :) voces Syriacas in Textum Græcum admissas, et ibi Græce quoque redditas, quas (ut apud Syros notissimas) neglexit iterum interpretari Simplex, huic est religio quo minus præteriret: Græca verba, quæ vel ipse parum intellexerat, vel æquipollentibus Syris reddere desperaverat, vel retinet in textu, Syriacis characteribus exarata, vel horridius aliquando ad etymologiam vertere conatus est, potius quam fucum Græcis obducere. Hujusmodi sunt, Matth. viii. 5. et passim, εκατονταρχος. Simplex vertit per ܠܐܘܬܢܐ Centurio. Polycarpus, nunc ܠܐܘܬܢܐܝܐ, nunc ܠܐܘܬܢܐܝܐ. Matth. xii. 4. αρτας προθεσεως. Simplex explicat panem mensæ Domini. Polycarpus ܠܐܘܬܢܐܝܐ ܠܐܘܬܢܐܝܐ, et in margine explicat qui positi erant coram Domino. Luc vi. 1. δευτεροπρωτω. Simplex prorsus omittit. Polycarpus ad verbum reddidit ܠܐܘܬܢܐܝܐ ܠܐܘܬܢܐܝܐ; et notatur in margine non in omni exemplari hæc verba legi. Johan. v. 2. επι προβατικη κολυμβηθρα. Simplex, quidam locus Baptistarii. Polycarpus vero ܠܐܘܬܢܐܝܐ ܠܐܘܬܢܐܝܐ. In margine Græcis literis scribitur προβατικη, quam Syriace interpretatus est pecuaria. Act. xix. 38. αγοραις αγωνται. Simplex iterum præterit. Polycarpus ܠܐܘܬܢܐܝܐ ܠܐܘܬܢܐܝܐ, a ܠܐܘܬܢܐܝܐ forum.*

Aliquando quidem reddit, ut objicit Wetstenius, satis imperite. At nescio an in ullo alio loco nisi in his duobus subjectis. Jud. comm. 6. δεσμοις αιδιοις, vertit *vinculis ignotis*; ac si putasset quod ιδιος ab ειδω scio deduci potuisset. Non tamen ignorabat αιδιος ab αει aliquando deduci, Rom. enim i. 20. vertit *sempiterna*, ܠܐܘܬܢܐܝܐ a ܠܐܘܬܢܐܝܐ *semper*: sed ad tenebras refert vincula; quasi inde *ignota* dici mereantur, quoniam essent *invisibilia*, et quod in loco huic cognato

* Sæpe verbum aliquod Græcum compositum per duplex Syriacum exprimit Polycarpus. E. g. Matt. x. 26. Gr. ευδοκια reddit ܠܐܘܬܢܐܝܐ ܠܐܘܬܢܐܝܐ bonitas voluntatis. xiv. 8. Gr. προεικαδομενα vertit ܠܐܘܬܢܐܝܐ ܠܐܘܬܢܐܝܐ præibat edocia. xxi. 33. Gr. περιδρας reddit ܠܐܘܬܢܐܝܐ ܠܐܘܬܢܐܝܐ cinxit posuit. Hujusmodi periphrases non semper ad literam verti: tales enim loquendi formulas lingua latina respuit. WH.

2 Pet. ii. 4. *σεραις ζοφς* fervari dicuntur Angeli. Apoc. viii. 13. *εν μεσρανηματι* transtulit perinde ac si decompositum esset ex *μεσος*, *γρα*, et *αιμα*. Cap. xiv. 6. quasi esset compositum ex *ερανος* et *αιμα*. At recte tandem cap. xix. 17. *in medio cæli*. *

Gravissimi sane errores si interpretationem spectes : sed qui Græco Textui non officiant ; pellucet ille. Patet enim hinc in Caleritano defectus, ubi deest *αιδίοις* : et *αλυτοις* non legi, ut habemus in Colb. 7. Et utcunque sit ridiculum, verbum in Apocalypsi vertisse per *medio caudæ quæ habet sanguinem*, at ex hoc corrigere possimus Erasmi codices qui legunt *μεσρανισματι*. Ridere quidem licet, germanam vero formam originis tenemus. Ut non verius Syllæ faciem depinxisse videatur Plutarchus, in qua, ut dicit, efflorescebat aspera rubedo albedine sparsim interfusa, quam Sannio ille qui eandem designavit in hunc ridiculum modum,

Mora si spargas farina, talis est forma Syllæ.

Ufus igitur hujus Versionis est, non ut Syrorum Doctorum de N. T. locis interpretationes referret, sed ut in ea probatissimi Græci exemplaris synceram faciem possemus intueri.

* Vide et Matt. ix. 14. ubi Gr. *πολλα* adverbium reddit per adjectivum plurale *πολλὰ* multa : et Matt. xxiii. 25. ubi vocem *παροψιδος* inepte interpretatur *faciem* *exteriorem*, quasi a *παρος* et *οψις* composita esset. WH.

S E C T I O IV.

De ejusdem Recensione Heracleensi.

* Q U U M jam hortante Philoxeno suam N. T. Versionem edidisset Polycarpus, sive quis alius, anno post Christi natales DVIII^o, ut ex notatione *prima* ad calcem Evangeliorum in nostro codice adscripta patet; eo animo ut Græci textus fontes jam olim inter Syros turbidi, et diuturna obscuritate latentes, aperirentur: Quoniam ipsi Græci codices aliquantulum inter se diffiderent, Thomas quidam, qui se Mascino, hoc est, *Pauperem* vel *Miserum* appellat, Orientalium se deprimentium more, hanc Polycarpi Versionem cum probatissimis Græcis exemplaribus voluit comparare, ut, quæ verior sibi visa sit lectio, perpenderet veritatis indagator, et amplecteretur.

Hoc consilio Alexandriam petiit, ut bibliothecas ibi cura Pierii atque Origenis optimis codicibus instructas consuleret, ut ex notatione quæ priorem excipit, constat. “Postea vero collatus est mea
“ ipsius Thomæ Mascino multa dedita opera cum duobus exempla-
“ ribus Græcis probatissimis, et accuratissimis, in Antonia magnæ
“ civitatis Alexandriæ, in sancto cœnobio Antonianorum.” Sed quo anno hæc facta est Collatio non patet: et quis fuerit ille Thomas, aut quo floreret seculo ipsi ambigunt Syri. Sed tertia sequitur adnotatio in hunc modum;

“Denuo descriptus est et collatus in loco prædicto anno nongentesimo vicesimo septimo ipsius Alexandri Indictione quarta. Quanta
“ autem molestia, et quantus erat mihi labor in eo, sociisque ejus
“ (Actibus nimirum Apostolicis, et Epistolis) Dominus solus novit:
“ Qui &c. . . .” Et ad calcem Actuum Apostolicorum, et Epistolarum Catholicarum legimus, “Descriptus est vero ex exemplari accurato eorum [librorum] qui versi sunt diebus Piæ Memor-
“ riæ Philoxeni Confessoris, Episcopi Mabugenfis: Collatus autem

* Ridl. Dissert. p. 41.

“ multa dedita opera mea ipsius Thomæ Mascino cum exemplari
 “ Græco valde accurato et probato, in Antonia Alexandriae magnæ
 “ civitatis, in sancto cœnobio Antonianorum, sicut reliqui libri socii.”
 His addenda est adnotatio in altero codice, Barsalibæi nomine insignito, Evangeliiis subscripta, “ Liber Evangeliorum secundum Editionem veram et accuratam Thomæ Heracleensis cum quatuor probatis exemplaribus collatus, atque etiam manibus Barsalibæi confirmatus et editus.”

Ex his omnibus testimoniis, ni fallor, habemus ubi ponamus pedem et quæ apud Syros sunt confusa, dilucide possunt explicari. Patet igitur primo, eandem versionem quæ facta est diebus Philoxeni bis fuisse collatam Alexandriae. Deinde, has Collationes ab eodem Thoma Mascino esse institutas, quippe qui (in not. 2da) loquitur in prima persona *mea ipsius Thomæ Mascino opera*, (et not. 3.) in eadem persona *quantus erat mihi labor*, &c. quum narraverat versionem ipsam ab alio quopiam quem non nominat (in not. 1.) prodiisse: Tum, Hanc versionem ita collatam, dictam esse Editionem (*ἡ ἀληθινή*) Thomæ Heracleensis: Eundem igitur fuisse Thomam Heracleensem et Thomam Mascino: Necnon Evangelia collata fuisse cum duobus probatissimis Græcis exemplaribus, vel etiam tribus, ut quidam Romæ et Florentiæ testantur codices. Postremo, Actus Apostolicos, et septem Catholicas Epistolas cum uno tantum exemplari collatas esse. Non constat vero quot adhibuit in conferendis Epistolis Paulinis, quoniam finis ad Hebræos Epistolæ deest; at in notis margini adscriptis ad Philip. iii. 18. duorum Græcorum meminit exemplarium.

Hunc Thomam fuisse Episcopum testatur Barsalibæus, in Præfatione ad secundam Petri Epistolam, quam dicit, “ non fuisse veram in linguam Syram cum libris qui diebus antiquis redditi sunt, “ ideoque non inveniri nisi in Translatione Thomæ Episcopi, qui “ cognominatus est Heracleensis, secundum nomen Heracleæ civitatis suæ*.” Et Bar-Hebræus in Chronico suo de eodem narrat “ sub

* Præfat. Pocokii ad 4. Epist. Catholic.

“ hęc tempora (anno Græcorum DCCCCXXVII°) floruit Thomas
 “ Heracleensis Cœnobii Taril Monachus, qui a puero in Kenferi-
 “ nensi monasterio literis Græcis excultus, postea Mabugi Episcopus
 “ fuit : exagitatus autem a Domitiano Melitenensi in Ægyptum pro-
 “ fectus est, habitavitque in Anton. Alexandriae in sacro Antoniano-
 “ rum Monasterio ; ubi memorabili diligentia sacrum Evangeliorum
 “ codicem et reliquos N. T. libros admodum exacta et accurata
 “ emendatione restituit, post primam Versionem Philoxeni Mabu-
 “ gensis studio elaboratam *.”

Hanc Versionem a Thoma recensitam idem Bar-Hebræus Simplici,
 ut accuratiorem et Græcis melius respondentem, prætulit. “ Hęc
 “ autem, inquit, omiſſis pluribus quæ efferre poteram, non eo huc
 “ congeſſi, ut gentilibus meis insultarem, sed ut veritatem funditus
 “ edocti, Simplicem versionem numeris omnibus absolutam eſſe,
 “ cum cæteris populis non contendant †.”

Altero ab hac editione absoluta anno, Alexandria est a Persis
 capta ; et post annos viginti tres a Saracenis occupata ; quorum
 efferata immanitate de industria consumpta est et deleta flammis in-
 structissima illa Bibliotheca. Qua ruina omnes Editionis Heracleensis
 codices ibi repositi, omnia probatissima illa Græca exemplaria quibus
 collata est nova hęc Tralatio, magno Christianæ literaturæ dispendio
 perierunt ; neque ullibi, nisi in codicibus hujus Recensionis tran-
 scriptis, et per Syriacas Ecclesias dispersis, jam supersunt, in quorum
 marginibus lectiones eæ variantes collocantur : neque tamen in paux-
 illo temporis intervallo annorum 25, plurimi potuerint transcribi
 codices ; et qui transcripti sunt, per Saracenos oppressa Syrorum li-
 bertate, religione, et eruditione, in abditis Cœnobitarum et Eremi-
 tarum recessibus neglecti latuere.

Tandem Dionysius Barsalibæus corrasis aliquot exemplaribus He-
 racleensem Recensionem restituit, et denuo edidit ante seculi duode-
 cimi exitum ; et circiter hoc tempus bini nostri codices videntur ex-
 arati fuisse.

* Asseman. Bibl. Orient. Tom. II. p. 334.

† Bibl. Orient. Tom. II. cap. 42. p. 282.

Sed priusquam alterum maturuerat ævum, et medium sui cursus spatium confecerat, Mamlucis per totam Syriam vagantibus et vastantibus, destructæ sunt tum Nestorianorum tum Jacobitarum Ecclesiæ: eas vero in Mosulana regione ab excidio evasisse dicit Abulpharagius, pro quibus ingens pecuniæ summa persoluta fuit: Quumque Magnates Ducesque urbem Mosul intrassent, continuo viri pietate insignes sanctarum Ecclesiarum ruinam ægre ferentes, ut hanc averterent, et sacros codices redimerent, ingentem auri vim pro earum indemnitate sponderunt. Et quoniam de hujus seculi opibus nihil possidebant, earumdem Ecclesiarum instrumenta, vasaque omnia collegerunt; quamobrem nec Crucem, nec Iconem, nec Thuribulum aut Evangeliorum codicem auro argentove tectum reliquere.

Hi sunt hujusce Translationis ortus, fortunæque; in turbidissimis temporibus, sævientibus in Philoxenum Mabugensem Episcopum, ejusque asseclas Nestorianis, prodiit: Philoxeno, tot procellis tantisque periculis non demisso, suadente; et Polycarpo ejus Chorepiscopo, iisdem tempestatibus minime conturbato, mandata exequente: hanc Thomas Heracleensis, alius Mabugensis Episcopus, profugus, Alexandria bis recensuit: quæ fere simul ac ad umbilicum ducta est, vix ac ne vix quidem e Saracenorum flammis erepta est: exinde elapsa, diu in cœnobitarum latebris abdita delituit: e quibus, doctissimo Barsalibæo procurante, tandem cruta et restituta, in usum Ecclesiarum transcripta est: inter quæ exemplaria unum, ut videtur, pro Ecclesia Episcopali apud Mosulanos Sancto Georgio dicata exscriptum est: quod mox, Mamlucis urbem obsidentibus et occupantibus, pii incolæ magni redemerunt: hoc, fide Christiana, omnique fere literatura a Mesopotamia exulantibus, linguaque domestica cum Arabica commutata, cum codices Syriaci a plerisque legi sunt desiti, iterum in cœnobitarum claustris iners et inutile delituit: ab his non levi pretio coemptum a Samuele Palmer, Indos itinere terrestri petente, mihi, amicitia ergo, transmissum est ab eo, donoque donatum.

S E C T I O V.

Nostrorum Codicum descriptio.

* **N**ON levi artificio componitur noster Codex Heracleensis. Matthæi Evangelio præfiguntur genealogiarum conciliationes, et Eusebii Cæsariensis ad Carpianum Epistola; quas excipiunt Tabulæ decem Canonum, deinde Tituli Capitem in Matthæi Evangelio, quæ numerantur LXVIII: Tum Evangelium binis columnis descriptum, et ad imam paginam sub utraque subtexitur Harmonia: margini adscribuntur seriatim numeri Ammoniani, et sub singulis minio notatur tabula ad quam ista Pericope referenda est: minio quoque tituli Capitum distinguuntur, ut et testimonia quæ ex Veteri Fœdere adferuntur. Character exaratur duplici, ut monuit Wetstenius †, *estragulo* nimirum seu rotundo, et Nestoriano illo minuscule inde profecto; utroque ab editione C. Schaaf diverso, “ita quidem ut librarius in-
“constans in una eademque pagina modo hoc, modo illo characterem
“alternis uteretur.” Propriis nominibus, et Græcis verbis Syriace scriptis appinguntur vocales, ad formam Græcarum vocalium effictæ. Hæ non sunt Thomæ Heracleensis artificio adscribendæ, nondum enim puncta, vel signa vocalia sunt inventa; quarum origo Græcis vocalibus deberi videtur. Quidam enim hanc artem referunt Theophilo Edesseno, qui circiter annum Christi DCCLXX^m claruit, et Homeri opera in Syrum transtulit sermonem: unde non improbabili conjectura, accedente potissimum communissima recentiorum Syrorum opinione, quinque vocalium Syriacarum figuræ ad similitudinem Græcarum a Theophilo nostro fuerint efformatæ ‡. Alii vero ad Jacobum Edessenum, qui anno DCCVIII^o obiit, et septem novas vocalium figuras ad Paulum Antiochenum misisse dicitur; cujus in Bib-

* Ridl. Dissert. p. 47.
cap. 44. p. 521.

† Prolegom. p. 112.

‡ Asseman. Bibl. Orient. Tom. I.

liotheca Vaticana notatur recensio et punctatio vocum N. T. juxta Versionem Thomæ Heracleensis, ubi in margine Græcis uncialibus vocibus appositis difficiliora vocabula Syriaca elucidantur*. Eodem modo in nostri codicis margine exarantur quædam Græca vocabula Syriacas in textu voces explicantia: notantur quoque variantes lectiones in exemplaribus Alexandrinis. Eodem artificio Marci, Lucæ, et Joannis Evangelia conficiuntur. Joannis Evangelio præfigitur Cosmæ Indicopleustæ præfatiuncula; deest capite octavo Historia Adulteræ; et in fine adjiciuntur tres illæ adnotationes quas prius descripserim.

Absolutis Evangeliiis incipit Pars altera, quæ Actus Apostolicos et septem Canonicas Epistolas complectitur. Actibus Apostolicis capitum argumenta potius quam titulos præposuit; cujus sunt, nescio: a Græco plane sermone in Syrum fuerint conversa. Non sunt Euthalii; neque numero conveniunt, ille enim habet capita 40, at noster tantum 33: neque eodem consilio dispertiuntur capita, neque iisdem verbis proponuntur argumenta. Nullam habet *σιχομερίαν* quam in Euthalio reperimus, neque Textus vel Margo cum Euthalii lectionibus singularibus concinit. Ex. gr. Act. i. 12. *τοῖς ὑπεσφραν* [Euthal. *οἱ ἀποστολοι*] *εἰς Ἱερουσαλημ ἀπο ὁρᾶς τῆς καλεσμένης ἐλαιωνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλημ σαββαίαν ἔχον ὁδόν*: at pro *σαββαίαν ἔχον ὁδόν* legit Euthalius *τοσούτων ὡν (pro ὅν) τὸ διάστημα, ὅσον δύνατον ἰσχυροῦς περιπατεῖν ἐν σαββατῷ*. Textum suum se comparasse dicit Thomas cum *uno* probò exemplari Græco: verum ad cap. iv. 30. reperio annotatum “sunt exemplaria “in quibus non est *τῆς ὀνομασίας*.” Quænum autem erant exemplaria illa? Syriacane, an Græca? si Græca, vel erant circumforanea; vel plura videtur Alexandria contulisse. Comma 7 in Joannis Epistolæ primæ capite quinto non legitur. Contextus ita se habet: *ὅτι οὗτος ἐστὶν ὁ ἐλθὼν δι’ ὕδατος καὶ αἵματος, καὶ πνεύματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός. οὐκ ἐν ὕδατι μόνον ἀλλ’ ἐν αἵματι καὶ ἐν ὕδατι. Καὶ πνεῦμα ἐστὶ τὸ μαρτυρῶν, ὅτι πνεῦμα ἐστὶν ἀληθεία. Ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες, πνεῦμα, καὶ ὕδωρ, καὶ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς τὸ ἐν. Ad verbum reddidi, articulosque omnes omisi, nisi qui in Syro*

* Asseman. Bibl. Orient. Tom. I. cap. 40. p. 478.

est Polycarpi versio, redditque per ܡܢܐ ܠܡܢܐ, quod est ad
literam *ἐκείνα*: Prior autem Syrorum Versio plerumque per ܡܢܐ
ܕܡܢܐ, quod est *timor* vel *cultus Dei*: at neutra ambas conjunxit
loquendi formas ܡܢܐ ܠܡܢܐ, quod est *ἐκείνα* *ὅς*,
quo sensu difficile est intellectu. Sequitur ܡܢܐ ܠܡܢܐ, ubi præterea est
observandum, morem esse Polycarpi, Relativum *o*, vel *os*, vel *η*, vel
o in Græco textu (cujus vim *Simplex* per dolath præfixam rependit) in
Syriaco per ܡܢܐ vel ܡܢܐ sequeute dolath exprimere. Ut ܡܢܐ ܠܡܢܐ
ἐπικληθεὶς θαυδάιος. Matth. x. 3. *Simplex* reddit ܡܢܐ ܠܡܢܐ
Polycarpus vero plenius, et *o* expressio, ܡܢܐ ܠܡܢܐ
. ܡܢܐ ܠܡܢܐ. Si igitur ex hoc textu *ὅς* exulat, neque
os vel *o* ibi reperies, contra omnium Manuscriptorum fidem. De-
ficit Codex ad comma vicesimum septimum Capitis ad Hebræos
Epistolæ.

In Codice Barsalibæi, quatuor priora quæ supersunt pergamena, lacera et exesa sunt. Singulæ paginæ in quindecim quadras dispescuntur variis coloribus depictas. Exhibent tabulam Evangeliorum in singulis Missis vel diebus festis legendorum, et referunt singulæ ad quinternionem, vel schedarum fasciculum, et ad schedam in fasciculo ubi Evangelium legendum reperies. Exempli gratia;
*!   . Hoc est (Missa) *Stephani Martyrumque, quinternione undecima, scheda quarta*. Post hanc tabulam incipit Evangelium Matthæi sine lemmate capitum, at deest quinternio secunda, vel decem folia, a cap. ix. 2. ad cap. xv. 20. excidit totum Marci Evangelium, et usque ad Lucæ cap. ix. com. 9. Lucam sequitur Joannes, in quo legitur Historia adulteræ a Mara conversa anno Domini DXXII°, cum adnotatione superius allata, qua patet Evangelia fuisse descripta ex Editione Heracleensi, et a Barsalibæo cum 4. Exemplaribus comparata et edita. Dein Lec-

* : 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

tiones collectæ ex 4. Evangelistis, singulis sabbatis Passionis legenda juxta editionem Thomæ Heracleensis. Sequuntur, secundum versionem Syrorum Simplicem Apostolorum Acta, atque Tres Epistolæ Canonicae. E 1 Joannis Epistola, cap. v. abest testium cœlestium pericope. Has excipiunt quatuordecim Paulinæ, 1 Tim. iii. 16. ita legitur . . .   *Vere magnum est mysterium hoc pietatis, quod manifestatum est carne.* Deficit ad Hebræos Epistola medio commatis 7. capitis duodecimi. †

† Manuscriptus Bodleianus, cujus Collatio ad finem Evangeliorum additur, nullos habet Asteriscos aut Obelos, et tantummodo unam atque alteram variantem lectionem in margine. Illum MStum parvi valere mihi quidem videtur. Vide Storrii *Observatt. super N. T. versionibus Syriacis*, p. 59. WH.

S E C T I O VI.

De Asteriscis, Obelis, et Lectionibus Marginalibus.

CUM Cl. Ridleius in Codicis Heracleensis descriptione de * Asteriscis et Obelis agere non instituerit, de iis nonnulla dicturus sum, et quidem tanta cum brevitae quanta perspicuitati non officit: in omnibus enim rebus in quibus unicus est scopus homines docere, Methodum brevissimam puto esse optimam.

De usu Asteriscorum et Obelorum in nostro Codice hæc habet Cl. Wetstenius: "Habet porro Collationem Versionis Syriacæ prioris cum posteriore, quam in ipso contextu exprimit præponendo Obelum verbis quæ in priori abundant, et Asteriscum iis, quæ in priori defunt." Hæc ille: cujus sententiæ minime assentior, quamque memorare nollem, nisi ut viros ab eo deceptos in viam reducerem, et Heracleensis recensiois auctoritatem ab eo immerito, ut arbitror, imminutam in gratiam eruditorum restituerem.

Multis quidem in locis fateor, lectiones Asteriscis notatas in Versione Syra priori desiderari, et illas Obelis inclusas superesse; sed tam multa exempla in contrarium afferri possunt, ut aliam excudere conjecturam necesse sit. E. g. Matt. xii. 13. *Tunc dicit illi homini, Extende manum tuam: et extendit* ✠ *manum suam* ∟. Sic legit Syra prior. xiii. 10. *Et quum accepissent discipuli* ✠ *ejus* ∟. Sic Syra prior. Com. 29. — *ne seligentes zizania, eradicetis cum iis* ✠ *etiam triticum*. Sic Syra prior. xix. 14. *Ipse autem Iesus dixit* ✠ *iis* ∟. Sic Syra prior: et alia huiusmodi exempla passim occurrunt, quibus in locis secundum Wetstenii conjecturam Asteriscus est omnino supervacaneus. Iterum de Obelis utramque Versionem comparemus. Matt. xiii. 30. *Sinite* ∟ *igitur* ∟. Deest vox obelo notata in Syra priori. xviii. 35.

* Asteriscus cum nota finali sic pingitur ✠ ∟, Obelus hoc modo ∟ ∟. Parentheses duo sunt signa, quorum primum uncum angularem [], alterum lunatum { } quodammodo refert.

nisi remiseritis unusquisque ⁊ ex vobis ∟. Desunt verba *ex vobis* in Syra priori. xxiii. 34. ⁊ *et* ∟ *ex iis*. Deest vocabulum *et* in Syra priori. His in locis censet Wetstenius Asteriscos ponendos esse: Quid dicam de clausulis aut verbis, quæ in Versione Simplici desunt, at in nostro Codice nec Asteriscis nec Obelis notantur? Matt. viii. 13. Simplex. — *et sanatus est puer ejus in illa hora*. Versio Philox addit, *Et quum reversus esset Centurio in domum suam, in illa hora invenit puerum sanum*. Hæc omnia in Syra priori desiderantur: xiii. 30. *et in tempore Messis dicam Messoribus meis*. Deest vocabulum *meis* in Syra priori. xiv. 19. *et quum fregisset, dedit illos panes discipulis*. Verba *illos panes* in Syra priori desiderantur. Wetstenius vero inquit, “aliquoties in “ponendis istis signis a librario aberratum fuisse videtur.” Librarium tam foede errasse rationi repugnat, nec verisimile est Thomam versionem nostram cum Syra priori contulisse: quandoquidem in Annotationibus scriptis ad calcem Evangelii Johannis, nihil de hac Versione memoraverit. Itaque concludo Thomam verba et loca Asteriscis notata non ex Versione Simplici sed ex Græcis MS^{is}, quos contulerat, inseruisse.

Ex his Græcis Exemplaribus duo præcipue Lectionum Variantium genera colligere potuit; *unum*, cum vox aliqua pro alia substituebatur, ut Matt. iv. 8. *ἐπικαλεσμενον* pro *λεγομενον*; *alterum*, cum Textui aliquid addebatur, ut Matt. I. 11. *Josias autem genuit* [*Joakim. Joakim autem genuit*] *Jechoniam*. Hujus posterioris generis sunt omnes lectiones Asteriscis notatæ. Jam vero probabile videtur Thomam, cum primum Versionem conferret, et hoc et illud genus in margine scripsisse; et cum secunda vice conferret et describeret, hoc genus Asteriscis notatum in Textum recepisse, illud in margine retinuisse.

Cum Asteriscis in Textu Polycarpi uteretur Thomas ut quid ipse addiderit designaret, nil habebat, ni fallor, quo quædam, in Versione Philoxeniana extantia, in Græcis suis deficere indicaret, nisi ut Obelum iis præponeret: quem et in hunc usum adhibuisse plane

videtur.* Ex gr. Matt. viii. 7. Versio Philox. *Ego veniam ⁊ et ⁊ sanabo eum.* Deest *et* in Græcis. xiii. 30. *Sinite ⁊ igitur ⁊ crescere simul.* Deest *igitur* in pluribus Codicibus Græcis. xv. 4. *Honora patrem ⁊ tuum ⁊ et Matrem.* Deest *tuum* in Græcis. xviii. 28. *Redde mihi id quod debes ⁊ mihi ⁊.* Deest *mihi* in Græcis. Plura addere exempla supervacaneum esse duco; res enim clara satis et liquida mihi videtur. Hac admissa de Asteriscis et Obelis conjectura, discrepantias Codicum quinti et superiorum seculorum uno intuitu conspiciamus.

Sed quædam fortasse in contrariam partem opponi possunt. Si Asteriscis usus fuit Thomas Heracleensis ut suam in integro Polycarpi textu Emendationem indicaret, et Lectiones quæ Textus erant Additamenta iis notavit, quomodo contigit ut omnia ea Additamenta, quæ in margine hodie videmus, in Textum Asteriscis notata non receperit? Hoc non magnopere me movet; nam ratio ejusdem facile reddi potest. Lectiones istæ marginales quæ Textus sunt Additamenta, a Thoma exarari potuerunt, cum de earum auctoritate non satis sibi constaret; hoc est, cum has lectiones in uno, non in altero codice, quo usus est, inveniret. Sed probabilius mihi videtur, Criticum aliquem Thoma posteriorem eas exarasse; Criticum, inquam, qui non omnino Codicum Græcorum, quibus usus est Thomas, auctoritati confisus fuit, sed et ipse Versionem hanc cum Exemplaribus nonnullis Græcis et Syra priori contulit. Et hoc ex paucis exemplis clarius patebit. Ad Matt. XXV. 1. occurrit Nota quæ monet *verbum* ⁊ sponsæ ⁊ *non inveniri in omnibus Exemplaribus.* Hujus Notæ auctorem non fuisse Thomam Heracleensem manifeste patet: nam si verbum ⁊ sponsæ ⁊ in exemplaribus suis Græcis defuerit, quomodo in Textum Asterisco notatum recepit? Ad Matt. xxvii. 35. monet Criticus *hanc pericopen prophetæ non inveniri in duobus Exemplaribus Græcis, neque in antiqua, vel Simplici, Syriaca.* Nec hujus

* Præter hunc primarium Obeli usum, aliquoties usurpatur ad significandam aliquam Syriacæ dialecti redundantiam, eo fere modo quo *Italici Characteres* in vernacula nostra Bibliorum versione usurpantur. Id genus Obelos in Latina Interpretatione de industria, ut plurimum, omisi. WH.

Notæ auctor fuit Thomas: quia si hanc pericopen in textu Polycarpi invenerit, et non in Exemplaribus suis Græcis, quomodo non Obelo illam damnavit? Ad XXVIII. 5. item exaratur Nota, in qua monet Criticus *vocem Nazarenum* & *non inveniri in tribus Exemplaribus Græcis, neque in Antiqua Syriaca*. Hæc etiam nota Thomæ attribui non debet: nam si in Codicibus Græcis, quibus usus est, vox *Nazarenum* defuerit, quare in Textum Asterisco notata recepta est? Ex his exemplis patet Criticum aliquem Thoma Heracleensi posteriorem hanc Versionem tractasse; quem existimo non solum omnia textus Additamenta, quæ in margine reperiuntur, scripsisse, sed et nonnullas ex variis lectionibus, proprie sic dictis. Lectiones nonnullas, a quodam Thoma Heracleensi posteriori additas fuisse, Nota ad Joh. ii. 1. fit testimonio. Comma hoc modo se habet: *Et die tertio nuptiæ factæ sunt in Cana Galileæ*. Margo addit—*et vinum non habebant, quia defecit vinum convivii*. Cui subicitur hæc nota manu recentiori: *Hæc clausula non est in omnibus exemplaribus Heracleensibus, sed in nonnullis exemplaribus Græcis invenitur*. Quis fuerit Criticus, de quo agimus, non satis constat: licet autem conjicere Jacobum Edeffenum fuisse, cui attribuitur *Recensio et punctatio vocum Novi Testamenti juxta versionem Thomæ Heracleensis* *. Quicumque demum fuerit, constat tamen eum varia Exemplaria consuluisse, cum locum aliquem, ea præsertim Additamenta quæ Thomas asteriscis notaverat, in dubium vocaret.

* Asseman. Bibl. Orient. Tom. I. p. 478.

C O N C L U S I O.

HACTENUS conatus fui brevem operis hujusce historiam oculis publicis subicere. Utcunque multo plura de hoc argumento superessent dicenda, tamen cum rem admodum difficilem comperirem illud dilucidius exponere, fatius mihi visum est illa solummodo capita attingere de quibus clare mihi constabat. Qui perfectiorem Versionis Philoxenianæ cognitionem assequi cupiunt, Evangelia attentis animis legant oportet: Iidem sapienter facient, si consuluerint eruditam Storrii Dissertationem anno 1772 Stuttgartiæ vulgatam.* Præcipuas Ridleianæ Dissertationis partes jam antea excerpti, iis solummodo omisissis quæ minus utilia censebam postquam Opus ipsum in publicum prodiiisset. Hic loci necessarium mihi videtur paucis excusare brevitatem annotationum, ad quas in ima pagina Lectorem aliquoties remitto; quasque in modum longe ampliorem dilatare in animo fuit. Opus profecto Commentarium postulat Versioni ipsi magnitudine fere parem. Et plurima quidem a me notata scripto commisi, præter ea quæ Typis imprimenda curavi. Verum cum neminem familiarem haberem hujus argumenti compotem, quocum de annotationibus meis consilia communicarem, potius habui premere ea quæ mente conceperam, quam severæ reprehensionis fortunam experiri. Quod si Universitati placuerit, ut secundum volumen conficiatur, atque illius in publicum edendi mihi concessa fuerit facultas, adhuc plura ad Argumentum generatim spectantia annotabo, et loca quædam difficiliora illustrare conabor.

In hac Evangeliorum Editione Textum Syriacum fideliter imprimendum curavi ex Codice *Heracleensi*, exceptis paucis quibusdam locis quæ mendum aliquod aperte præ se ferebant, quæque ex Co-

* Hæc Dissertatio benigne ad me missa est a viro amicissimo, linguarumque orientalium peritissimo *Christiano Frederico Schnurrer*, Academiae Tubingensis ornamento eximio.

dicibus *Barsalibæi* et *Bodleiano* dedi correctiora. De his Emendationibus in Notis mentionem feci, simulque lectorem quomodo se loca haberent in Nostro Codice sedulo monui. Porro quæcunque vocabula Græcis characteribus exarata erant in nostri MS^{ti} margine, ea in Textus impressi margine retinui. Quicquid vero Syriace conscriptum erat, ut sunt omnes variantes lectiones, in margine nostri MS^{ti}, id in imis paginis ob inopiam Typorum Syriacorum minutiorum, imprimendum feci. His variantibus lectionibus quædam nonnunquam e Textu, uncis lunatis inclusa, sensus complendi causa addidi.* Latinam Interpretationem, quantum in me fuit, ad literam formavi, nulla elegantiae ratione habita. Genealogiarum Conciliationes, et Eusebii Cæsariensis ad Carpianum Epistolam, nec non Tabulas decem Canonum, quæ Matthæi Evangelio præfiguntur, ut minime necessarias, consulto omisi, ne in nimiam molem liber accresceret. Hæc fere sunt quæ Lectorem monitum volui.

Prius quam finem fecero, liceat mihi grates dignas Preli Clarendoniani Delegatis persolvere; quod Munus adeo honorificum mihi demandaverint. Simul Reipublicæ literariæ gratulor, quod hoc Prelum hominum candore et doctrina primariorum ductu hodie regatur: illorum, inquam, hominum, qui operibus utilissimis publicandis strenue patrocinantur, et quorum unicum votum esse videtur venerandum Oxonii nomen amplificare, et Doctrinæ ac Religioni quam plurimum prodesse. Item Custodi et Sociis Coll. Nov. gratias refero, quorum in manu sunt Cl. Ridleii MSS. quod eosdem mihi privatim, magno meo commodo, benignissime mutuo crediderint. Ex hac etiam occasione gratias omnibus reddo qui in me Beneficia contulerunt, iis præsertim Viris dignissimis qui unanimi suffragio in Cathedræ Arabicæ Præsidem me cooptarunt.

* Præter Var. Lect. sunt alia quædam in margine ascripta, quæ Latine non semper verti, quoniam nihil aliud esse videntur nisi Emendationes Versionis Polycarpi, et ad Syriacæ Dictionis proprietatem præcipue spectant.

Hic vero in principum amicorum numero mihi omnino est memorandus JOHANNES MOORE Episcopus Bangorensis, qui Parentis benignissimi atque amantissimi semper erga me functus est Officio. Liberali Illius subsidio acceptum refero quod mihi in Academia commorandi fuerit facultas, in qua sede unica illi quo delector studio licuit felicem operam dare. Igitur si quid utile in Literis Orientalibus jam antea ex me profectum fuit, vel posthac fuerit, id omne Illi debetur. Quod si Patronus meus Dignissimus publicam hanc suorum in me meritorum prædicationem improbaverit, offensæ veniam enixe oro: nempe internis grati animi sensibus alias satisfacere non poteram.

Illud vehementer opto, ut et Ipse et cæteri omnes qui de me bene sunt meriti, sentiant hoc quod elaboravi Opus beneficentia sua ac liberalitate non usquequaque indignum.

J. WHITE,

Dabam Oxonii,
13 Cal. Aug. M DCC LXX VIII.

It is not to be expected that the
present state of the world is
the result of a single cause, but
of many causes, which have
acted together to produce the
present state of things. The
causes which have acted together
to produce the present state of
things are, the causes which have
acted together to produce the
present state of things, and the
causes which have acted together
to produce the present state of
things.

WILLIAM MITCHELL
1841
The present state of the world
is the result of many causes,
which have acted together to
produce the present state of
things. The causes which have
acted together to produce the
present state of things are,
the causes which have acted
together to produce the present
state of things, and the causes
which have acted together to
produce the present state of
things.

[illegible]

EVANGELIUM SANCTUM
MATTHÆI.

1 LIBER Nativitatis Jesu Christi, filii Davidis, filii Abrahami. CAP. I.
2 Abrahamus genuit Isaacum. Isaacus autem genuit Jacobum.
3 Jacobus autem genuit Judam et fratres ejus. Judas autem genuit
Phares et Zaram e Thamar. Phares autem genuit Esrom. Esrom
4 autem genuit Aram. Aram autem genuit Aminadab. Aminadab
5 autem genuit Naasson. Naasson autem genuit Salmon. Salmon
autem genuit Booz e Rachab. Booz autem genuit Obed e Ruth.
6 † Obed autem genuit Jesse. Jesse autem genuit Davidem regem.

حصہ : In margine MSti [حصہ I

† Vide notas ad calcem Evangeliorum.

David autem rex genuit Solomonem ex ea quæ fuit uxor Uriæ. 7
Solomon autem genuit Roboam. Roboam autem genuit Abiam. 8
† Abias autem genuit ‡ Aſam. Aſa autem genuit Joſaphat. Joſa- 9
phat autem genuit Joram. Joram autem genuit Oziam Ozias 10
autem genuit Joatham. Joatham autem genuit Achaz. Achaz 11
autem genuit Ezechiam. Ezechias autem genuit Manaffe. Ma- 12
naſſes autem genuit Amon. Amon autem genuit Joſiam. Joſias 13
autem genuit ¶ Joakim. Joakim autem genuit ✓ Jechoniam et fra-
tres ejus in exilio Babylonis. Poſt autem exilium Babylonis, Jecho-
nias genuit Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. Zoro-
babel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliachim. Elia-

الأمم

Afaph.

- 14 לרשע. חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם.
 15 חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם.
 16 חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם.
 17 חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם.
 18 חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם.
 19 חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם. חרש. בן מנחם.

* μεταγενεσθαι

* γενεσθαι

* παραγενεσθαι

- 14 chim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoc. Sadoc au-
 15 tem genuit Achim. † Achin autem genuit Eliud. Eliud autem
 16 genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Matthan. Matthan autem
 17 genuit Jacobum. Jacobus autem genuit Iosephum virum Mariæ,
 18 ex qua natus est Iesus, qui dictus est Christus. Omnes igitur ge-
 19 nerationes ab Abrahamo usque ad Davidem, generationes quatuor-
 decim: et a Davide usque ad exilium Babylonis, generationes qua-
 tuordecim: et ab exilio Babylonis usque ad Christum, generationes
 quatuordecim. Jesu autem Christi nativitas ita fuit. Quum de-
 sponsata esset Mariâ mater ejus Iosepho, antequam consociarentur,
 inventa est habere in utero e Spiritu Sancto. Iosephus autem vir
 ejus, quod justus esset et nollet diffamare eam, cogitavit clam

I [חרש] In margine MSu

† Achin] Lectio marg. Achim.

CAP. II.

CAP. II.

1. {² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴ ¹²⁴⁵ ¹²⁴⁶ ¹²⁴⁷ ¹²⁴⁸ ¹²⁴⁹ ¹²⁵⁰ ¹²⁵¹ ¹²⁵² ¹²⁵³ ¹²⁵⁴ ¹²⁵⁵ ¹²⁵⁶ ¹²⁵⁷ ¹²⁵⁸ ¹²⁵⁹ ¹²⁶⁰ ¹²⁶¹ ¹²⁶² ¹²⁶³ ¹²⁶⁴ ¹²⁶⁵ ¹²⁶⁶ ¹²⁶⁷ ¹²⁶⁸ ¹²⁶⁹ ¹²⁷⁰ ¹²⁷¹ ¹²⁷² ¹²⁷³ ¹²⁷⁴ ¹²⁷⁵ ¹²⁷⁶ ¹²⁷⁷ ¹²⁷⁸ ¹²⁷⁹ ¹²⁸⁰ ¹²⁸¹ ¹²⁸² ¹²⁸³ ¹²⁸⁴ ¹²⁸⁵ ¹²⁸⁶ ¹²⁸⁷ ¹²⁸⁸ ¹²⁸⁹ ¹²⁹⁰ ¹²⁹¹ ¹²⁹² ¹²⁹³ ¹²⁹⁴ ¹²⁹⁵ ¹²⁹⁶ ¹²⁹⁷ ¹²⁹⁸ ¹²⁹⁹ ¹³⁰⁰ ¹³⁰¹ ¹³⁰² ¹³⁰³ ¹³⁰⁴ ¹³⁰⁵ ¹³⁰⁶ ¹³⁰⁷ ¹³⁰⁸ ¹³⁰⁹ ¹³¹⁰ ¹³¹¹ ¹³¹² ¹³¹³ ¹³¹⁴ ¹³¹⁵ ¹³¹⁶ ¹³¹⁷ ¹³¹⁸ ¹³¹⁹ ¹³²⁰ ¹³²¹ ¹³²² ¹³²³ ¹³²⁴ ¹³²⁵ ¹³²⁶ ¹³²⁷ ¹³²⁸ ¹³²⁹ ¹³³⁰ ¹³³¹ ¹³³² ¹³³³ ¹³³⁴ ¹³³⁵ ¹³³⁶ ¹³³⁷ ¹³³⁸ ¹³³⁹

diligenter de puero : quum autem inveneritis, renunciate mihi, ut
etiam ego veniam *et* adorem eum. Ipsi autem quum audivissent 9
regem, profecti sunt : et ecce stella, quam viderant in Oriente, præ-
ibat ducens eos, donec venit *et* stetit supra *locum* ubi erat puer.
Quum vidissent autem stellam, gavisi sunt gaudio magno valde. Et 10 11
quum † ingressi essent domum, viderunt puerum cum Maria matre
ejus : et prociderunt *et* adoraverunt eum. Et quum aperuissent
thesauros suos, obtulerunt ei oblationes, aurum, et thus, et myr-
ram. Et quum revelatum fuisset iis in somnio, ne reverterentur 12
ad Herodem, per aliam viam regressi sunt in regionem suam.
Quum autem regressi essent, ecce angelus Domini apparet Josepho 13
in somnio, dicens, Surge, accipe puerum et matrem ejus, et

† Vide notas.

13. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים.
 14. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים.
 15. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים.
 16. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים.
 17. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים.
 18. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים.

13. *fuge in Ægyptum: et esto illic usquedum dicam tibi: futurum*
 14. *est enim ut Herodes quærat puerum ut perdat eum. Ipse autem*
 15. *surrexit et accepit puerum et matrem ejus nocte, et secessit in*
 16. *Ægyptum. Et erat ibi usque ad obitum Herodis: ut imple-*
 17. *retur id quod dictum est a Domino per prophetam, dicentem,*
 18. *Ex Ægypto vocavi filium meum. Tunc Herodes quum videret*
 19. *quod illusus esset a Magis, iratus est valde: et misit et interfecit*
 20. *omnes pueros qui erant in Bethlehem, et in omnibus finibus ejus,*
 21. *a nato duos annos, et infra, juxta tempus quod exquisiverat dili-*
 22. *genter a Magis. Tunc impletum est id quod dictum est † per Jere-*
 23. *miam prophetam, dicentem, Vox in Rama audita est, ejulatus et*
 24. *fletus, et luctus multus: Rachel flens propter filios suos, et nole-*

1 [חַיִּים] In margine MSti *υπο τη Ιερουσαλ.*

חַיִּים. וְהָיוּ הַמִּצְרִיִּם לְעַבְדֵּי הָאֱלֹהִים.

† Vide notas.

* παρακληθῆναι 19 20 21 22
 * Herodis
 * Αρχιλαος βασιλευς
 Cap. III.
 * Ναζωραιος

bat admittere consolationem, propterea quod non sunt. Quum 19
 mortuus esset autem Herodes, ecce angelus Domini in somnio 20
 apparet Iosepho in Ægypto, Dicens, Surge, accipe puerum et ma- 21
 trem ejus, et proficiscere in terram Israel: mortui sunt enim † illi qui 22
 quærebant animam pueri. Ipse autem surrexit et accepit puerum 23
 et matrem ejus, et venit in terram Israel. Quum audivisset au- 24
 tem, quod Archelaus regnaret in Judæa loco Herodis patris sui, 25
 timuit ire illuc. Quum revelatum fuisset ei autem in somnio, se- 26
 cessit in loca Galilææ. Et quum venisset, habitavit in civitate quæ 27
 vocatur Nazaret; ut impleretur id quod dictum est per prophe- 28
 tas: Nazaræus vocabitur. In illis autem diebus venit Johannes 29
 Baptista prædicans in deserto Judææ, Et dicens, Resipiscite: ap- 30

† Illi] In margine MSti

2 Nazareth]

† Illi] Lectio marg. Omnes illi.

3 לֹא־חָסַד. מִי־כֹהֵן מִלְּכֵי־מִצְרָיִם יִשְׁמַעֲלֵם
 וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 חֲסִידֵי־יְהוָה. וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 4 וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 מִלְּכֵי־מִצְרָיִם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 5 וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 6 וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 7 וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 8 וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם
 9 וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם וְיִשְׁמַעֲלֵם

* ἀρετῆς

* Ἱεροσολύμοι
* Ἰουδαίας

* ἀειχμῶν

* Γεννημάτων
ἐχιδνῶν

3 propinquavit enim regnum cœlorum. Hic enim est ille qui dic-
 tus est ab Efaia propheta, dicente; Vox clamantis in deserto, Parate
 4 viam Domini, rectas facite semitas ejus. Ipse autem Johannes ha-
 bebat vestimentum suum e pilis camelinis, et zonam pelliceam
 supra lumbos suos: cibus autem ejus erat locustæ, et mel agreste.
 5 Tunc exhibat ad eum Hierosolyma, et tota Judæa, et tota regio
 6 circumjacens Jordanem: Et baptizabantur in Jordane fluvio ab eo,
 7 confitentes peccata sua. Quum vidisset autem multos ex Phariseis
 et Sadducæis venientes ad baptismum suum, dixit illis, Progenies
 8 viperarum, quis commonstravit vobis fugere ab ira ventura? Fa-
 9 cite igitur fructum dignum resipiscentia: Et ne cogitetis dicere
 apud vos ipsos, Pater est nobis Abrahamus: dico enim vobis,

10 10 11 12 13 14 15
 10 10 11 12 13 14 15
 11 11 12 13 14 15
 12 12 13 14 15
 13 13 14 15
 14 14 15
 15 15

10 10 11 12 13 14 15
 11 11 12 13 14 15
 12 12 13 14 15
 13 13 14 15
 14 14 15
 15 15

16 17
 1 2 3 4 5 6
 16 17
 1 2 3 4 5 6

CAP. IV.

16 17
 1 2 3 4 5 6
 16 17
 1 2 3 4 5 6

CAP. IV.

!
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13

Dei, projice † teipsum deorsum : scriptum est enim, Quod angelis
 suis mandabit de te * ut custodiant te ✓ et in manus suas tollent
 te, nequando impingat ad lapidem pes tuus. Dicit ei Jesus, Rur-
 sum scriptum est, Non tentabis Dominum Deum tuum. Rursum
 assumit eum diabolus in montem sublimem valde, et ostendit ei
 omnia regna terræ, et gloriam eorum : Et dicit ei, Hæc omnia
 tibi dabo, si procidens adoraveris me. Tunc dicit ei Jesus, Abi *
 post me ✓ Satana : scriptum est enim, Dominum Deum tuum ado-
 rabis, et eum solum coles. Tunc omisit eum accusator : et ecce,
 angeli accedebant, et ministrabant ei. Quum audivisset autem
 Jesus, quod Johannes traditus esset, migravit in Galilæam : Et re-

In margine MSi
 † teipsum deorsum] Lectio marg. Teipsum hinc deorsum.

14 14 15 16 17 18 19 20
 חֲסִידָא: } בִּלְיָ חֲסִידָא: תְּסֵמֵר אֵת בְּחֵמָה מִלָּא: חֲסִידָא
 14 14 15 16 17 18 19 20
 בְּרִי חֲסִידָא: } בִּלְיָ חֲסִידָא: תְּסֵמֵר אֵת בְּחֵמָה מִלָּא: חֲסִידָא
 15 14 15 16 17 18 19 20
 חֲסִידָא: } בִּלְיָ חֲסִידָא: תְּסֵמֵר אֵת בְּחֵמָה מִלָּא: חֲסִידָא
 16 14 15 16 17 18 19 20
 חֲסִידָא: } בִּלְיָ חֲסִידָא: תְּסֵמֵר אֵת בְּחֵמָה מִלָּא: חֲסִידָא
 17 14 15 16 17 18 19 20
 חֲסִידָא: } בִּלְיָ חֲסִידָא: תְּסֵמֵר אֵת בְּחֵמָה מִלָּא: חֲסִידָא
 18 14 15 16 17 18 19 20
 חֲסִידָא: } בִּלְיָ חֲסִידָא: תְּסֵמֵר אֵת בְּחֵמָה מִלָּא: חֲסִידָא
 19 14 15 16 17 18 19 20
 חֲסִידָא: } בִּלְיָ חֲסִידָא: תְּסֵמֵר אֵת בְּחֵמָה מִלָּא: חֲסִידָא
 20 14 15 16 17 18 19 20
 חֲסִידָא: } בִּלְיָ חֲסִידָא: תְּסֵמֵר אֵת בְּחֵמָה מִלָּא: חֲסִידָא

14 14 15 16 17 18 19 20
 lista Nazaret, venit et habitavit in Capernaum, quæ est juxta mare,
 14 14 15 16 17 18 19 20
 in finibus Zabulon et Naphtali. Ut impleretur id quod dictum est
 15 14 15 16 17 18 19 20
 per Efsiam prophetam, dicentem, Terra Zabulon, et terra Naph-
 16 14 15 16 17 18 19 20
 tali, via maris, transitus Jordanis, Galilæa gentium: Populus, qui
 17 14 15 16 17 18 19 20
 fedebat in tenebris, vidit lucem magnam; et illis, qui fedebant in
 18 14 15 16 17 18 19 20
 regione et umbra mortis, lux orta est. Ex eo tempore cœpit Jesus
 19 14 15 16 17 18 19 20
 prædicare, et dicere, Resipiscite: appropinquavit enim regnum cœ-
 20 14 15 16 17 18 19 20
 lorum. Quum ambularet autem juxta mare Galilææ, vidit duos
 14 14 15 16 17 18 19 20
 fratres, Simonem, † qui dicitur Petrus, et Andræam fratrem ejus,
 15 14 15 16 17 18 19 20
 jacentes rete in mare: erant enim piscatores. Et dixit iis, Venite
 16 14 15 16 17 18 19 20
 post me, et faciam vos piscatores hominum. Ipsi autem statim re-

† Qui dicitur] Lectio marg. Qui vocatur.

lictis retibus sequuti sunt eum. Et quum progressus esset illinc 21
 paululum, vidit alios duos fratres, Jacobum *filium* Zebedæi, et
 Johannem fratrem ejus, in navigio cum Zebedæo patre eorum,
 sarcientes retia sua: et vocavit eos. Ipsi autem statim relicto na- 22
 vigio, et patre suo, sequuti sunt eum. Et circumibat Jesus totam 23
 Galilæam, docens in synagogis eorum, et prædicans Evangelium
 regni: et sanabat omnem morbum, et omnem infirmitatem in
 populo. Et † ivit fama ejus in totam Syriam: et obtulerunt ei 24
 omnes male habentes, morbis variis et angustia affectos, et dæ-
 moniacos, et lunaticos, et paralyticos: et sanavit eos. Et se- 25
 quutæ sunt eum turbæ multæ a Galilæa, et a Decapoli, et ab

I ۱۱۱۱ In margine MSu ۱۱۱۱

† ivit] Lectio marg. exivit.

CAP. V.

[illegible]

CAP. V.

1 Hierosolyma, et a Judæa, et a transitu Jordanis. Quum vidisset
autem turbas, ascendit in montem: et cum sedisset, accesserunt
2 ad eum discipuli ejus. Et aperiens os suum, docebat eos, dicens,
3 Beati sunt pauperes spiritu: quoniam illorum est regnum cœlorum.
4 Beati illi qui lugent: quoniam ipsi consolationem accipient.
5 6 Beati mites: quoniam ipsi hæreditatem capient terræ. Beati illi
qui esuriunt et sitiunt justitiam: quoniam ipsi saturabuntur.
7 Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur.
8 Beati illi qui mundi *sunt* in corde: quoniam ipsi Deum videbunt.
9 10 Beati pacifici: quoniam ipsi filii Dei vocabuntur. Beati illi qui
persecutionem patiuntur propter justitiam: quoniam illorum est
11 regnum cœlorum. Beati estis quum probro affecerint vos, et per-

- 18 } חסדך יי אלהיך יא חסדך : יא חסדך יא חסדך : יא חסדך יא חסדך :
 19 } חסדך יא חסדך יא חסדך : יא חסדך יא חסדך : יא חסדך יא חסדך :
 20 } חסדך יא חסדך יא חסדך : יא חסדך יא חסדך : יא חסדך יא חסדך :
 21 } חסדך יא חסדך יא חסדך : יא חסדך יא חסדך : יא חסדך יא חסדך :
 22 } חסדך יא חסדך יא חסדך : יא חסדך יא חסדך : יא חסדך יא חסדך :

- 18 ad complendum. Amen enim dico vobis, quod donec tranfierit
 19 cœlum et terra, Jud unum aut unus apex non tranfibit ex lege,
 20 donec omnia fiant. Quisquis igitur solverit unum ex mandatis
 21 istis minimis, et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno
 22 cœlorum: quisquis autem fecerit et docuerit, iste magnus voca-
 bitur in regno cœlorum. Dico enim vobis, quod nisi abunda-
 verit iustitia vestra plus quam Scribarum et Phariseorum, non
 intrabitis in regnum cœlorum. Audistis quod dictum fuerit ve-
 teribus, Non occides: qui autem occiderit, reus erit iudicii.
 Ego autem dico vobis, quisquis iratus fuerit fratri suo temere,
 reus erit iudicii: quisquis autem dixerit fratri suo, Racca, reus
 erit Synedrii: quisquis autem dixerit, Fatue, reus erit ge-

[וְעַל] In margine MS⁴

על
 61
 ס

E

23 23 24 25 26 27 28 29
 23 23 24 25 26 27 28 29
 24 23 24 25 26 27 28 29
 25 23 24 25 26 27 28 29
 26 23 24 25 26 27 28 29
 27 23 24 25 26 27 28 29
 28 23 24 25 26 27 28 29
 29 23 24 25 26 27 28 29

* καθ' αὐτῆς

hennæ ignis. Si igitur offeras oblationem tuam super altari, et
 illic recorderis quod frater tuus habet aliquid contra te, Relinque
 illic oblationem tuam coram altari, et abi : primum reconciliare
 fratri tuo, et tunc, quum veneris, offer oblationem tuam. Esto
 benevolus adversario tuo cito, dum es in via cum eo : ne tradat
 te adversarius tuus iudici, et iudex tradat te ministro, et in do-
 mum custodiæ conjiciaris. Amen dico tibi, quod non exhibis il-
 linc donec reddideris chalcum ultimum. Audistis quod dictum
 fuerit ꝰ veteribus ꝰ, Non mœchaberis. Ego autem dico vobis,
 quicumque aspexerit mulierem, ut concupiscat eam, jam adulte-
 ravit eam in corde suo. Si autem oculus tuus dexter offendat te,
 erue eum, et abjice abs te : expedit tibi enim ut pereat unum ex

30 * 270520107
 31
 32
 33
 34
 35

30 membris tuis, et non totum corpus tuum conjiciatur in gehen-
 nam. Et si manus tua dextera offendat te, amputa eam, et ab-
 jice abs te: expedit tibi enim, ut pereat unum ex membris tuis,
 31 et non totum corpus tuum conjiciatur in gehennam. Dictum est
 autem, Quisquis dimiserit uxorem suam, det ei libellum abscef-
 32 sionis. Ego autem dico vobis, quisquis dimiserit uxorem suam,
 excepta causa fornicationis, facit eam mœchari: et qui dimissam
 33 duxerit, adulterium committit. Rursum audistis quod dictum fue-
 rit veteribus, Non mentieris in juramentis, persolves autem Do-
 34 mino juramenta tua. Ego autem dico vobis, Ne juretis omnino:
 35 non per cœlum, quia thronus est Dei. Neque per terram, quia
 scabellum est sub pedibus ejus: neque per Hierosolymam, quia urbs

* αγγαρευση

est Regis magni. Neque per caput tuum iurabis, quia non po-
tes unum capillum album aut nigrum facere. Sit autem sermo
vester, Etiam, etiam; Non, non: quicquid autem excedit hæc,
a malo est. Audistis quod dictum fuerit, Oculum pro oculo, et
dentem pro dente. Ego autem dico vobis, Ne surgatis contra
malum: sed qui percutit te super maxillam tuam dexteram, ob-
verte ei etiam alteram. Et qui vult contendere tecum, et tuni-
cam tuam capere, relinque ei etiam pallium. Et qui angariabit
te *ad* milliarium unum, abi cum eo duo. Illi, qui petit abs te,
da: et qui vult mutuari abs te, ne averte *ab* eo faciem tuam.
Audistis quod dictum fuerit, Diliges proximum tuum, et odio ha-
bebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis, Diligite inimicos

vestros; benedicite iis qui maledicunt vobis; benefacite iis qui oderunt vos; et orate pro iis qui diripiunt vos, et persequuntur vos: Ut sitis filii Patris vestri qui *est* in cœlis: qui oriri facit solem suum super malos et bonos; et pluit super iustos et iniustos. Si enim dilexeritis eos qui diligunt vos, quod præmium est vobis? nonne etiam publicani id ipsum faciunt? Et si salutaveritis amicos vestros tantum, quid amplius facitis? nonne etiam ethnici ita faciunt? Estote igitur vos perfecti, sicut Pater vester cœlestis perfectus est. Attendite autem eleemosynam vestram, ne faciatis eam coram hominibus, ut spectemini ab iis: alioqui merces non est vobis apud Patrem vestrum qui *est* in

I } [ⲉⲙⲓⲛⲁⲩⲱⲧⲏ] In margine MSⁱ ⲉⲗⲉⲙⲟⲥⲱⲡⲉⲛ.

وہاں سے لے کر آج تک ہرگز نہ آیا ہے

[illegible]

coelis. Quando igitur facis eleemosynam, ne clangeris ⁊ buccina ✓
ante te, sicut hypocritæ faciunt in synagogis et in vicis, ut glori-
ficientur ab hominibus : amen dico vobis, quod acceperunt mer-
cedem suam. Tu autem quum facis eleemosynam, ne sciat fini- 3
stra tua quid facit dextera tua : Ut sit eleemosyna tua in occulto : 4
et Pater tuus qui videt in occulto, ipse rependet tibi in propa-
tulo. Et ⁊ quum oras, non eris sicut hypocritæ : quia amant 5
in synagogis et angulis platearum stare ad orandum, ut conspi-
ciantur ab hominibus : amen dico vobis quod acceperunt mer-
cedem suam. Tu autem quum oras, intra in conclave tuum ; 6
et ⁊ quum clauferis ostium tuum, ora Patrem tuum, qui *est* in

I In margine MSti : ١٥٨٢ : ١٥٨٢

۵۱۳۴؛ ل و ح، ۵۱۳۵

† Lectio marg. Quum oratis, non eritis.

† Claude ostium tuum, et ora.

μη βατολογη-
σητε

11 12

15 15 16
 16 17 18
 19 20
 20

15 16 17 18 19 20
 20

- 21 יִתֵּן לֹא פֶה. הֵלָּא יִתֵּן. יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן
 22 מִיִּתֵּן יִתֵּן. לֹא יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן
 יִתֵּן יִתֵּן. יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן
 23 יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן
 יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן
 24 יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן
 יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן
 25 יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן
 יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן
 26 יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן
 יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן יִתֵּן

- 21 tur. Ubi enim est thesaurus vester, illic erit etiam cor vestrum.
 22 Lucerna corporis est oculus: si igitur oculus tuus fuerit simplex, to-
 23 tum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus malus fue-
 rit, totum corpus tuum tenebrosus erit. Si ergo lumen quod
 24 est in te, tenebræ sunt, tenebræ quantæ? Nemo potest duobus
 dominis servire servitute: aut enim unum odio habebit, et alte-
 rum diliget; aut unius curam habebit, et alterum contemnet.
 25 Non potestis Deo servire servitute, et mammonæ. Propterea
 dico vobis, ne estote solliciti animæ vestræ, quid comedetis, et
 quid bibetis: neque corpori vestro, quid induetis. Nonne anima
 præstantior est quam alimentum, et corpus quam vestimentum?
 26 Intuemini volucres cælorum, quia non ferunt, neque metunt,

27 27 28 29 30 31 32 33
 27 27 28 29 30 31 32 33
 28 27 28 29 30 31 32 33
 29 27 28 29 30 31 32 33
 30 27 28 29 30 31 32 33
 31 27 28 29 30 31 32 33
 32 27 28 29 30 31 32 33
 33 27 28 29 30 31 32 33

neque congregant in horrea, et Pater vester cœlestis alit eas :
 nonne vos multo præstantiores estis illis. Quis autem ex vobis, 27
 dum sollicitus est, potest addere ad staturam suam cubitum unum?
 Et de vestimento quid solliciti estis ? considerate lilia deserti, quo- 28
 modo crescant, quæ non laborant, neque nent. Dico vobis autem, 29
 quod ne Solomon quidem in universa gloria sua amictus fuit, sicut
 unum ex istis. Si autem gramen agri, quod hodie est, et cras in 30
 clibanum conjicitur, Deus sic vestit, nonne multo magis vos,
 pusilli fide. Ne igitur estote solliciti, dicentes, Quid comedemus, 31
 aut quid bibemus, aut quo operiemur ? Omnia enim hæc gentes 32
 quærunt : novit enim Pater vester cœlestis, quod indigeatis his
 omnibus. Quærите autem primum regnum Dei, et justitiam ejus, 33

CAP. VII.

CAP. VII.

I [حقيق]

8 וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה: וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה.
 9 וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה: וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה.
 10 וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה: וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה.
 11 וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה: וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה.
 12 וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה: וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה.
 13 וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה: וְכָל אֲשֶׁר יִשְׁאָל: כֵּן יֵשֶׁה.

8 venietis; pulsate, et aperietur vobis. Omnis enim qui petit, ac-
 cipit; et is qui quærit, invenit; et illi qui pulsat, aperietur.
 9 Aut quisnam est ex vobis homo, quem si petierit filius ejus pa-
 nem, num lapidem porriget ei? Et si piscem petierit, num serpen-
 tem porriget ei? Si igitur vos, qui mali estis, nostis dona bona
 10 dare filiis vestris, quanto magis Pater vester, qui est in cœlis, da-
 bit bona iis qui petunt ab ipso? Quæcunque igitur vultis ut fa-
 11 ciant vobis homines, sic etiam vos facite illis: † sic enim est lex
 et prophetæ. Introite per portam angustam: quia lata est porta et
 12 spatiosa via quæ ducit in exitium, et multi sunt ii qui ingrediuntur
 13

† Sic] Lectio marg. Hæc.

[illegible]

14 per eam. Quam! angusta est porta, et arcta via quæ ducit ad
15 vitam: et pauci sunt illi qui inveniunt eam. Cavete autem vobis
a prophetis mendacibus, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium,
16 intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognos-
cetis eos: num colligunt de spinis uvas, aut de carduis ficus?
17 Sic omnis arbor bona fructus bonos facit: arbor autem mala fruc-
18 tus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos facere,
19 neque arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor quæ non
20 facit fructum bonum, excinditur, et in ignem conjicitur. Igitur
21 ex fructibus eorum cognoscetis eos. Non omnis qui dicit mihi,
Domine, Domine, introibit in regnum cœlorum, sed qui facit
22 voluntatem Patris mei qui est in cœlis. Multi dicent mihi in illo

23 23 24 25 26 27
 23 23 24 25 26 27
 24 23 24 25 26 27
 25 23 24 25 26 27
 26 23 24 25 26 27
 27 23 24 25 26 27

die, Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, et
 in nomine tuo dæmonia ejecimus, et in nomine tuo virtutes multas
 fecimus? Et tunc confitebor illis, quod nunquam novi vos: dis-
 cedite a me operarii iniquitatis. Omnis igitur qui audit sermones
 meos istos, et facit eos, † affimilabo eum viro sapienti, qui ædi-
 ficavit domum suam super petram: Et descendit pluvia, et ve-
 nerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in domum illam, et
 non cecidit: fundata erat enim super petram. Et omnis qui audit
 sermones meos istos, et non facit eos, affimilabitur viro fatuo, qui
 ædificavit domum suam super arenam: Et descendit pluvia, et ve-
 nerunt flumina, et flaverunt venti, et impegerunt in domum illam,

1 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 82

[illegible]

CAP. VIII.

28 et cecidit : et fuit ruina ejus magna. Et factum est, quum fini-
visset Jesus sermones istos, obstupescerent turbæ super doctrina
29 ejus. Erat enim docens eos sicut habens potestatem, et non sicut
1 Scribæ eorum et Pharisei. Quum autem descendisset de monte, CAP. VIII.
2 sequutæ sunt eum turbæ multæ. Et ecce leprosus venit, *et ado-*
3 *ravit* eum, dicens, Domine, si vis, potes mundare me. Et
quum extendisset manum, tetigit eum Jesus, dicens, Volo ; mun-
4 dus esto. Et statim mundata fuit lepra ejus. Et dicit ei Jesus,
Vide ne ulli dicas : sed abi, ostende te ipsum Sacerdoti, et offer
5 oblationem quam jussit Moyses, in testimonium eorum. Quum
ingressus esset autem ipse Capernaum, accessit ad eum † Cen-
6 turio, rogans eum, Et dicens, Domine, puer meus jacet para-

I [حالا] In margine MSti

[زب مک } 2

الحمد لله

ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΣ.

زید کا

† Centurio] Lectio marg. Chiliarchus.

7 חבסא: חס חסא חסא. חסא: חס חסא. חסא: חס חסא.
 8 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 9 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 10 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 11 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.
 12 חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא. חסא: חסא.

lyticus domi, male tortus. Et dicit ei Jesus, Ego veniam ⁷ et
 sanabo eum. Et respondens Centurio dixit, Domine, non sum ⁸
 dignus ut sub tectum meum ingrediaris: sed tantum dic verbo,
 et sanabitur puer meus. Etiam enim ego homo sum, sub potest- ⁹
 ate *constitutus*, habens sub me milites: et dico huic, Vade, et
 vadit; et alii, Veni, et venit; et servo meo, Fac hoc, et facit.
 Quum audivisset autem Jesus admiratus est, et dixit iis qui ¹⁰
 sequebantur eum, Amen dico vobis, † neque in Israel ta-
 lem fidem inveni. Dico autem vobis, quod multi ab Oriente ¹¹
 et Occidente venient, et accumbent cum Abrahamo, et Isaaco,
 et Jacobo in regno cœlorum: Filii autem regni ejicientur in te- ¹²

† [In margine MS^{ti} חסא: חסא] In margine MS^{ti} חסא: חסא

† neque in Israel] Lectio marg. Neque apud quenquam in Israel.

13 حسد خیر. املی بده { حبیب سوزی عتلا : ۵ }
 عوا حانه زنی ملا. الا : ۵ { یوسف : ۵ }
 ۵ { یوسف : ۵ } حبیب : ۵ { حبیب : ۵ }
 { حبیب : ۵ } حبیب : ۵ { حبیب : ۵ }
 { حبیب : ۵ } حبیب : ۵ { حبیب : ۵ }

حلقات در سبزه : ۵۰۰ { ۱۲ } معلا حبسه : ۱۴

* ۱۵ * بیا! * کشفه! و با او! که در آنجا است. ۱۵

[illegible]

ص: ١٥٠ : فوجہ لاء بقا کی تاریخ : ۱۵ جولائی ۱۹۶۸

تَبَّ اَلْاَوِيَّةَ مَلِكًا مَّوَدَّاهُ ۚ وَلَاحِقَهُ اَلْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ ۚ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ ۚ فَكَانَتْ سَافِرًا ۚ

17 {نہ} حق {ہے} : {میں} ! لا {فلا} ! {میں} ! {جہ} {حق}

* ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

الحق لله وحده : ص باب : في بعض حقائقه

13 nebras exteriores: illic erit fletus et stridor dentium. Et dixit
Jesús Centurioni, Abi: et sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est
puer ejus in hora illa. Et quum reversus esset Centurio in do-
14 mum suam, in illa hora invenit puerum sanum. Et quum ve-
nisset Jesús in domum Petri, vidit socrum ejus decumbentem, et
15 inflammatam feбри. Et tetigit manum ejus, et reliquit eam febris:
16 et surrexit, et ministrabat ei. Quum autem vespera esset, ob-
tulerunt ei dæmoniacos multos: et ejecit spiritus verbo, et omnes
17 male habentes sanavit. Ut impleretur id quod dictum est per
Esaïam prophetam, dicentem, Ipse infirmitates nostras suscepit,
18 et morbos portavit. Quum vidisset autem Jesús turbas multas

[تس خفیه ص ۱۸۵]

In margine MSti τα πινδακα.

۱۵ خرمسار

I

* ολωπεικους
* φωλειες

apud se, jussit ire in ulteriorem ripam. Et quum accessisset
Scriba quidam, dixit ei, Magister, sequar te quocunque abieris. Et
dicit ei Jesus, Vulpes foveas habent, et volucres cœli nidos;
Filius autem hominis non habet ubi fulciat caput. Alius autem
ex discipulis ejus dixit ei, Domine, permitte mihi primum *ut*
abeam et sepeliam patrem meum. Jesus autem dixit ei, Sequere
me, et sine mortuos sepelire mortuos suos. Et quum ascen-
disset ipse in navem, sequuti sunt eum discipuli ejus. Et ecce,
motus magnus factus est in mari, ita ut navis operiretur a
fluctibus: ipse vero dormiebat. Et accesserunt discipuli ejus,
et excitaverunt eum, dicentes, Domine serva nos, perimus.
Et dicit illis, Cur timidi estis, pusilli fide? Tunc quum sur-
rexisset, objurgavit ventos et mare: et facta est tranquillitas

27 **וְחָכְמוֹתָיִם** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** .
 28 **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** .
וְיָצְאוּ . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** .
וְיָצְאוּ . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** .
 29 **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** .
וְיָצְאוּ . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** .
 30 **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** .
 31 **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** .
וְיָצְאוּ . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** .
 32 **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** . **וְיָצְאוּ** .

27 magna. Homines autem mirati sunt, dicentes, Qualis est hic?
 28 quia et venti et mare obediunt ei. Et quum venisset ad ulteriorem
 ripam, in regionem † Gadaraeorum, occurrerunt ei duo dæmo-
 niaci, exeuntes e sepulchris, sævi valde, adeo ut non posset quif-
 29 quam transire per viam illam. Et ecce clamaverunt, dicentes,
 Quid nobis et tibi, Jesu Fili Dei? venisti huc ante tempus tor-
 30 quere nos? Erat autem longe ab iis grex porcorum multorum
 31 pascens: Illi autem dæmones rogabant eum, dicentes, Si ejicis nos,
 32 permitte nobis abire in gregem porcorum. Et dixit iis, Abite. Ipsi

1 **וְיָצְאוּ**

In margine MSti

וְיָצְאוּ**וְיָצְאוּ**

† Gadaraeorum.

2 **וְיָצְאוּ****וְיָצְאוּ**

† Gadaraeorum] Marg.

Gerasenorum.

Gergusenorum.

† Gadaraeorum.

33 33
 34 34
 35 35

CAP. IX.

* 1010

1 1
 2 2
 3 3
 4 4
 5 5

autem quum egressi essent, abierunt in gregem porcorum: et
 ecce, cucurrit cum impetu grex totus per rupem in mare, et mor-
 tui sunt in aquis. Illi autem qui pascebant, fugerunt: et quum
 33 33
 34 34
 CAP. IX. vidissent eum, rogaverunt eum ut transfret a finibus eorum. Et
 1 1
 quum ascendisset in navem, trajecit, et venit in urbem suam.
 Et ecce, offerebant ei paralyticum jacentem in lecto: et quum vi-
 2 2
 didisset Jesus fidem eorum, dixit paralytico, Bono sis animo, fili mi,
 remissa sunt tibi peccata tua. Et ecce quidam ex Scribis dixerunt
 3 3
 intra se, Hic blasphemat. Et quum cognovisset Jesus cogitationes
 4 4
 eorum, dixit, Quid vos cogitatis mala in cordibus vestris. Quid
 5 5
 enim est facilius, dicere, Remissa sunt tibi peccata tua, aut dicere,

6 600 500 400 300 200 100 0
 7 600 500 400 300 200 100 0
 8 600 500 400 300 200 100 0
 9 600 500 400 300 200 100 0
 10 600 500 400 300 200 100 0
 11 600 500 400 300 200 100 0
 12 600 500 400 300 200 100 0

6 Surge et ambula. Ut autem cognoscatis quod potestatem habet
 Filius hominis in terra remittendi peccata, tunc dicit paralytico,
 7 Surge, tolle lectum tuum, et abi domum tuam. Et quum sur-
 8 rexisset abiit domum suam. Quum vidissent autem turbæ, mi-
 ratae sunt, et glorificaverunt Deum, qui dedisset potestatem talem
 9 hominibus. Et quum transfret Jesus illinc, vidit hominem seden-
 tem in telonio, dictum Matthæum: et dicit ei, Sequere me: et
 10 surgens sequutus est eum. Et factum est, quum accumberet in
 domo, ecce multi publicani et peccatores venerunt et accubuerunt
 11 cum Jesu et cum discipulis ejus. Et quum vidissent Pharisei dix-
 erunt discipulis ejus, Quare cum publicanis et peccatoribus edit
 12 magister vester? Ipse autem Jesus quum audivisset, dixit iis,

لا } له } هبمه } : حسنتم } لا } هبمه } : لا } له }
 13 } صبراه } له } . رجه } به } بحقه } صبراه }
 سبر } خدا } به } . له } : حسنتم } . لا } : حسنتم }
 14 } حره } . لا } : حسنتم } : انهم } فرجه } له } : حسنتم }
 : نهم } به } : حسنتم } : صبراه } به } : حسنتم }
 15 } هبمه } : حسنتم } : به } لا } : حسنتم } . لا } : حسنتم }
 : حسنتم } . حسنتم } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم }
 : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم }
 16 } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم }
 : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم }
 17 } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم } : حسنتم }

* *ελεησμεν*
αυτη

Non habent opus fani medico, sed male habentes. Ite vero, 13
 discite quid fit, Misericordiam volo, et non sacrificium: non
 enim veni vocare justos, sed † peccatores. Tunc accedunt ad 14
 eum discipuli Johannis, dicentes, Quare nos et Pharisei jejunamus
 multum, discipuli tui autem non jejunant? Et dixit illis Jesus, 15
 Num possunt filii thalami ‡ lugere, quamdiu cum illis est spon-
 sus? venient autem dies quum auferetur ab iis sponsus, et tunc
 || jejunabunt. Nemo autem injicit injectionem panni impexi 16
 in vestimentum vetus: aufert enim plenitudo ejus de illo vesti-
 mento, et fissura pejor fit. Neque immittunt vinum novum 17

1 } حسنتم } In margine MSti
 2 } حسنتم }
 3 } حسنتم }
 4 } حسنتم }

† peccatores] Lectio marg. (Peccatores) ad poenitentiam.
 ‡ lugere] jejunare.
 || jejunabunt] (jejunabunt) in illis diebus.

18 וְחָכְמָה בְּנִצְחָהּ בְּהַאֲרָהּ חֲכָמָה. הַיּוֹם לֹא מִלְּחָמָהּ רָחֵק.
 הַנִּצְחָהּ חֲכָמָהּ הַיּוֹם רָחֵק חֲכָמָה. לֹא וְחָכְמָה בְּנִצְחָהּ בְּהַאֲרָהּ חֲכָמָה
 בְּהַאֲרָהּ. הַיּוֹם חֲכָמָהּ חֲכָמָה חֲכָמָה. חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה
 חֲכָמָה חֲכָמָה. חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה. חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה
 19 חֲכָמָה חֲכָמָה. חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה
 20 חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה
 21 חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה
 חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה
 22 חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה
 חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה
 23 חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה חֲכָמָה

in utres veteres: alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur,
 et utres pereunt: sed mittunt vinum novum in utres novos, et
 18 utraque simul conservantur. Quum hæc loqueretur illis, ecce
 princeps quidam quum venisset, adoravit eum, dicens, Filia mea
 jam mortua est: sed veni, pone manum tuam super eam, et vivet.
 19 Et quum surrexisset Jesus, sequutus est eum, et discipuli ejus.
 20 Et ecce mulier laborans profluvio sanguinis annos duodecim,
 quum accessisset a tergo illius, tetigit extremitatem vestimenti
 21 ejus. Dicebat enim in seipsa, Si tantum tetigero vestimenta ejus,
 22 servabor. Jesus autem quum conversus esset et vidisset eam,
 dixit, Bono sis animo, Filia; fides tua servavit te. Et ser-
 23 vata est mulier ab illa hora. Et quum venisset Jesus in do-

24 **١٠** **١١** **١٢** **١٣** **١٤** **١٥** **١٦** **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١** **٢٢** **٢٣** **٢٤** **٢٥** **٢٦** **٢٧** **٢٨** **٢٩** **٣٠** **٣١** **٣٢**
 ٢٤ **١٠** **١١** **١٢** **١٣** **١٤** **١٥** **١٦** **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١** **٢٢** **٢٣** **٢٤** **٢٥** **٢٦** **٢٧** **٢٨** **٢٩** **٣٠** **٣١** **٣٢**
 ٢٥ **١٠** **١١** **١٢** **١٣** **١٤** **١٥** **١٦** **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١** **٢٢** **٢٣** **٢٤** **٢٥** **٢٦** **٢٧** **٢٨** **٢٩** **٣٠** **٣١** **٣٢**
 ٢٦ **١٠** **١١** **١٢** **١٣** **١٤** **١٥** **١٦** **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١** **٢٢** **٢٣** **٢٤** **٢٥** **٢٦** **٢٧** **٢٨** **٢٩** **٣٠** **٣١** **٣٢**
 ٢٧ **١٠** **١١** **١٢** **١٣** **١٤** **١٥** **١٦** **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١** **٢٢** **٢٣** **٢٤** **٢٥** **٢٦** **٢٧** **٢٨** **٢٩** **٣٠** **٣١** **٣٢**
 ٢٨ **١٠** **١١** **١٢** **١٣** **١٤** **١٥** **١٦** **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١** **٢٢** **٢٣** **٢٤** **٢٥** **٢٦** **٢٧** **٢٨** **٢٩** **٣٠** **٣١** **٣٢**
 ٢٩ **١٠** **١١** **١٢** **١٣** **١٤** **١٥** **١٦** **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١** **٢٢** **٢٣** **٢٤** **٢٥** **٢٦** **٢٧** **٢٨** **٢٩** **٣٠** **٣١** **٣٢**
 ٣٠ **١٠** **١١** **١٢** **١٣** **١٤** **١٥** **١٦** **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١** **٢٢** **٢٣** **٢٤** **٢٥** **٢٦** **٢٧** **٢٨** **٢٩** **٣٠** **٣١** **٣٢**
 ٣١ **١٠** **١١** **١٢** **١٣** **١٤** **١٥** **١٦** **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١** **٢٢** **٢٣** **٢٤** **٢٥** **٢٦** **٢٧** **٢٨** **٢٩** **٣٠** **٣١** **٣٢**
 ٣٢ **١٠** **١١** **١٢** **١٣** **١٤** **١٥** **١٦** **١٧** **١٨** **١٩** **٢٠** **٢١** **٢٢** **٢٣** **٢٤** **٢٥** **٢٦** **٢٧** **٢٨** **٢٩** **٣٠** **٣١** **٣٢**

mum principis, et vidisset tibicines et turbam tumultuantem,
 Dicit illis, Secedite: non enim mortua est puella; sed dormit. 24
 Et deridebant eum. Quum autem ejecta esset turba, ingressus 25
 est, et apprehendit eam manu ejus: et surrexit puella. Et exivit 26
 fama hæc in totam terram illam. Et quum digressus esset Jesus 27
 illinc, sequuti sunt eum duo cæci, clamantes, et dicentes, Mife-
 rere nostri fili Davidis. Quum autem venisset domum, acceffe- 28
 runt ad eum illi cæci; et dicit illis Jesus, Creditis quod possum
 hoc facere? dicunt ei, Etiam Domine. Tunc tetigit oculos eo- 29
 rum, dicens, Secundum fidem vestram fiat vobis. Et aperti sunt 30
 oculi eorum: et graviter interminatus est iis Jesus, dicens, Videte
 ne quis sciat. Illi vero quum exivissent, divulgaverunt famam ejus 31
 in tota terra illa. Quum autem illi egressi essent, ecce obtulerunt 32

33 .
34
35
36
37
38

CAP. X.

33 ei hominem mutum, dæmoniacum. Et postquam exivisset dæ-
monium, loquutus est mutus : et admiratæ sunt turbæ, dicentes,
34 Nunquam apparuit sic in Israel. Pharisei autem dicebant, Per
35 principem dæmoniorum ejicit dæmonia. Et circumibat Jesus civi-
tates omnes et vicos, docens in synagogis eorum, et prædicans
Evangelium regni, et sanans omnem morbum, et omnem infir-
36 mitatem. Quum vidisset autem ⁂ Jesus ⁊ turbas, misericordia af-
fectus est propter eas, quia erant attriti et disjecti, sicut oves quibus
37 non est pastor. Tunc dicit discipulis suis, Messis quidem multa,
38 operarii autem pauci. Orate igitur Dominum messis, ut emittat
1 operarios in messem suam. Et quum vocasset ad se duodecim dis- CAP. X.
cipulos suos, dedit illis potestatem adversus spiritus immundos, ut

CAP. X.

I [مذاهب] In margine MSti

ejicerent eos, et sanarent omnem morbum et omnem infirmitatem. Duodecim autem Apostolorum nomina sunt hæc. Primus, 2
Simon qui dicitur Petrus, et Andreas frater ejus; † Jacobus *filius* 3
Zebedæi, et Johannes frater ejus; Philippus, et Bartholomæus; 3
Thomas, et Matthæus publicanus; Jacobus *filius* Alphæi, et Leb- 4
bæus qui cognominatus est Thaddæus; Simon Cananites, et Ju- 4
das Iscariotes, qui tradidit eum. Hos duodecim misit Jesus, et 5
præcepit iis, dicens, In viam gentium ne abieritis, et in urbem 5
Samaritanorum ne introieritis. Ite autem potius ad oves per- 6

† Jacobus] Marg. Et (Jacobus)

7 ditas de domo Israelis. Dum proficiscimini autem, prædicate,
8 dicentes, Appropinquavit regnum cœlorum. Morbidos fanate,
leprosos mundate, dæmonia ejicite, mortuos fuscitate: gratis ac-
9 cepistis, gratis date. Ne comparetis aurum, neque argentum,
10 neque æs in zonis: Non peram ad iter, non binas tunicas, neque
calceamenta, neque virgas: dignus enim est operarius † ali-
11 mento suo. In quamcunque autem urbem aut vicum introie-
12 13 eatis. Quum ingrediemini autem domum, salutate eam. Et si
quidem fuerit domus digna, veniet pax vestra super eam: si
14 autem non fuerit digna, pax vestra ad vos revertetur. Et qui-

† alimento] Lectio marg. Mercede.

- 15 ^{* κικτοττορ} ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹
 15 ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹
 16 ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹
 17 ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹
 18 ¹⁹ ²⁰ ²¹
 19 ²⁰ ²¹
 20 ²¹
 21

cunque non exceperit vos, neque audierit sermones vestros, quum
 exieritis e domo aut ex urbe illa, excutite pulverem pedum vest-
 rorum. Amen dico vobis, quod erit tolerabilius terræ Sodom 15
 et Gomorræ in die iudicii, quam civitati illi. Ecce ego mitto 16
 vos sicut † oves in medium luporum: estote igitur prudentes sicut
 serpentes, et simplices sicut columbæ. Cavete autem ab homi- 17
 nibus: tradent enim vos in concilia, et in synagogis flagellabunt
 vos. Et ante præfides autem et reges adducemini propter me, in 18
 testimonium illis et gentibus. Quum autem tradiderint vos, ne 19
 estote solliciti quomodo, aut quid, loquamini: dabitur vobis enim
 in illa hora quid loquamini. Non enim vos estis qui loquimini, 20
 sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. Tradet enim fra- 21

I [حط] In margine MS^{ti} } حط

† oves] Marg. Agnos.

22
 23
 24
 25
 26
 27

ter fratrem ad mortem, et pater filium : et insurgent filii adver-
sus parentes, et morte afficient eos. Et eritis exosi ab omnibus
propter nomen meum : is autem qui perseveraverit usque ad finem,
ipse servabitur. Quum autem persequentur vos in urbe hac, fu-
gite in aliam : amen enim dico vobis, quod non absolveritis urbes
Israelis, donec venerit Filius hominis. Non est discipulus præ-
stantior magistro suo, neque servus supra dominum suum. Sufficit
discipulo ut sit sicut magister suus ; et servo, sicut dominus suus. Si
dominum domus Beelzebul vocarunt, quanto magis domesticos
ejus ? Ne igitur metuatis ab iis : non enim est quicquam opertum,
quod non revelabitur ; et occultum, quod non sciatur. Quod

[الحق]

In margine MSti

01X1022005.

حبرہ

M

* 2052318

dico vobis in tenebris, dicite in luce; et quod in aurem auditis, 28
prædicate in tectis. Et ne metuatis ab iis qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: metuite autem potius ab 29
eo, qui potens est ut animam et corpus perdat in gehenna. Nonne duo passeret assario venduntur? et unus ex illis non cadet 30
super terram sine Patre vestro. Vestri autem etiam capilli ca- pitis omnes numerati sunt. Ne igitur metuatis: passeribus mul- 31
tis præstantiores estis. Quisquis igitur confitebitur me coram 32
hominibus, confitebor etiam ego eum coram Patre meo qui est in cœlis. Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo 33
eum quoque ego coram Patre meo qui est in cœlis. Ne arbi- 34
tremini quod venerim mittere pacem in terram: non veni mit-
tere pacem, sed gladium. Veni enim ut dissidere faciam virum 35

36 * 01210225
 37
 38
 39
 40
 41
 42

36 adversus patrem suum, et filiam adversus matrem suam, et nu-
 37 rum adversus focrum suam. Et inimici hominis *erunt* domestici
 38 ejus. Qui diligit Patrem, aut matrem plus quam me, non est
 39 dignus me: et qui diligit filium aut filiam plus quam me, non
 40 est dignus me. Et qui non accipit crucem suam, et sequitur me,
 41 non est dignus me. Qui invenit animam suam, perdet eam: et
 42 qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam. Qui
 recipit vos, me recipit: et qui me recipit, recipit eum qui misit
 me. Qui recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem
 prophetæ accipit: et qui recipit justum in nomine justī, merce-
 dem justī accipit. Et quisquis ab bibendum præbet uni ex pu-
 fillis istis poculum frigidarum *aquarum* tantum nomine discipuli,

CAP. XL. amen dico vobis, quod non perdet mercedem suam. Factum est
autem quum finem fecisset Jesus præcipiendi duodecim discipulis
suis, progressus est illinc ad docendum et prædicandum in civi-
tatibus eorum. Johannes autem quum audivisset in carcere opera
† Christi, mittens ‡ per discipulos suos, Dixit ei, Tune es is
qui venit, aut alium expectabimus? Et respondens Jesus dixit
iis, Ite, renunciate Johanni ea quæ audistis et videtis. Cæci
vident, et claudi ambulant, et leprosi mundantur, et surdi audiunt,
et mortui resurgunt, et pauperes evangelizantur. Et beatus est is
qui non offensus fuerit in me. Quum autem illi abirent, cœpit

† Christi]	Leſtio marg.	Ejus.
‡ per]		duos ex (discipulis ſuis.)

8
 9
 10
 11
 12
 13
 14

Jesus dicere turbis de Johanne: Quid exiistis in desertum ad
8 videndum? arundinem quæ a vento agitatur? Sed quid ex-
iistis ad videndum? hominem qui vestibus mollibus vestitur?
9 ecce illi qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt. Sed
quid exiistis ad videndum? Prophetam? Etiam dico vobis,
10 excellentiorem quam prophetam. Hic enim est ille de quo scrip-
tum est: Ecce, ego mitto nuncium meum ante faciem tuam, et
11 præparabit viam tuam ante te. Amen dico vobis, quod non sur-
rexit inter natos mulierum, qui major *sit* Johanne Baptista: is
12 autem qui minimus *est* in regno cælorum, major eo est. A die-
bus autem Johannis Baptistæ usque nunc, regnum cælorum cum
13 violentia accipitur, et violenti rapiunt illud. Omnes enim pro-
14 phetæ et lex usque ad Johannem prophetaverunt. Et si vultis

accipere; ipse est Elias, qui venturus erat. Is cui sunt aures ad
audiendum, audiat. Cui autem assimilabo generationem hanc?
Similis est pueris sedentibus in foris, † et acclamantibus sodo-
libus suis, Et dicentibus, Cecinimus vobis, et non saltastis; ulu-
lavimus vobis, et non planxistis. Venit enim ad vos Johannes
non comedens neque bibens, et dicunt, Dæmonium est illi.
Venit Filius hominis comedens et bibens, et dicunt, Ecce homo
edax et potor vini, amicus publicanorum et peccatorum. Et
justificata est sapientia a ‡ cultoribus suis. Tunc cœpit Jesus ex-
probare civitatibus in quibus factæ fuerant virtutes ejus plurimæ,
quia non resipuerant. Væ tibi Corazin, væ tibi Bethsaida, quo-

I [مفحة] In margine MSu ! [مفحة]

2 } خـ

+ et acclamantibus] Marg.

‡ cultoribus]

! 701

حقیر

Qui acclamantes (sodalibus suis, Dicunt)
Filiis.

22 ^{הַיִּיבִּי}... מִלֵּלָהּ! אֵלֶּה חֲרֹה; חֲרִיבִי. 000 סֵלָה אֶחָדִי
 000 חֲרִיבִי. מִלֵּי מִיָּמָר חֲמִלָהּ חִי תִּלָּחֵב אֶחָד
 22 {אֶחָדִי אֶחָדִי בִּלְחִיבִי. חֲרִיבִי {חֲרִיבִי; בִּלְחִיבִי חֲרִיבִי; בִּלְחִיבִי
 חֲרִיבִי. 000 {בִּלְחִיבִי חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; בִּלְחִיבִי חֲרִיבִי; —
 23 000 חֲרִיבִי חֲרִיבִי חֲרִיבִי חֲרִיבִי חֲרִיבִי * {אֶחָדִי חֲרִיבִי; חֲרִיבִי
 חֲרִיבִי אֶחָדִי חֲרִיבִי. מִלֵּלָהּ! אֵלֶּה חֲרֹה; חֲרִיבִי סֵלָה אֶחָדִי
 000 חֲרִיבִי. {אֶחָדִי חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי חֲרִיבִי;
 24 חֲרִיבִי {חֲרִיבִי; בִּלְחִיבִי חֲרִיבִי; בִּלְחִיבִי חֲרִיבִי; חֲרִיבִי חֲרִיבִי;
 25 חֲרִיבִי; בִּלְחִיבִי. 000 חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי חֲרִיבִי; חֲרִיבִי חֲרִיבִי;
 {חֲרִיבִי. חֲרִיבִי; בִּלְחִיבִי חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי חֲרִיבִי; חֲרִיבִי
 {חֲרִיבִי חֲרִיבִי חֲרִיבִי חֲרִיבִי חֲרִיבִי חֲרִיבִי; חֲרִיבִי חֲרִיבִי;
 26 חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי;
 27 חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי; חֲרִיבִי;

niam si in Tyro et Sidone factæ fuissent virtutes illæ quæ factæ sunt
 22 in vobis, olim in sacco et in cinere sedentes resipuissent. Atta-
 men dico vobis, quod Tyro et Sidoni erit tolerabilius in die ju-
 23 dicii, quam vobis. Et tu Capernaum, quæ usque ad cælum
 exaltata fuisti, usque ad infernum deprimeris: quia si in Sodom
 factæ fuissent virtutes illæ quæ factæ sunt in te, mansisset usque
 24 in hunc diem. Verumtamen dico tibi, quod terræ Sodom erit
 25 tolerabilius in die judicii, quam tibi. In illo tempore quum re-
 spondisset Jesus, dixit, Confiteor tibi, Pater, Domine cœli et
 terræ, quod absconderis hæc a sapientibus et prudentibus, et re-
 26 velaveris ea infantibus: Etiam Pater, quia sic fuit beneplaci-
 27 tum coram te. Omnia tradita sunt mihi a Patre meo: et nemo

מעשהו כי לא ידע אלא אב מעשהו

28 לא ידע כי: מעשהו כי ירגל כי חסיל: יא חסיל

29 חסיל לא ידע מעשהו כי ירגל: מעשהו

כי ירגל חסיל: מעשהו כי ירגל: מעשהו

30 חסיל: מעשהו כי ירגל: מעשהו: מעשהו

כי ירגל חסיל: מעשהו כי ירגל: מעשהו

CAP. XII. 1 חסיל: מעשהו כי ירגל: מעשהו

רץ: מעשהו כי ירגל: מעשהו

2 מעשהו כי ירגל: מעשהו: מעשהו

3 חסיל: מעשהו כי ירגל: מעשהו

כי ירגל חסיל: מעשהו כי ירגל: מעשהו

4 מעשהו כי ירגל: מעשהו כי ירגל: מעשהו

novit Filium nisi Pater: neque Patrem quisquam novit, nisi Fi-
lius, et cuicumque voluerit Filius revelare. Venite ad me omnes 28

vos laborantes, et sustinentes onera, et ego refocillabo vos. Tol- 29

lite jugum meum super vos, et discite a me, quod mitis sim et
humilis corde: et invenietis requiem animabus vestris. Jugum 30

CAP. XII. 1 enim meum suave est, et onus meum leve est. In illo tempore

ibat Jesus in sabbatho per locum seminum; et discipuli ejus esu-
rierunt, et cœperunt vellere spicas, et comedere. Pharisei autem 2

quum vidissent, dixerunt ei, Ecce discipuli tui faciunt id quod
non licet facere in sabbatho. Ipse autem dixit iis, Non legistis 3

quid fecerit David, quum † esuriret, et illi qui erant cum
eo? Quomodo ingressus sit domum Dei, et panes propositionis 4

I (חג) In margine MSi (חג)

† esuriret] Lectio marg. (esuriret) ipse.

1. וְהִשְׁמַעְתָּם מִן הַכֹּהֲנִים: אֵלֶּיךָ בְּלֹא בַּחֲבִיטִי וְהָיָה חֵן לְכָל הָעָם
 5 הָלֹא חֵן לְכָל הָעָם: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: *
 6 חֵן לְכָל הָעָם: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן:
 7 וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן:
 8 וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן:
 9 וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן:
 10 וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן:
 11 וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן:

comederit, quem non licebat ei comedere, neque illis qui *erant*
 5 cum eo, nisi sacerdotibus solis? Aut non legistis in lege, quod
 sabbathis sacerdotes in templo prophanant ipsum sabbathum, et
 6 sine reprehensione sunt? Dico vobis autem, quod major templo
 7 est hic. Si autem sciretis quid sit, Misericordiam volo, et non
 8 sacrificium, non condemnaretis inculpatos. Dominus enim est
 9 et sabbathi Filius hominis. Et quum progressus esset illinc,
 10 venit in synagogam eorum. Et, ecce, homo erat illic cui erat
 manus arida. Et interrogaverunt eum, dicentes, Si licet sab-
 11 bathis sanare? ut accusarent eum. Ipse autem dixit iis, Quis
 erit ex vobis homo, cui sit ovis una, et si ceciderit hæc in

1. וְהִשְׁמַעְתָּם מִן הַכֹּהֲנִים: In margine MS^{ti} *αὐτοῖς*.

וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן:

2. וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן: וְהָיָה לְכָל הָעָם חֵן:

20 מִלֵּוּ. מִלֵּוּ; וְכִי לֹא יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע.
 21 לֹא יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע.
 22 וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע.
 23 וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע.
 24 וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע.
 25 וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע.
 26 וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע. וְכִי יִשְׁמָע.

20 neque audiet quisquam in plateis vocem ejus. Arundinem quaffa-
 tam non confringet, et linum fumigans non extinguet, donec
 21 proferat ad victoriam judicium suum: Et in nomine ejus gentes
 22 sperabunt. Tunc obtulerunt ei dæmoniacum, cæcum, et mutum:
 et sanavit eum, adeo ut cæcus et ~~mutus~~ et loqueretur et videret.
 23 Et admirabantur universæ turbæ, et dicebant, Nonne hic est
 24 filius Davidis? Pharisei autem quum audivissent, dixerunt, Hic
 non ejicit dæmonia nisi per Beelzebul principem dæmoniorum.
 25 Quum cognovisset autem Jesus cogitationes eorum, dixit iis, Omne
 regnum quod dividitur adversus seipsum, destruetur: et omnis ci-
 26 vitas aut domus quæ dividitur adversus seipsam, non stabit. Et si
 fatanas ejicit satanam, adversus seipsum divisus est; quomodo igitur

I [מִלֵּוּ] In margine MSti מִלֵּוּ; וְכִי יִשְׁמָע.

33 34 35 36 37 38 39

que in futuro. Aut facite arborem bonam, et fructum ejus bonum; aut facite arborem malam, et fructum ejus malum: ex enim fructu cognoscitur arbor. Progenies viperarum, quomodo potestis bona loqui, quum mali sitis? ex enim abundantibus cordis os loquitur. Homo bonus ex thesauro bono profert bona; et homo malus ex thesauro malo profert mala. Dico autem vobis, quod omne verbum otiosum quod loquuti fuerint homines, reddent de eo rationem in die judicii: Ex enim verbis tuis justificaberis, et ex verbis tuis condemnaberis. Tunc responderunt ei quidam ex Scribis et Phariseis, dicentes, Magister, volumus videre ex te signum. Ipse autem respondens dixit iis, Generatio mala et adultera signum quærit, et signum non dabitur

40 } לֹא } נִבְרָא } וְהָיָה } בְּכָל } יוֹם } וְלַיְלָה } וְלִכְלִי } וְלַחֲמַל } וְלִכְלִי } וְלַחֲמַל } וְלִכְלִי } וְלַחֲמַל }

* xxtv

וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

41 } לֹא } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

* xxtv

42 } לֹא } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

43 } לֹא } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

44 } לֹא } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

40 ei, nisi signum Jonæ prophetæ. Sicut enim erat Jonas in ventre

ceti tres dies et tres noctes, sic erit Filius hominis in corde terræ

41 tres dies et tres noctes. Viri Ninivitæ surgent in iudicio cum

generatione hac, et condemnabunt eam: quia resipuerunt per

42 prædicationem Jonæ; et ecce, plus quam Jonas est hic. Regina Au-

stri surget in iudicio cum generatione hac, et condemnabit eam:

quia venit a finibus terræ audire sapientiam Solomonis; et ecce,

43 plus quam Solomon est hic. Quum autem spiritus immundus

egreditur ab homine, circumambulat per loca quæ sunt sine aqua

44 ad quærendum requiem, et non invenit. Tunc dicit, Revertar

domum meam, unde egressus sum. Et quum venit, † invenit

[In margine MSti] (מַעְבֵּר) } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה } וְכָל } חַיָּה } וְכָל } בְּרִיָּה }

† invenit] Lectio marg. (invenit) Locum.

[illegible]

45 *eam* vacantem, et versam, et ornatam. Tunc abit, et acci-
pit secum septem spiritus alios qui deteriores *sunt* se, et in-
gressi habitant illic: et fiunt novissima hominis illius pejora
46 prioribus: sic erit etiam generationi huic malæ. Quum adhuc
autem ipse loqueretur turbis, ecce, mater ejus et fratres ejus
47 stabant foris, quærentes loqui ei. Dixit autem quidam ei, Ecce
mater tua, et fratres tui foris stant, quærentes loqui tibi.
48 Ipse autem respondens dixit illi qui dixerat sibi, Quæ est mater
49 mea, et qui sunt fratres mei? Et quum extendisset manum suam
50 in discipulos suos, dixit, Ecce mater mea et fratres mei. Quisquis
enim fecerit voluntatem Patris mei qui *est* in Cœlis, † ipse est frater

I 001] In margine MSti L01

† ipse] Lectio marg. Hic.

CAP. XIII. 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8

* 729

CAP. XIII. 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8

9 ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥
10 ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥
11 ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥
12 ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥
13 ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥
14 ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥
15 ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥ ٥٥

9 aliud autem triginta. Qui habet aures ad audiendum, audiat.
10 Et quum accessissent discipuli ejus, dixerunt ei, Quare in para-
11 bolis loqueris iis? Ipse autem respondens dixit iis, Quia vobis
datum est nosse mysteria regni cœlorum, illis autem non est da-
12 tum. Quisquis enim habet, dabitur ei, et abundabit; quisquis
13 autem non habet, etiam id quod habet, auferetur ab eo. Propte-
rea in parabolis illis loquor, quia videntes non vident, et audientes
14 non audiunt, neque intelligunt. Et completur iis vaticinium
Esaïæ, quod dixit, Auditū audietis, et non intelligetis; et viden-
15 tes videbitis, et non cernetis. Incrassatum est enim cor populi
hujus, et auribus graviter audierunt, et oculos suos clausu-
runt; ne videant oculis suis, et auribus audiant, et corde intelli-

[illegible]

23 quum audit sermonem, et cura seculi hujus, et deceptio divitiarum
suffocat sermonem, et sine fructibus est. Qui autem in terram bonam
feminatus est, hic est qui sermonem audit et intelligit; qui igitur
edit fructus, et facit; alius centum, alius autem sexaginta, alius
24 autem triginta. Aliam parabolam proposuit illis, dicens, Simile
est regnum cœlorum homini qui seminavit semen bonum in agro
suo. Quum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, et se-
25 minavit zizania in medio tritici, et abiit. Quum autem † germi-
26 nasset herba, et fructum fecisset, tunc apparuerunt etiam zizania.
27 Quum accessissent autem servi domini domus, dixerunt ei, Do-
mine noster, nonne semen bonum seminasti in agro tuo? unde
28 igitur sunt in eo † zizania? Ipse autem dixit iis, Homo inimi-

I [رجل] In margine MSti رجلا

(حۃ) اهلے [حۃ 2]

† germinasset herba]	Marg.	Germinasset triticum.
‡ zizania]		Hæc (zizania.)

29 29 30
 30 31
 32 33

* πικρὸν

cus hoc fecit. Servi autem dixerunt ei, Vis igitur ut eamus et
 feligamus ea? Ipse autem dixit, Non: ne feligentes zizania,
 eradiceis cum iis etiam triticum. Sinite igitur et crescere
 simul ambo usque ad messem: et in tempore messis dicam mes-
 soribus meis, Seligite primum zizania, et ligate ea in fasciculos,
 ad comburendum ea; triticum autem colligite in horrea mea.
 Aliam parabolam proposuit iis, dicens, Simile est regnum cœ-
 lorum grano finapis, quod quum accepisset homo seminavit in agro
 suo: Quod minimum quidem est omnium seminum, quum autem
 creverit, maximum est omnium olerum, et fit arbor: adeo ut
 veniant volucres cœlorum et habitent in ramis ejus. Aliam pa-
 rabolam loquutus est iis et Jesus. Simile est regnum cœlorum

- 34 {בִּלְבָבָם מְחַכְמָה; וְעֵצָה חֲסִידָה. חֲסִידָה וְדָם יִשְׁכַּח
 35 {בִּלְבָבָם מְחַכְמָה * חֲסִידָה וְעֵצָה. חֲסִידָה וְדָם יִשְׁכַּח
 36 {בִּלְבָבָם מְחַכְמָה * חֲסִידָה וְעֵצָה. חֲסִידָה וְדָם יִשְׁכַּח
 37 {בִּלְבָבָם מְחַכְמָה * חֲסִידָה וְעֵצָה. חֲסִידָה וְדָם יִשְׁכַּח
 38 {בִּלְבָבָם מְחַכְמָה * חֲסִידָה וְעֵצָה. חֲסִידָה וְדָם יִשְׁכַּח
 39 {בִּלְבָבָם מְחַכְמָה * חֲסִידָה וְעֵצָה. חֲסִידָה וְדָם יִשְׁכַּח

fermento, quod quum accepisset mulier, recondidit in tribus satis
 34 farinae, donec totum fermentaretur. Hæc omnia loquutus est
 Jesus in parabolis turbis, et fine parabola, nihil loquebatur
 35 iis: Ut compleretur id quod dictum fuit per prophetam, dicen-
 tem, Aperiam in parabolis os meum; eructabo occultata, quæ
 36 fuerunt a fundatione mundi. Tunc quum dimisisset turbas, ve-
 nit domum Jesus: et acceperunt ad eum discipuli ejus, dicentes,
 37 Explica nobis parabolam illam zizaniorum agri. Ipse autem
 respondens dixit iis, Is qui seminavit semen bonum est Filius
 38 hominis. Ager autem est mundus; semen autem bonum, hi sunt
 39 filii regni; zizania autem sunt filii Mali; Inimicus autem qui

1 [חֲסִידָה] In margine MSti

2 [חֲסִידָה]

חֲסִידָה

חֲסִידָה

- 47 * αἰγιόχοις
 48
 49
 50
 51
 52
 53

unam pretiosam, abiit et vendidit omnia quæ habebat, et emit
 47 eam. Rursus simile est regnum cœlorum verriculo quod projec-
 48 tum est in mare, et ex omni genere congregavit: Quod quum
 impletum esset, subduxerunt ad littus: et quum sedissent, sele-
 49 gerunt bona in vasa, mala autem foras projecerunt. Sic erit
 in consummatione mundi: exhibunt angeli, et separabunt malos
 50 e medio iustorum; Et projicient eos in fornacem ignis: ibi erit
 51 fletus, et stridor dentium. Dicit iis Jesus, Intellexistis hæc omnia?
 52 Dicunt ei, Etiam, Domine. † Ipse autem dixit iis, Propterea om-
 nis scriba edoctus ad regnum cœlorum, similis est homini domino
 53 domus; qui profert e thesauro suo nova et vetera. Et factum est,

1 (001) In margine MSti 001

2 }

† Ipse autem] Lectio marg. (Ipse autem) Jesus.

[illegible]

3 mortuis, et propterea virtutes operantur in eo. Ipse enim Hero-
des quum apprehendisset Johannem, vinxit eum, et posuit eum in
domo custodiæ, propter Herodiadem uxorem Philippi fratris
4 5 sui. Dicebat ei enim Johannes, Non licet tibi habere eam. Et
quum cuperet occidere eum, timuit turbam; quia sicut prophe-
6 tam habebant eum. Quum autem † essent natalitia Herodis, sal-
7 tavit filia Herodiadis in medio, et placuit Herodi: Unde cum
8 juramentis pollicitus est dare ei quicquid petierit. Ipsa autem,
quia prædocta erat a matre sua, Da mihi, inquit, hic in patina
9 caput Johannis Baptistæ. Et contristatus est rex: propter autem
10 juramenta, et illos qui cum eo accumbabant, jussit dari. Et
11 misit et amputavit caput Johannis in carcere: Et allatum est caput

I 000] In margine MSti 000 243

† essent] Lectio marg. Venirent.

12 **ܘܢܚܝܬܐ ܕܠܐ ܩܝܡܐ: ܘܠܐ ܡܝܬܐ ܕܠܐ ܩܝܡܐ:**
 13 **ܘܢܚܝܬܐ ܕܠܐ ܩܝܡܐ ܕܡܝܬܐ ܕܠܐ ܩܝܡܐ:**
 14 **ܘܢܚܝܬܐ ܕܠܐ ܩܝܡܐ ܕܡܝܬܐ ܕܠܐ ܩܝܡܐ:**
 15 **ܘܢܚܝܬܐ ܕܠܐ ܩܝܡܐ ܕܡܝܬܐ ܕܠܐ ܩܝܡܐ:**
 16 **ܘܢܚܝܬܐ ܕܠܐ ܩܝܡܐ ܕܡܝܬܐ ܕܠܐ ܩܝܡܐ:**

12 *ejus in patina, et datum est puellæ: et attulit matri suæ. Et*
 13 *acceperunt discipuli ejus, et fustulerunt corpus, et sepelierunt*
 14 *illud: † et venerunt et renunciaverunt Jesu. Et quum audi-*
 15 *visset Jesus, secessit illinc in navi in locum desertum ipse solus.*
 16 *Et quum audivissent turbæ, sequutæ sunt eum ‡ pedibus ab ur-*
 17 *bibus. Et quum egressus esset Jesus, vidit turbas multas; et mi-*
 18 *fertus est eorum, et sanavit ægrotos eorum. Quum autem esset*
 19 *vespera, acceperunt ad eum discipuli ejus, dicentes, Desertus est*
 20 *locus, et tempus jam præteriit; || dimitte turbas, ut quum abi-*
 21 *erint § in vicos, emant sibi escas. Ipse autem Jesus dixit iis, non*

1 **ܘܠܐ ܩܝܡܐ** In margine MS¹ **ܘܠܐ ܩܝܡܐ**

2 **ܘܠܐ ܩܝܡܐ**

3 **ܘܠܐ ܩܝܡܐ** **ܘܠܐ ܩܝܡܐ**

4 **ܘܠܐ ܩܝܡܐ** **ܘܠܐ ܩܝܡܐ**

† et venerunt] Lectio marg. (et venerunt) Discipuli ejus.

‡ Pedibus] pedestres.

|| dimitte turbas] (dimitte) Igitur (turbas)

§ in vicos] (in vicos) Qui sunt in circuitu.

17
 18
 19
 20
 21
 22

17 habent necesse abire : date iis vos ad comedendum. Ipsi autem
dicunt ei, Non habemus hic nisi quinque panes et duos pisces.
18 19 Ipse autem dixit iis, Afferte eos mihi huc. Et quum iussisset
turbas discumbere † super herbas, accepit illos quinque panes et
duos pisces, et quum aspexisset in cœlum, benedixit ; et quum
fregisset, dedit illos panes discipulis, ipsi autem discipuli turbis.
20 Et comederunt omnes, et saturati sunt : et sustulerunt reliquias
21 fragmentorum duodecim cophinos plenos. Illi autem qui comede-
rant, erant viri quasi quinque millia, præter mulieres et pueros.
22 Et statim compulit discipulos suos conscendere in navim, et præ-
cedere eum in ulteriorem ripam, dum dimitteret ipse turbas.

I [حالا حصه] In margine MSti (حالا) حصه

† super herbas] Lectio marg. (super) Herbam.

31 32 33 34 35
 36
 1 2
 * eis Gennisaret

CAP. XV.

31 32 33 34 35 36
 1 2
 CAP. XV.

3 {בְּתוֹכָם} {וְזָכְרָם} חֲסִידִים. וְהוּא יֵב חֵם בְּלִבּוֹ {וְזָכְרָם}
 4 {וְזָכְרָם}. מִלֵּלָא מִלֵּלָא {וְזָכְרָם} חֲסִידִים {וְזָכְרָם} חֲסִידִים.
 5 {וְזָכְרָם}. מִלֵּלָא מִלֵּלָא {וְזָכְרָם} חֲסִידִים. {וְזָכְרָם} חֲסִידִים.
 6 {וְזָכְרָם}. מִלֵּלָא מִלֵּלָא {וְזָכְרָם} חֲסִידִים. {וְזָכְרָם} חֲסִידִים.
 7 * {וְזָכְרָם} חֲסִידִים. {וְזָכְרָם} חֲסִידִים. {וְזָכְרָם} חֲסִידִים.
 8 {וְזָכְרָם} חֲסִידִים. {וְזָכְרָם} חֲסִידִים. {וְזָכְרָם} חֲסִידִים.
 9 {וְזָכְרָם} חֲסִידִים. {וְזָכְרָם} חֲסִידִים. {וְזָכְרָם} חֲסִידִים.

* υποκριται

enim lavant manus suas, quum comedunt panem. Ipse autem 3
 respondens dixit iis, Quare etiam vos transgredimini mandatum 4
 Dei, propter traditionem vestram? Deus enim mandavit, † di-
 cens, Honora patrem et tuum et matrem; et qui maledixerit 5
 patri aut matri, morte moriatur. Vos autem dicitis, Quicumque
 dixerit patri aut matri, Donum est quodcunque a me lucraberis: et 6
 non honorabit patrem suum aut matrem suam. Et irritum fecistis 7
 † mandatum Dei propter traditionem vestram. Hypocritæ, bene 8
 prophetavit de vobis Esaias, dicens, Appropinquat mihi populus hic
 ore suo, et labiis me honorat; cor eorum autem longe abest a me: 9
 Frustra autem timent me, docentes doctrinās, mandata hominum.

1 {בְּתוֹכָם} In margine MSⁱ {וְזָכְרָם}

2 {וְזָכְרָם} {וְזָכְרָם}

† dicens] Lectio marg. et Dixit.

† mandatum] Verbum.

10 סם מן? חמא חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא?
 11 חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא?
 12 חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא?
 13 חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא?
 14 חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא?
 15 חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא?
 16 חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא?
 17 חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא?
 18 חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? חמא? * eis ἀφ' ὀφθαλμοῦ

10 Et quum vocasset ad se turbam, dixit iis, Audite et intelligite.
 11 Non quod ingreditur in os contaminat hominem; sed quod egre-
 12 ditur ex ore, hoc contaminat hominem. Tunc quum accessissent
 13 ad eum discipuli ejus, dixerunt ei, Scis quod Pharisei, qui au-
 14 dierunt istum sermonem, offensi sunt? Ipse autem respondens
 15 dixit, Omnis planta, quam non plantavit Pater meus cœlestis, era-
 16 dicabitur. Omittite illos: cæci sunt duces cæcorum. Cæcus au-
 17 tem cæcum si duxerit, ambo in foveam cadent. Respondens au-
 18 tem Petrus dixit ei, Explica nobis parabolam istam. Ipse autem
 19 Jesus dixit ei, Adhuc etiam vos non intelligentes estis? Non-
 20 dum intelligitis, quod quicquid ingreditur in os, in ventrem abit, et
 21 in locum stercoreis ejicitur? Quæ autem egrediuntur ex ore, de-

claudos ambulantes, et cæcos videntes : et glorificaverunt Deum
Israelis. Ipse autem Jesus quum vocasset ad se discipulos suos, 32
dixit, Miseret me turbæ : quia ecce dies tres permanent apud
me, et non habent quod comedant : et dimittere eos jejunos
nolo, ne deficiant in via. Et dicunt ei discipuli ejus, Unde no- 33
bis in deserto panes tanti, ut saturemus turbam tantam ? Et 34
dicit iis Jesus, Quot panes habetis ? † Et dixerunt ei, Septem :
et paucos pisciculos. Et jussit turbam discumbere super terram. 35
Et quum accepisset illos septem panes, et illos pisces ; gratias egit, 36
et fregit, et dedit discipulis suis ; ipsi autem discipuli turbæ. Et 37
comederunt omnes, et saturati sunt : et sustulerunt reliquias

εκλυθωσιν

† Et dixerunt] Lectio marg. Ipsi autem (dixerunt)

[illegible]

CAP. XVI.

* επηρωτησαν

38 fragmentorum, septem sportas plenas. Illi autem qui comede-
39 rant, erant quatuor mille viri, præter mulieres et pueros. Et
1 quum dimisisset turbas, ascendit in navim, et venit in fines Mag-
2 dala. Et quum accessissent ad eum Pharisei et Sadducæi, tentan-
3 tes rogarunt eum signum e cœlo ostendere iis. Ipse autem res-
pondens dixit iis, Quum est vespera, dicitis, Serenitas erit: ru-
4 bet enim cœlum. Et mane, Hodie hyemalis tempestas erit: ru-
bet enim cœlum triste. Faciem quidem cœli nostis discernere,
5 signa autem temporum non potestis. Generatio mala et adultera
6 signum quærit, et signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ pro-
phetæ. Et quum reliquisset eos, abiit. Et quum venissent dis-
cipuli ejus in ulteriorem ripam, obliti sunt accipere panes. Ipse

CAP. XVI.

* διδαχης

I ١٦] In margine MS^{ti} } 4 }

† exivisset] Lectio marg. Venisset

* * πλιππου * *
 14
 15
 16
 17
 * Βερ' ιωνος *
 18
 19

terrogabat discipulos suos, dicens, Quem dicunt homines quod
14 ego sim Filius hominis? Ipse autem dixerunt, Hi quidem, Jo-
hannes Baptista, alii autem Elias, alii autem Jeremias, aut unus
15 ex prophetis. Dicit iis, Vos autem quem dicitis quod ego sim?
16 Respondens autem Simon Petrus dixit, Tu es Christus Filius
17 Dei viventis. Et respondens Jesus dixit ei, Beatus es Simon Bar-
jona: quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed pater meus qui
18 est in cœlis. Etiam ego autem tibi dico, quod tu es Petrus, et
super hanc † petram ædificabo Ecclesiam meam, et portæ inferni
19 non prævalebunt ei. ‡ Et dabo tibi claves regni cœlorum: et
quicquid ligaveris super terram, erit ligatum in cœlis; et quic-

I [] In margine MSti ::

$$^2 \text{ } \rightarrow [L_0] \quad \text{and} \quad (\rightarrow L_0)$$

† petram] Marg. Petrus petra exponitur.

† Et dabo tibi] (dabo tibi) Autem.

26 !נחב יעל !חח מלחלל יעסס. מלל יס:

בללז חילל: ! חלל חח בללז: יעל !חח !ס

יסס: ! ח מלל בללז חילל !סס: יעל !חח:

27 חלל חח יס: יעל !חלל !סס: !חח:

ח מלל חח: !סס: יעל !חלל !סס: יעל !חח:

28 !חח: !סס: יעל !חלל !סס: !חח: !סס:

!סס: !סס: יעל !חח: !סס: !סס:

1 ח מלל !סס: יעל !חלל !סס: !חח: !סס: CAP.XVII.

מלל !סס: !סס: יעל !חלל !סס: !חח: !סס:

!סס: !סס: יעל !חלל !סס: !חח: !סס:

2 * !סס: !סס: יעל !חלל !סס: !חח: !סס: * και μετμορ-

3 יעל !סס: !סס: יעל !חלל !סס: !חח: !סס:

26 mam suam propter me, inveniet eam. Quid enim proderit ho-

mini, si mundum totum lucratus fuerit, animæ suæ autem dam-

27 suæ? Futurus est enim Filius hominis venire in gloria Patris sui

cum Angelis suis: et tunc rependet unicuique secundum opera

28 ejus. Amen dico vobis, quod sunt quidam ex his qui hic

adstant, qui non gustabunt mortem, donec viderint Filium homi-

1 nis venientem † in regno suo. Et post dies sex assumit Jesus CAP.XVII.

Petrum, et Jacobum, et Johannem fratrem ejus, et subducit eos

2 in montem excelsum seorsum. Et mutatus est in forma coram

iis: et resplenduit facies ejus sicut sol; vestimenta ejus autem

3 facta sunt candida sicut lux. Et ecce, apparuerunt iis Moses et

I !סס: !סס: יעל !חלל !סס: !חח: !סס: In margine MSti

† in regno suo] Lectio marg. In gloria Patris sui.

11
 12
 13
 14
 15
 16
 17

Quid igitur Scribæ dicunt, quod Eliam oporteat venire primum?

11 Jesus autem respondens dixit iis, Elias quidem venit primum, et
12 restituit omnia, # sicut scriptum est ✓. Dico autem vobis, quod
Elias jam venit, et non agnoverunt eum; sed fecerunt † ei quæ-
cunque voluerunt: sic etiam Filius hominis futurus est pati ab
13 iis. Tunc intellexerunt discipuli, quod de Johanne Baptista
14 dixisset iis. Et quum venissent ad turbam, accessit ad eum homo,
15 procidens super genua ante eum; Et dicens, Domine, miserere
filii mei, quia lunaticus est, et male patitur: vicibus enim mul-
16 tis cadit in ignem, et vicibus multis in aquas: Et obtuli eum
17 discipulis tuis, et non potuerunt sanare eum. Respondens autem

1 02] In margine MS^{ti} 020

+ ei] Lectio marg. In co.

17 * } 18 } لا صلاصلا مصلحلا : حلاصلا لا صلاصلا }
 حصلا . حلاصلا لا صلاصلا } فسلحلا : حصلا . } لا صلاصلا لا صلاصلا }
 18 حلاصلا . مصلحلا حلاصلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا . } لا صلاصلا }
 19 حلاصلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : حلاصلا }
 مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : لا صلاصلا }
 20 حلاصلا مصلحلا : مصلحلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا لا }
 مصلحلا مصلحلا : مصلحلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا }
 حلاصلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا }
 مصلحلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا }
 22 21 مصلحلا مصلحلا لا مصلحلا : لا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا }
 مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا }
 مصلحلا مصلحلا : مصلحلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا : مصلحلا }
 23 مصلحلا مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا مصلحلا مصلحلا : مصلحلا مصلحلا : مصلحلا :

Jesus dixit, O generatio incredula et perversa: quousque ero vo-
 biscum? quousque tolerabo vos? adducite eum mihi huc. Et 18
 increpavit eum Jesus, et exiit ab eo dæmonium: et sanatus est
 puer ex hora illa. Tunc quum accessissent discipuli ad Jesum pri- 19
 vatim, dixerunt, Quare nos non potuimus ejicere illud? Ipse 20
 autem Jesus dixit iis, Propter incredulitatem vestram. Amen
 enim dico vobis, Si esset vobis fides sicut granum sinapis, diceretis
 monti huic, Discede hinc illuc, et discederet; et nihil impossi-
 bile esset vobis. Hoc enim genus non egreditur nisi per precati- 21
 onem et jejunium. Quum versarentur autem in Galilæa, dixit 22
 iis Jesus, Futurus est Filius hominis tradi in manus hominum;
 Et occident eum, et die tertio resurget. Et contristati sunt valde. 23

* ٢٤ : بحرف سيم : مـ حـ هـ ايم * باقسط رقم 24

نہجے سے لے کر قلمی و کلامی . ملاقات : احقر لا

ملفحه اكله لاقب اقر : {مذ: } . هم جلا حصه : 25

* $\delta_{\alpha\beta}$ * جملہ مساوی ہیں {مثلاً : Δ } * ملحقہ ہیں جس سے معلوم ہے۔

* ۸۱۵۵۵ : ملك عليه نعمة فاجعل في * جبره .

۲۶ مے حبس : ۱۰ مے بمقام جج صاحب داد کے سامنے پیش کیا گیا۔

مکے بعد تہ۔ {خ: ح معہ}۔ {ز: ا حلا حق ساق}

27 {سبحانك يا ذا الجلال والإكرام} : ما

!} ارجاء حمد { و بجا حمد : همه بجا و بجا : فک

* 607902 } ذبصر : ١٥٠ ؛ لعلل و لعلل لعلل * { هـلـهـ } .

الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله. آمين

Cap. XVIII. حنفی دعا : جزوہ الاصلہ } لا معصیہ فیہ } فلا یغفر : I

* * * } } } { } { } ; | حلاله ! عفتها . م جـ :²

1. $\frac{1}{x^2} = x^{-2}$
 $\frac{d}{dx} x^{-2} = -2x^{-3} = -\frac{2}{x^3}$

24 Quum venissent autem Capernaum, accesserunt illi qui duas drachmas accipiebant ad Petrum, et dixerunt, Præceptor vester

25 non solvit duas drachmas? Dicit, Etiam. Et quum ingressus fuisset domum, prævenit eum Jesus, dicens, Quid videtur tibi, Simon; Reges terræ a quibus accipiunt tributum aut censum? a

26 filiis suis, an ab alienis? Dicit ei Petrus, Ab alienis. Dicit ei

27 **Jesus, Ergo liberi sunt filii. Ut autem non offendamus eos, quum abieris ad mare, projice hamum, et piscem primum ascendentem tolle; et quum aperueris os ejus, invenies staterem; ipsum assu-**

mens, da iis pro me et pro te. In illa hora accefferunt discipuli CAP. XVIII.
ad Jesum, dicentes, Quisnam est maximus in regno cœlorum?

2 Et quum vocasset ad se Jesus puerum, statuit eum in medio eorum.

3 ܐܡܝܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ
 4 ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ
 ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ
 5 ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ
 6 ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ
 ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ
 7 ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ
 ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ
 8 ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ
 ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ
 ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ ܕܝܥܢ

Et dixit, Amen dico vobis, nisi conversi fueritis, et fiatis sicut 3
 pueri, non intrabitis in regnum cœlorum. Quisquis igitur humi- 4
 liaverit seipsum sicut puer hic, is est maximus in regno cœlorum.
 Et quisquis exceperit puerum unum talem in nomine meo, me 5
 excipit. Quisquis autem offenderit unum ex pusillis istis, qui 6
 credunt in me; utilius fuerit ei, ut sit suspensa mola asinaria ad
 collum ejus, et demergatur in profundis maris. Væ mundo ab 7
 offendiculis; necesse enim est ut veniant offendicula: attamen væ
 homini per quem offendiculum venit. Si autem manus tua, aut 8
 pes tuus offendit te, abscinde ea, et projice abs te: quia melius
 est tibi, ut ingrediaris ad vitam claudus aut mutilus, quam, quum
 duæ manus, aut duo pedes sint tibi, conjiciaris in ignem æternum.

9 הן חסד מלך חסד : חסד מלך חסד : חסד
 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 10 חסד חסד : חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 11 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 12 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 13 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד
 14 חסד חסד חסד חסד חסד : חסד חסד

9 Et si oculus tuus offendit te, erue eum, et projice abs te; quia
melius est tibi, ut unoculus ad vitam ingrediaris, quam, quum
10 duo oculi sint tibi, conjiciaris in gehennam ignis. Videte ne
contemnatis unum ex pusillis istis; dico enim vobis, quod angeli
eorum in cœlis omni tempore vident faciem Patris mei qui *est* in
11 cœlis. Venit enim Filius hominis quærere et servare quod perie-
12 rat. Quid videtur vobis? Si fuerint alicui homini centum oves,
et erraverit una ex iis, nonne relinquens nonaginta novem in
13 monte, abit *et* quærit illam errantem? Et si evenerit ut inveniat
eam, amen dico vobis, quod gaudet super ea magis quam super
14 nonaginta novem quæ non erraverant. Sic non est voluntas coram

I **محسب**] In margine MSti **محسب**

15 } ط ! بك ! لله ! عقتل ! : يا ارحم ! من ! ارحم ! ارحم !
 16 } ط ! بك ! لله ! عقتل ! : يا ارحم ! من ! ارحم ! ارحم !
 17 } ط ! بك ! لله ! عقتل ! : يا ارحم ! من ! ارحم ! ارحم !
 18 } ط ! بك ! لله ! عقتل ! : يا ارحم ! من ! ارحم ! ارحم !
 19 } ط ! بك ! لله ! عقتل ! : يا ارحم ! من ! ارحم ! ارحم !
 20 } ط ! بك ! لله ! عقتل ! : يا ارحم ! من ! ارحم ! ارحم !

† Patre meo qui *est* in cœlis, ut pereat unus ex pusillis istis. Si 15
 autem peccaverit in te frater tuus, vade, argue eum inter te et
 ipsum solum; si audierit te, lucratus es fratrem tuum: Si au- 16
 tem non audierit, accipe tecum adhuc unum aut duos; ut in ore
 duorum testium aut trium consistat omne verbum: Si autem non 17
 audierit eos, dic Ecclesiæ; si vero etiam non Ecclesiam audie-
 rit, fit tibi sicut ethnicus et publicanus: † Amen dico vobis, 18
 quaecunque ligaveritis in terra, erunt ligata in cœlo; et quaecun-
 que solveritis in terra, erunt soluta in cœlo. Rursum autem dico 19
 vobis, quod si duo ex vobis consenserint in terra de omni re quam-
 cunque petierint, fiet iis a Patre meo qui *est* in cœlis. Ubi enim 20

1 } ط ! بك ! لله ! عقتل ! : يا ارحم ! من ! ارحم ! ارحم ! In margine MSti

2 } ط ! بك ! لله ! عقتل ! : يا ارحم ! من ! ارحم ! ارحم !

† Patre meo] Lectio marg. (Patre) Vestro

† Amen] (Amen) Enim

1. {אחא} חסדא חסדא חסדא : חסדא
 21. חסדא חסדא חסדא : חסדא חסדא חסדא
 22. חסדא חסדא חסדא : חסדא חסדא חסדא
 23. חסדא חסדא חסדא : חסדא חסדא חסדא
 24. חסדא חסדא חסדא : חסדא חסדא חסדא
 25. חסדא חסדא חסדא : חסדא חסדא חסדא
 26. חסדא חסדא חסדא : חסדא חסדא חסדא
 27. חסדא חסדא חסדא : חסדא חסדא חסדא

21 sunt duo aut tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio
eorum. Tunc quum accessisset ad eum Petrus, dixit ; Domine,
22 quoties, si peccaverit in me frater meus, et remittam ei ? usque
ad septem vices ? Dicit ei Jesus, Non dico tibi usque ad septem
23 vices, sed usque ad septuaginta vices septem. Propterea assimila-
tum est regnum cœlorum homini regi, qui voluit conferre rationem
24 cum servis suis. Quum cœpisset autem conferre, oblatus est ei qui-
25 dam debitor myriadum talentorum. Quum non haberet autem
ad solvendum, jussit dominus ejus ut venderetur ipse, et uxor ejus,
26 et filii, et omnia quæ habebat, et *debitum* solveretur. Procidens
† autem servus ille adorabat eum, dicens, Domine mi, patiens esto
27 erga me, et omnia solvam tibi. Misertus autem dominus Servi

I [!] In margine MSti

† autem] Lectio marg. Igitur

34 CAP. XIX. 35 1 2 3 4 5

34 CAP. XIX. 35 1 2 3 4 5

6 س : مطب لا لوت {نساو} لذب : لا سب صفت : و
 7 مل اولا : لگه {و} : حنعل لا بفتی : {نذب} ده .
 حنعل اولا ملعل فم : ببالا ملل : {نذبسملا}
 8 وبعنه : {نذب} ده . مللا : ملعل حلا مللا
 ححم {فم} ححم : حنعل بقا : ححم . ملل ملل :
 9 لا لوت اولا : {نذب} با : ححم : {نذب} بی : {نذب} لا
 : ملل ده حلا : {نذب} : ملل : لا : {نذب} :
 10 : حنعل : {نذب} : {نذب} : حلا : حنعل :
 اولا : {نذب} : حنعل : {نذب} : لا : فملا
 11 حنعل : {نذب} : {نذب} : ده : حلا : حنعل
 12 حنعل : {نذب} : لا : ملل : {نذب} : {نذب} :
 : ملل : {نذب} : {نذب} : {نذب} :
 : ملل : {نذب} : {نذب} : {نذب} :

et erunt duo illi caro una : Quapropter non amplius sunt duo, 6
 sed una caro. Id igitur quod Deus conjunxit, homo non separet.
 Dicunt ei, Quare igitur Moses mandavit dare libellum discessio- 7
 nis, et dimittere eam ? Dicit iis, Quia Moses propter duritiem 8
 cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras : ab initio
 autem non fuit ita. Dico autem vobis, quod quicumque dimiserit 9
 uxorem suam, nisi ob scortationem, et duxerit aliam, mœchatur ;
 et qui dimissam duxerit, mœchatur. Dicunt ei discipuli ejus, 10
 Si ita fit causa hominis cum uxore, non expedit uxorem ducere.
 Ipse autem dixit iis, non omnes capiunt sermonem illum, sed ii 11
 quibus datum est. Sunt enim eunuchi, qui de utero matris suæ nati 12
 sunt ita ; et sunt eunuchi, qui ab hominibus castrati sunt ; et sunt

1 [مطب] In margine MS^{ti} اولا
 2 [حلا] حلا

۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

eunuchi, qui seipſos caſtrarunt propter regnum cœlorum : Qui
13 poteſt capere, capiat. Tunc oblatis ſunt ei pueri, ut manus po-
neret ſuper eos, et oraret : diſcipuli autem prohibuerunt eos.
14 Ipſe autem Jeſus dixit ꝑ iis & Sinite pueros, et ne prohibete eos
15 venire ad me : talium enim eſt regnum cœlorum. Et quum po-
16 fuiſſet ſuper eos manus, abiit illinc. Et ecce quidam quum ac-
ceſſiſſet, dixit ei, Magiſter bone, quid boni faciam, † ut habeam
17 vitam æternam ? Ipſe autem dixit ei, ‡ Quid dicis me bonum ?
nemo eſt bonus niſi unus, Deus. Si autem vis ingredi ad vitam,
18 ſerva mandata. Dicit ei, Quæ ? Ipſe autem Jeſus dixit, hoc,
Non occides, non mœchaberis, non furaberis, non teſtaberis

I ڪ ڪ } } 00i } !] In margine MSti L; } !

صلى صغلا {بـ} صغلا محط [صلى {ضـ} بـ] صلى حب محط²

† ut habeam] Lectio marg. Ut hæreditem.

† Quid dicis me bonum] Quid interrogas de bono?

19 אהיה באלה. בעי לאבא ובחב הלאבא. מאסא חמנחב
 20 אבא באלא חב. אבא חב אבא חבא. אבא חבא
 21 אבא חב אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 22 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 23 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 24 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 25 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 26 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא
 אבא חבא אבא חבא. אבא חבא אבא חבא. אבא חבא

19 falso; Honora patrem tuum et matrem; et diliges proximum
 tuum sicut teipsum. Dicit ei adolescens, Hæc omnia servavi a
 20 pueritia mea: quo adhuc indigeo? Dicit ei Jesus, Si vis per-
 21 fectus esse, abi, vende quæ habes, et da pauperibus; et erit tibi
 thesaurus in cœlis: et veni, sequere me. Quum audivisset au-
 22 tem adolescens sermonem, abiit mœstitia affectus: habebat enim
 possessiones multas. Jesus autem dixit discipulis suis, Amen dico
 23 vobis, quod difficulter introibit dives in regnum cœlorum. Rur-
 24 sum autem dico vobis, Facilius est καμilon per foramen acus in-
 trare, quam divitem in regnum Dei intrare. Quum audivissent
 25 autem discipuli, mirabantur # valde &, dicentes, Quis ergo potest
 26 servari. Intuitus eos autem Jesus dixit iis, Apud homines hoc

27 } α β γ δ ϵ ζ η θ ι κ λ μ ν ξ $\omicron$ π ρ σ τ υ ϕ χ ψ ω
 28 } α β γ δ ϵ ζ η θ ι κ λ μ ν ξ $\omicron$ π ρ σ τ υ ϕ χ ψ ω
 29 } α β γ δ ϵ ζ η θ ι κ λ μ ν ξ $\omicron$ π ρ σ τ υ ϕ χ ψ ω
 30 } α β γ δ ϵ ζ η θ ι κ λ μ ν ξ $\omicron$ π ρ σ τ υ ϕ χ ψ ω

27 impossibile est ; apud autem Deum, omnia possibilia sunt. Tunc
 respondens Petrus dixit ei, Ecce nos reliquimus omnia, et sequuti
 28 sumus te ; quid ergo erit nobis ? Ipse autem Jesus dixit iis, Amen
 dico vobis, quod vos qui sequuti estis me † entipaliggenesia,
 quum federit Filius hominis super thronum gloriæ suæ, sedebitis
 etiam vos super duodecim thronos, judicantes duodecim tribus
 29 Israelis. Et quisquis reliquerit domos, aut fratres, aut sorores,
 aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, prop-
 ter nomen meum, centuplicia accipiet, et vitam æternam posside-
 30 bit. Multi autem erunt primi, postremi ; et postremi, primi.

† entipaliggenesia] In Margine MSti in τη παλιγγενεσις

} α β γ δ ϵ ζ η θ ι κ λ μ ν ξ $\omicron$ π ρ σ τ υ ϕ χ ψ ω

† entipaliggenesia] Marg. in τη παλιγγενεσις, Hoc est, In regeneratione.

9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16

vineæ procuratori suo, Voca operarios, et redde iis mercedem ;
 9 incipiens ab ultimis usque ad primos. Et quum venissent illi qui
 circa horam undecimam *condukti fuerant*, acceperunt singuli de-
 10 narium. Quum venissent autem primi, arbitrati sunt quod plus
 accepturi essent : et acceperunt etiam ipsi singuli denarium.
 11 Quum accepissent autem, murmurabant adversus dominum do-
 12 mus ; Dicentes, Hi ultimi unam horam operati sunt, et æquales
 13 nobis fecisti eos, qui portavimus pondus diei, et æstum. Ipse au-
 tem respondens dixit uni ex iis, Amice mi, non inique ago tibi :
 14 nonne denario convenisti mecum ? Tolle tuum, et abi : volo
 15 autem huic ultimi dare sicut etiam tibi. An non licet mihi fa-
 cere quicquid volo in meis ? an oculus tuus malus est, quia ego
 16 bonus sum ? Sic erunt postremi, primi ; et primi, postremi :

[illegible]

* ψυχην αὐτῆς

23 Et dicit iis, Poculum quidem meum bibetis, et baptismate quo
ego baptizor, baptizabimini: ut autem sedeatis a dextera mea,
et a sinistra mea, non est meum hoc dare, nisi illis quibus para-
24 tum est a Patre meo. Et quum audivissent decem, indignati sunt
25 de duobus fratribus. Ipse autem Jesus quum vocasset eos ad se,
dixit; Scitis quod principes Gentium domini earum sunt; et
26 magnates eorum potestatem exercent in eas. Non ita autem erit
inter vos: sed quicumque voluerit inter vos esse magnus, sit mi-
27 nister vester; Et quicumque voluerit inter vos esse primus, sit
28 servus vester: Sicut Filius hominis non venit ministrari, sed mi-
29 nistrare, et dare animam suam redemptionem pro multis. Et
quum egrederentur ex Jericho, sequutæ sunt eum turbæ multæ.

30 30 } לזיב שקליב: נאליב 000 חלא } 000: חב בעבחה
 31 31 } בעב } חב: 000 חב } 000: } לזיב חב } 000:
 32 32 } חב: } 000: } חב: } 000: } חב: } 000:
 33 33 } חב: } 000: } חב: } 000: } חב: } 000:
 34 34 } חב: } 000: } חב: } 000: } חב: } 000:

CAP. XXI.

* eis βεβαίωται

1 1 } חב: } 000: } חב: } 000: } חב: } 000:
 2 2 } חב: } 000: } חב: } 000: } חב: } 000:
 3 3 } חב: } 000: } חב: } 000: } חב: } 000:

CAP. XXI.

30 30 Et ecce, duo cæci qui sedebant juxta viam, quum audivissent quod
 31 31 Jesus transiret, clamaverunt, dicentes; Miserere nostri, Domine,
 32 32 Fili Davidis. Turba autem objurgavit eos, ut tacerent: ipsi
 33 33 autem magis clamabant, dicentes, Miserere nostri, Domine, Fili
 34 34 Davidis. Et quum substitisset Jesus, vocavit eos, et dixit, Quid
 1 1 vultis ut faciam vobis? Dicunt ei, Domine, ut aperiantur oculi
 2 2 nostri. Misertus autem Jesus tetigit oculos eorum: et statim
 3 3 visum receperunt oculi eorum, et sequuti sunt eum. Et quum
 appropinquassent Hierosolymam, et venissent ad Bethphagen, ad
 montem Olivarum, tunc Jesus misit duos discipulos, Dicens iis,
 2 2 Ite in vicum qui est contra vos, et statim invenietis asinam al-
 3 3 ligatam, et pullum cum ea: solvite et adducite mihi. Et si quis

I [סרן חתום] In margine MSⁱ סרן

1. בְּיָמָיו חָסַד מְאֹד: לְיָמָיו: וְיָמָיו מְאֹד חָסַד.
 4. מְאֹד: בְּיָמָיו חָסַד מְאֹד: וְיָמָיו: בְּיָמָיו חָסַד.
 5. וְיָמָיו חָסַד מְאֹד: בְּיָמָיו חָסַד מְאֹד: וְיָמָיו חָסַד.
 6. וְיָמָיו חָסַד מְאֹד: בְּיָמָיו חָסַד מְאֹד: וְיָמָיו חָסַד.
 7. וְיָמָיו חָסַד מְאֹד: בְּיָמָיו חָסַד מְאֹד: וְיָמָיו חָסַד.
 8. וְיָמָיו חָסַד מְאֹד: בְּיָמָיו חָסַד מְאֹד: וְיָמָיו חָסַד.
 9. וְיָמָיו חָסַד מְאֹד: בְּיָמָיו חָסַד מְאֹד: וְיָמָיו חָסַד.
 10. וְיָמָיו חָסַד מְאֹד: בְּיָמָיו חָסַד מְאֹד: וְיָמָיו חָסַד.

dixerit vobis aliquid, dicite quod Dominus opus habet iis: statim
 4. autem dimittet eos. Hoc autem totum factum est, ut impleretur
 5. id quod dictum est per prophetam, dicentem, Dic filiæ Sion,
 Ecce, Rex tuus venit tibi mitis, et sedens super asinam, et
 6. * super & pullum filium asinæ. Quum abiissent autem discipuli, et
 7. fecissent sicut præceperat iis Jesus, Adduxerunt asinam et pullum,
 8. et posuerunt super eos vestimenta sua, et insedit iis. Turba au-
 9. tem multa straverunt vestimenta sua in via; alii autem cædebant
 ramos ex arboribus, et sternebant in via. Turbæ autem quæ præi-
 bant eum, et quæ sequebantur, clamabant dicentes, Hosanna Filio
 Davidis: benedictus sit ille qui venit in nomine Domini:
 10. † Hosanna in excelsis. Et quum introissent Hierosolymam,

1. [וְיָמָיו חָסַד] In margine MSti

חָסַד מְאֹד חָסַד מְאֹד

† Hosanna] Marg. Hebræum הוֹשִׁיעֵנו, Libera nos significat.

- 17 * mpxxii
 18
 19
 20
 21
 22
 23

- legistis, Quod ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem?
 17 Et quum reliquisset eos, exivit extra urbem in Bethaniam: et
 18 diversatus est illic. Mane autem quum rediret in urbem, esuriit.
 19 Et quum vidisset ficum quandam juxta viam, venit ad eam, et
 20 nihil invenit in ea, nisi folia tantum: et dixit ei, Ne amplius ex
 21 te fructus sit in æternum. Et exaruit continuo ficus illa. Et
 22 quum vidissent discipuli, mirati sunt, dicentes; Quomodo conti-
 23 nuo exaruit ficus illa! Respondens autem Jesus, dixit iis, Amen
 dico vobis, si habueritis fidem, et non hæsitaveritis; non tantum
 hoc fici facietis, sed etiam si monti huic dixeritis, Tollitor, et
 projicitor in mare, etiam fiet. Et omnia quæcunque petieritis in
 precatione, credentes, accipietis. Et quum venisset in templum,

24 24
 25 25
 26 26
 27 27
 28 28

accefferunt ad eum docentes Principes Sacerdotum et Seniores
 populi, dicentes, Qua potestate hæc facis? et quis dedit tibi po-
 testatem hanc? Respondens autem Jesus dixit iis, Interrogabo 24
 vos etiam ego verbum unum, † quod si dixeritis mihi, etiam ego
 vobis dicam, qua potestate hæc facio. Baptismus Johannis unde 25
 erat? e cœlo, an ex hominibus? Ipsi autem ratiocinabantur
 apud se, dicentes; Si dixerimus, E cœlo, dicet nobis, Quare igi-
 tur non credidistis ei? Si autem dixerimus, Ex hominibus, ti- 26
 memus turbam: omnes enim habebant Johannem sicut prophe-
 tam. Et respondentes Jesu dixerunt, Nescimus. Dixit iis etiam 27
 ipse, Neque ego dicam vobis qua potestate hæc facio. Quid au- 28

I [حاشیہ] In margine MSti ٥٠
 † quod si] Lectio marg. Et si.

29 **חַמֵּשׁ** **מִלְּבָנִים** **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ**.
וְיָבֵן **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ** **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ**.
 30 **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ** **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ**.
וְיָבֵן **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ** **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ**.
 31 **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ** **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ**.
וְיָבֵן **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ** **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ**.
 32 **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ** **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ**.
וְיָבֵן **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ** **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ**.
 33 **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ** **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ**.
וְיָבֵן **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ** **וְיָבֵן** **לָהֶם** **חֵטְא** **לְאִשְׁתּוֹ**.

tem vobis videtur? Homini cuidam erant filii duo: et quum
 accessisset ad priorem, dixit; Fili mi, abi, hodie operare in vi-
 29 nea: Ipse autem respondens dixit, Nolo: postea autem quum
 30 resipuisset, abiit. Et quum accessisset ad alterum, dixit similiter.
 Ipse autem respondens dixit, Ego, Domine mi; et non abiit.
 31 Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei, Prior. Dicit
 iis Jesus, Amen dico vobis, quod publicani et meretrices praece-
 32 dent vos in regnum Dei. Venit enim ad vos Johannes via justi-
 tia, et non credidistis ei; publicani autem et meretrices credi-
 derunt ei: vos autem quum vidissetis, non postea resipuistis,
 33 ut crederetis ei. Aliam parabolam audite. Homo erat dominus
 domus, qui plantavit vineam, et sepem ei circumposuit, et fodit
 in ea torcular, et aedificavit turrim, et tradidit eam agricolis, et

42 חס פראזן פארגעטן : וואס האט געטון. וואס האט
 געטון פארגעטן : וואס האט געטון : וואס האט
 געטון : וואס האט געטון : וואס האט געטון :
 43 וואס האט געטון : וואס האט געטון : וואס האט געטון :
 חס : וואס האט געטון : וואס האט געטון :
 44 חס : וואס האט געטון : וואס האט געטון :
 45 וואס האט געטון : וואס האט געטון : וואס האט געטון :
 וואס האט געטון : וואס האט געטון : וואס האט געטון :
 46 וואס האט געטון : וואס האט געטון : וואס האט געטון :
 1 וואס האט געטון : וואס האט געטון : וואס האט געטון :
 2 וואס האט געטון : וואס האט געטון : וואס האט געטון :
 וואס האט געטון : וואס האט געטון : וואס האט געטון :
 3 וואס האט געטון : וואס האט געטון : וואס האט געטון :

CAP.
XXII.

42 bunt ei fructus in temporibus suis. Dicit iis Jesus, Nunquam
 legistis in Scripturis, Lapis, quem reprobaverunt ædificantes, hic
 factus est caput anguli ? a Domino factum est illud, et est mira-
 43 bile in oculis nostris. Propterea dico vobis, quod auferetur a
 44 vobis regnum Dei, et dabitur populo, qui faciet fructus ejus. Et
 quisquis ceciderit super lapidem istum, confringetur ; super quem
 45 autem ceciderit, disperget eum. Et quum audivissent Principes
 Sacerdotum et Pharisei parabolam ejus, intellexerunt quod de fe-
 46 diceret. Et quum quæsisissent apprehendere eum, timuerunt
 1 turbas, quoniam sicut prophetam habebant eum. Et respondens
 2 Jesus, rursum dixit iis in parabolis, dicens ; Simile est regnum
 3 cœlorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos

CAP.]
XXII.1 וואס האט געטון] In margine MS^{ti} וואס האט געטון

ληκμησιν αυτου

E e

* και τα στίγματα

suos ut vocarent invitatos ad nuptias, et nolebant venire. Rursum
misit alios servos, dicens, Dicite invitatis, Ecce prandium meum
paratum est, et tauri mei et faginata mea mactata sunt; et omnia
sunt parata: venite ad nuptias. Ipsi autem spernentes abierunt,
ille quidem in agrum suum, ille autem ad negotiationem suam.
Reliqui autem quum apprehendissent servos ejus, contumeliis af-
fecerunt, et trucidarunt. Et quum audivisset Rex ille, iratus est,
et misit exercitus suos, et perdidit homicidas illos, et urbem eo-
rum incendit. Tunc dicit servis suis, Convivium quidem para-
tum est, illi autem qui vocabantur non erant digni. Ite igitur ad
exitus viarum, et quoscunque inveneritis, vocate ad nuptias. Et
quum egressi essent servi illi in vias, congregaverunt et adduxerunt
omnes quos invenerunt, et malos et bonos: et impletum est con-

- 11 12 13 14 15 16

- 11 vivium discumbentibus. Quum ingressus esset autem Rex, ut
videret discumbentes, vidit illic hominem qui non indutus erat
12 veste convivii: Et dicit ei, Amice mi, quomodo introisti huc
13 non habens vestem convivii? Ille autem obmutuit. Tunc dixit
ipse Rex † ministris, Ligantes manus ejus et pedes, tollite eum,
et ejicite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor
14 15 dentium. Multi enim sunt vocati, pauci autem electi. Tunc
quum abiissent Pharisei consilium ceperunt, quomodo illaquearent
16 eum in sermone. Et mittunt ad eum discipulos suos cum Hero-
dianis; dicentes, Magister, scimus quod verax sis; et viam Dei
in veritate doceas; neque curam sustineas, ne propter quenquam:

I [] In margine MSti []

† ministris] Lectio marg. (ministris) fuis.

[illegible]

* εν γαρ τη α-
ναστασει ουτε
γαμουσιν ουτε
εγγαμιζονται

* **தமிழ்நாடு**

est : et quia non erat ei semen, reliquit uxorem suam fratri suo.
26 Similiter etiam secundus, et tertius, usque ad septem illos.
27 28 Postremum autem omnium, mortua est etiam mulier. In resur-
rectione igitur, cujus ex illis septem erit uxor? omnes enim ha-
29 buerunt eam uxorem. Respondens autem Jesus dixit iis, Erratis,
30 quia non novistis Scripturas, neque virtutem Dei. In resurrec-
tione enim neque uxores ducunt, neque nuptum dantur; sed sicut
31 angeli Dei in cœlo sunt. De autem resurrectione mortuorum, non
32 legistis id quod dictum est a Deo, dicente, Ego sum Deus Abra-
hami, et Deus Isaaci, et Deus Jacobi? Non est Deus Deus
33 mortuorum, sed viventium. Et quum audivissent turbæ, stupebant
34 super doctrina ejus. Pharisei quum audivissent quod os occlusisset

* ^{σαδδουκαίου} 35 * חֲפָא יְהוֹשִׁעַ: אַבְיָעָה חֲסִי: בְּגִלָּא בְּ מַלְוֵהוּ
 * ^{νομικός} 36 * תְּמַלִּיעֵהּ בְּ מַלְוֵהָ לֵהּ בְּזִנְיָ: מַלְחָמָא: אֲנִי
 37 פִּמְרָא זָחַל חֲמִיעֵהָ. אֵם בְּ מַעֲבָא אֲבָדִי לֵהּ. אִסַּב
 חֲמִינִי אֲלֵהּ חֲמִיעֵהָ לְחַבִּי. חֲמִיעֵהָ בְּעַל מַלְוֵהָ.
 38 חֲמִיעֵהָ לְזִבְיָהּ. אֵם בְּ מַלְוֵהָ פִּמְרָא מְזָחַל.
 39 לְזִבְיָהּ בְּ זִנְיָ לֵהּ: אִסַּב חֲמִינִי בְּחַבִּי אֲבָדִי.
 40 חֲבִי. חֲמִיעֵהָ לְזִבְיָהּ פִּמְרָא מַלְוֵהָ בְּעַל מַלְוֵהָ.
 42 41 חֲבִי חֲמִיעֵהָ בְּ חֲמִיעֵהָ: בְּגִלָּא אֲבָדִי מַעֲבָא בְּ זִנְיָ. מַלְוֵהָ
 מַלְחָמָא בְּ חֲמִיעֵהָ מַלְוֵהָ מַעֲבָא. אֲבָדִי חֲמִיעֵהָ מַלְוֵהָ.
 43 אֲבָדִי לֵהּ בְּ זִנְיָ. אֲבָדִי לֵהּ. אֲבָדִי מַלְוֵהָ.
 44 חֲמִיעֵהָ מַלְוֵהָ חֲמִיעֵהָ לֵהּ בְּ זִנְיָ: אֲבָדִי מַלְוֵהָ חֲמִיעֵהָ.
 לֵהּ מַלְוֵהָ: חֲמִיעֵהָ אֲבָדִי חֲמִיעֵהָ מַלְוֵהָ.

Sadducæis, congregati sunt pariter. Et interrogavit unus ex iis, 35
 Legis interpres, tentans eum, et dicens, Præceptor, quod præ- 36
 ceptum maximum est in Lege? Ipse autem Jesus dixit ei, Dili- 37
 ges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima
 tua, et ex tota cogitatione tua. Hoc est præceptum primum et 38
 maximum. Secundum autem simile est illi; Diliges proximum 39
 tuum sicut teipsum. Ab his duobus præceptis tota lex et pro- 40
 phetæ pendent. Quum congregati essent autem Pharisei, inter- 41
 rogavit eos Jesus, Dicens, Quid videtur vobis de Christo? cujus 42
 filius est? Dicunt ei, Davidis. Dicit iis, Quomodo igitur David 43
 per Spiritum Dominum vocat eum, dicens, Dixit Dominus Do- 44
 mino meo, Sede a dextera mea, usquedum ponam inimicos tuos

I In margine MSti, ex Psal. cx. 1. נָא אֵלֹהִים יְהוָה לֵאדֹנִי שֶׁב לְיָמִינִי עַד
 אֲשֶׁר אֵיבֹךְ הָדָם לְרַגְלֶיךָ

- 45 אֵינִי יָדוּעַ : אֲנִי אֶחָד : אֵינִי כִּי אֶחָד : אֵינִי כִּי
 מִיָּד : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי :
 46 חֲסִידֵי אֱלֹהִים : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי :
 1 נִפְלְאוֹת אֱלֹהִים : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי :
 2 מִלְכֵּי אֱלֹהִים : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי :
 3 מִלְכֵּי אֱלֹהִים : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי :
 4 מִלְכֵּי אֱלֹהִים : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי :
 5 מִלְכֵּי אֱלֹהִים : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי :
 6 מִלְכֵּי אֱלֹהִים : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי : אֲנִי כִּי :

CAP.
XXIII.

* 980117

* φυλακτήριον

* κροσπίδα

- 45 scabellum sub pedibus tuis. Si igitur David ꝑ per Spiritum &
 46 vocat eum Dominum, quomodo filius ejus est? Et nemo pote-
 rat respondere ei verbum: neque ausus fuit quisquam ex illo die
 1 interrogare eum non amplius. Tunc Jesus loquutus est turbis
 2 et discipulis suis, Dicens, super cathedram Moſis ſederunt Scribæ
 3 et Pharifæi. Omnia igitur quæcunque dixerint vobis ſervare,
 4 ſervate, et facite; ſecundum autem opera eorum ne faciatis: di-
 5 cunt enim et non faciunt. Alligant autem onera gravia et diffi-
 6 cilia portatu, et imponunt in humeros hominum: digito autem
 ſuo nolunt movere ea. Omnia autem opera ſua faciunt ut con-
 ſpiciantur ab hominibus: dilatant enim phylacteria ſua, et pro-
 ducunt fimbrias veſtimentorum ſuorum. Amant autem primos

CAP.
XXIII.

هتقبا صتقما : هلمبعما صقار صتقما :
 7 هتقبا صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :
 8 هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :
 هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :
 9 هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :
 10 هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :
 11 هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :
 12 هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :
 13 هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :
 هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :
 14 هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :

* π. xptou

accubitus in cœnis ; et primos confessus in synagogis ; Et saluta- 7
 tionem in foris ; et ut vocentur ab hominibus Rabi, Rabi. Vos 8
 autem ne vocemini Rabi : unus enim est magister vester, *nempe*
 * Christus ✓ : omnes autem vos fratres estis. Et patrem vestrum 9
 ne vocetis in terra : unus enim est Pater vester qui *est* in cœlis.
 Ne autem vocemini doctores : unus enim est doctor vester, *nempe* 10
 Christus. Is autem qui maximus *est* vestrum, erit vobis minister. 11
 Qui autem exaltaverit seipsum, deprimetur ; et qui demiserit se- 12
 ipsum exaltabitur. Væ vobis Scribæ et Pharisei hypocritæ, quia 13
 comeditis domos viduarum, et prætextu proluxa oratis : propte-
 rea accipietis iudicium majus. Væ vobis Scribæ et Pharisei hy- 14
 pocritæ, quia clauditis regnum cœlorum ante homines : vos enim

[In margine MSti : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما : هلمبعما صقار صتقما :]

15 חֲסִידָיִם אֵלֶיךָ לֹא תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 16 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 17 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 18 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 19 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 20 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים
 21 וְהַיָּם וְהָאֲרָצִים אֵלֶיךָ תִּדְרֹשׁ אֶת הַיָּם וְהָאֲרָצִים

15 non introitis, neque illos qui intrant finitis intrare. Væ vobis
 Scribæ et Pharisei hypocritæ, quia circumitis mare et aridam, facere
 unum profelytum : et quum fuerit factus, facitis eum filium ge-
 16 hennæ duplo magis quam vos. Væ vobis duces cæci, qui dicitis,
 Quisquis juraverit per templum, nihil est ; quisquis autem jura-
 17 verit per aurum templi, reus est. Stulti et cæci, quid enim est
 18 majus, aurum, an templum quod sanctificat aurum ? Et quis-
 quis juraverit per altare, nihil est ; quicumque autem juraverit
 19 per oblationem quæ est super illud, reus est. Stulti † et cæci, quid
 enim majus est, oblatio, an altare quod sanctificat oblationem ?
 20 Qui igitur juraverit per altare, jurat per illud, et per omnia quæ
 21 sunt super illud. Et qui juraverit per templum, jurat per illud,

† Vide notas.

22 22 23
 23 24
 24 25
 25 26
 26 27
 27

* παραψιδος
τη πινακος

et per eum qui habitat in illo. Et qui juraverit per cœlum, jurat
 per thronum Dei, et per eum qui sedet super ipsum. Væ vobis
 Scribæ et Pharisei hypocritæ, quia decimatis mentham, et ane-
 thum, et cuminum, et omisistis graviora legis; judicium, mise-
 ricordiam, et fidem: hæc autem oportebat facere, et illa non
 omittere. Duces cæci, qui excolatis culicem, camelum autem
 deglutitis. Væ vobis Scribæ et Pharisei hypocritæ, quia munda-
 tis exterius poculi † et patinæ, intrinsecus autem plena sunt ra-
 pina, et intemperantia, et iniquitate. Pharisee cæce, munda
 primum interius poculi, et patinæ, ut sit etiam exterius eo-
 rum mundum. Væ vobis Scribæ et Pharisei hypocritæ, quia
 similes estis sepulchris dealbatis, quæ extra quidem videntur spe-

† Vide notas.

[illegible]

ciosa, intus autem plena *sunt* offibus mortuorum, et omni im-
munditia. Sic etiam vos extra quidem videmini hominibus iusti,
intus autem pleni estis hypocrisis et iniquitate. Væ vobis Scribæ
et Pharisei hypocritæ, quia ædificatis sepulchra prophetarum, et
ornatis monumenta iustorum. Et dicitis, Si fuissimus in diebus
patrum nostrorum, non essemus socii eorum in sanguine prophe-
tarum. Itaque testamini vobismetipsis, quod filii estis eorum
qui occiderunt prophetas. Et vos complete mensuram patrum
vestrorum. Serpentes, progenies viperarum, † quomodo effugie-
tis a iudicio gehennæ? Propterea, ecce, ego mitto ad vos pro-
phetas, et sapientes, et Scribas: ⁂ et ✓ ex ipsis occidetis, et

I In margine MSⁱ: {صلى الله عليه وسلم} كذا في نسخة أخرى: صلى الله عليه وسلم.

† Lectio marg. Quomodo potestis fugere a iudicio futuro.

* FOOTING

C A P.
XXIV.

crucifigetis; et ex ipsis flagellabitis in synagogis vestris, et persequemini ex urbe in urbem. Ut veniat super vos omnis sanguis 35
justus, † qui effusus est super terram; a sanguine Abel justi, usque ad sanguinem Zachariæ filii Barachiz, quem occidistis inter templum et altare. Amen dico vobis, quod venient hæc omnia 36
super generationem hanc. Hierosolyma, Hierosolyma, occidens 37
prophetas, et lapidans eos qui missi sunt ad eam: quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum congregat gallina pullos suos sub alas suas, et non voluistis? Ecce, relinquetur vobis do- 38
mus vestra deserta: Dico enim vobis, Non videbitis me deinceps, donec dicatis, Benedictus sit ille qui venit in nomine Domini. 39
Et quum egressus esset Jesus e templo, abibat: et accesserunt 1

С А Р.
XXIV.

I [!] In margine MSti
† qui effusus est] Marg. Effusus.

[illegible]

2 discipuli ejus ostendere ei ædificia templi. Ipse autem Jesus dixit
iis, Nonne videtis omnia hæc? amen dico vobis, quod non relin-
3 quetur hic lapis super lapidem, qui non destruetur. Quum sede-
ret autem super montem Olivarum, accesserunt ad eum discipuli
privatim, dicentes, Dic nobis quando hæc erunt; et quod erit
4 signum adventus tui, et consummationis seculi? Respondens au-
5 tem Jesus dixit iis, Videte ne quis seducat vos. Multi enim ve-
nient in nomine meo, dicentes, Ego sum Christus: et mul-
6 tos seducent. Futuri estis autem audire bella, et rumores bello-
rum, videte ne turbemini: oportet enim omnia hæc fieri, sed
7 nondum est finis. Insurget enim gens contra gentem, et regnum
contra regnum; et erunt fames et pestilentiæ, et terræ motus in

* EXPLANATIONS

singulis locis. Omnia autem hæc principium *erunt* dolorum. 8
Tunc tradent vos in † afflictionem, et occident vos, et eritis ex- 9
osi ab omnibus ‡ gentibus ✓ propter nomen meum. Et tunc of- 10
fendentur multi; et alii alios prodent, et odio habebunt alii alios.
Et multi prophetæ mendaces surgent, et seducent multos. Et 11 12
propter multam iniquitatem refrigescet charitas multorum. Qui 13
autem perseveraverit usque ad finem, hic servabitur. Et prædi- 14
cabitur hoc Evangelium regni in universa *terra* habitata, in testi-
monium omnibus gentibus: et tunc veniet finis. Quum igitur 15
videritis abominationem desolationis, quæ dicta est a Daniele pro-
pheta, stantem in loco sancto: (qui legit intelligat) Tunc illi qui 16
in Judæa sunt, fugiant in montem; Et qui super tectum est, 17

I [لأحريا] In margine MSti لأحريا

† afflictionem]. Lectio marg. Afflictiones

18 18 לא יבנה חממה אחת : חממה : חממה : חממה :
19 19 : לא יבנה חממה אחת : חממה : חממה : חממה :
20 20 : חממה : חממה : חממה : חממה : חממה :
21 21 : חממה : חממה : חממה : חממה : חממה :
22 22 : חממה : חממה : חממה : חממה : חממה :
23 23 : חממה : חממה : חממה : חממה : חממה :
24 24 : חממה : חממה : חממה : חממה : חממה :
25 25 : חממה : חממה : חממה : חממה : חממה :
26 26 : חממה : חממה : חממה : חממה : חממה :
27 27 : חממה : חממה : חממה : חממה : חממה :

18 non descendat tollere quæ *sunt* in domo sua : Et qui in agro est,
19 non revertatur retro tollere vestimenta sua. Væ autem illis quæ
20 in utero habent, et illis quæ lactant in illis diebus. Orate autem
21 ne sit fuga vestra in hyeme, neque in sabbatho. Erit enim tunc
afflictio magna, qualis non fuit ab initio mundi, usque nunc, ne-
22 que erit. Et nisi decurtati fuissent dies illi, non esset servata om-
23 nis caro : propter autem electos decurtabuntur dies illi. Tunc si
quis dixerit vobis, Ecce, hic est Christus, aut hic ; ne credatis.
24 Surgent enim Christi falsi, et prophetæ mendaces, et dabunt sig-
na magna et miracula, ut seducant, si possibile esset, etiam electos.
25 26 Ecce, prædixi vobis. Si igitur dixerint vobis, Ecce, in deserto
27 est, ne exeatis : Ecce, in conclavibus est, ne credatis. Sicut

28 28 29 30 31 32
 29
 30
 31
 32

enim fulgur exit ab Orientibus, et apparet usque ad Occidentem,
 sic erit etiam adventus Filii hominis. Ubicunque enim fuerit ca-
 daver, illic congregabuntur aquilæ. Statim autem post afflictio-
 nem dierum illorum, sol obscurabitur, et luna non dabit lumen
 suum, † et stellæ cœli cadent, et virtutes cœli commovebuntur.
 Tunc conspicietur signum Filii hominis in cœlo: et tunc plangent
 omnes generationes terræ; et videbunt Filium hominis venientem
 in nubibus cœli, cum potentia et gloria multa. Et mittet ange-
 los suos cum ‡ voce ✓ tubæ magnæ, et congregabunt electos suos
 a quatuor ventis; ab extremo cœlorum, usque ad extremum eo-
 rum. A ficu autem discite parabolam: quum jam ramus ejus

I [omne] In margine MSti (omne)
 (omne)

† et stellæ cœli cadent] Lectio marg. (et stellæ) E (cœlo cadent)

33
 34
 35
 36
 37
 38
 39

tener fuerit, et folia germinaverint, fcitis quod appropinquavit
33 æftas. Ita etiam vos, quum videritis omnia hæc, fcitote quod
34 prope fit ad portam. Amen dico vobis, quod non præteribit ge-
35 neratio hæc, ufquedum omnia hæc fiant. Cœlum et terra præ-
36 teribunt, fermones autem mei non præteribunt. De autem die
illo aut † hora nemo fcit, nec etiam angeli cœlorum, nifi Pater fo-
37 lus. Sicut ‡ autem *erant* dies Noe, fic erit etiam adventus Filii
38 hominis. Sicut enim erant diebus qui ante diluvium, edentes
et bibentes, nubentes et nuptui tradentes, ufque ad diem quo
39 ingreffus eft Noe in arcam; Nec cognoverunt donec veniffet
diluvium, et fuf tuliffet omnes: fic erit etiam adventus Filii

I {A}] In margine MSti و ({A})

2 ८!]

† hora] Lectio marg. (hora) Illa.

‡ autem] Enim.

49 * $\chi\rho\omicron\nu\iota\zeta$ CAP. XXV.
 50
 51
 1
 2
 3
 4
 5

49 autem dixerit servus ille malus in corde suo, Tardat dominus meus
 50 venire: Et cœperit percutere conservos suos, comedere autem,
 51 et bibere cum ebriis: Veniet dominus servi illius die quo non
 expectat, et hora qua non novit: Et dissecabit eum; et partem
 ejus cum hypocritis ponet: ibi erit fletus et stridor dentium.
 1 Tunc † assimilabitur regnum cœlorum decem virginibus, quæ ac-
 2 cipientes lampades suas, exierunt in occursum sponsi ‡ † et
 3 sponsæ ✓. Quinque autem ex iis erant prudentes, et quinque
 4 fatuæ. Ipsæ fatuæ acceperunt lampades suas, et non acceperunt
 5 secum oleum. Illæ autem prudentes acceperunt oleum in vasis
 suis cum lampadibus suis. Quum differret autem sponsus, dormi-

1 In margine MS^a

2
 3

† assimilabitur] Lectio marg. Assimilatum est.

‡ † et sponsæ ✓] 'Sponsa' non in omnibus exemplaribus invenitur, et nominatim in Alexandrino.

1 شرف: من { حجت } بانه {عجم} است! {
 15 16 17 18 19 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

proficiens, vocavit servos suos, et tradidit iis illa quæ erant ei.
15 Et huic quidem dedit quinque talenta, illi autem duo, illi autem
unum: unicuique secundum facultatem suam: et peregre pro-
16 fectus est statim. Profectus autem ille qui quinque talenta acce-
17 perat, negotiatus est in iis, † et fecit alia quinque talenta. Similiter
18 et ille qui duo *acceperat*, lucratus est etiam ipse alia duo. Is
autem qui unum acceperat, abiit *et* fodit in terram, et abscondit
19 pecuniam domini sui. Post autem tempus multum, venit domi-
20 nus servorum illorum, et confert cum iis rationem. Et quum
accessisset ille qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quin-
que talenta, dicens, Domine mi, quinque talenta mihi ‡ tra-
didisti, ecce, alia quinque talenta lucratus sum præter ea.

I [هــجـ] In margine MSti ;هــ

2 [A] A

† et fecit] Lectio marg. Et lucratus est.

‡ tradidisti] Dedisti.

K k

27 28 29 30 31 32

noveras quod metam unde non seminaverim, et colligam unde
27 non sparserim: Oportuit te igitur projicere argenta mea † nu-
28 mulariis: et veniens ego recepissem meum cum usura. Tollite
‡ igitur ✓ ab eo talentum, et date illi qui habet decem talenta.
29 Omni enim qui habet, dabitur, et abundabit; qui autem non
30 habet, etiam id quod videtur habere, auferetur ab eo. Et servum
inutilem ejicite in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stri-
31 dor dentium. Quum autem venerit Filius hominis in gloria
sua, et omnes angeli sancti cum eo, tunc sedebit super thro-
32 num gloriæ suæ. Et congregabuntur coram eo omnes gen-
tes, et separabit eos ab invicem, sicut pastor separat oves ab

I [حمدق] In margine MSti τοῖς τραπεζίταις

சுருதிபாசனம்

33 מלך יתן. והעבד יתן מלך מלך יתן.
 34 חתן יתן! מלך יתן. והעבד יתן. והעבד יתן.
 35 והעבד יתן. והעבד יתן. והעבד יתן.
 36 והעבד יתן. והעבד יתן. והעבד יתן.
 37 והעבד יתן. והעבד יתן. והעבד יתן.
 38 והעבד יתן. והעבד יתן. והעבד יתן.
 39 והעבד יתן. והעבד יתן. והעבד יתן.
 40 והעבד יתן. והעבד יתן. והעבד יתן.

hædis. Et statuet oves quidem a dextera sua, hædos autem a
 sinistra sua. Tunc dicet Rex iis qui *erunt* a dextera sua, Venite
 benedicti Patris mei, possidete regnum paratum vobis a funda-
 tione mundi. Esurivi enim, et dedistis mihi ad comedendum;
 et sitivi, et dedistis mihi potum; hospes eram, et collegistis
 me; Nudus, et operuistis me; ægrotus fui, et visitastis me; in
 domo custodiæ eram, et venistis ad me. Tunc respondebunt iusti,
 dicentes, Domine, quando vidimus te esurientem, et aluimus?
 aut sitientem, et potum dedimus tibi? Quando autem vidi-
 mus te hospitem, et collegemus? aut nudum, et operuimus?
 Quando autem vidimus te ægrotum, aut in domo custodiæ, et
 venimus ad te? Et respondens Rex dicet iis, Amen dico vobis,

I והעבד יתן] In margine MSti } והעבד יתן

41
 42
 43
 44
 45
 46

quatenus fecistis uni ex istis fratribus meis minimis, mihi fecistis.
41 Tunc dicet etiam illis qui *erunt* a sinistra, Discedite a me, male-
dicti, in ignem æternum, qui paratus est diabolo et angelis suis.
42 Esurivi enim, et non dedistis mihi ad comedendum; Sitivi, et non
43 dedistis mihi potum; Hospes eram, et non collegistis me; nu-
dus, et non operuistis me; ægrotus, et in domo custodiæ, et non
44 visitastis me. Tunc respondebunt etiam ipsi, dicentes, Domine,
quando vidimus te esurgentem, aut sitientem, aut hospitem, aut
nudum, aut ægrotum, aut in domo custodiæ, et non ministravi-
45 mus tibi? Tunc respondebit iis, dicens, Amen dico vobis,
quatenus non fecistis uni ex istis minimis, etiam non mihi fecistis.
46 Et abibunt hi in supplicium æternum, iusti autem in vitam æternam.

[illegible]

Et factum est quum finivisset Jesus omnes sermones hos, dixit
discipulis suis, Scitis quod post duos dies fit Pascha, et Filius ho-
minis traditur ut crucifigatur. Tunc congregati sunt principes
Sacerdotum, et Scribæ, et Seniores populi, in aulam principis
Sacerdotum qui dicebatur Caiaphas. Et consilium inierunt simul
ut Jesum dolo apprehenderent, et occiderent. Dicebant autem,
Non in festo, ne tumultus fiat in populo. Quum autem Jesus
esset in Bethania, in domo Simonis leprosi, Accessit ad eum mu-
lier habens alabastrum unguenti, † gravis pretii, et effudit super
caput ipsius recumbentis. Quum vidissent autem discipuli ejus,
indignati sunt, dicentes, Ad quid perditio hæc? Poterat enim
istud *unguentum* vendi multo, et dari pauperibus. Quum cogno-

I {] In margine MSti *αλαβασρον*

[حصہ 2]

† gravis] Lectio Marg. Multi.

۱۰۰

vissset autem Jesus, dixit iis, Quid molestias exhibetis mulieri?
opus enim bonum operata est in me. Semper enim pauperes ha-
betis vobiscum; me aut non semper habetis. Quum injice-
ret enim hæc unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum
me fecit. Amen dico vobis, Ubicunque prædicabitur Evange-
lium hoc in toto mundo, dicetur etiam id quod fecit hæc in me-
moriam ejus. Tunc quum abiisset unus ex duodecim, qui dice-
batur Judas Iscariotes, ad principes Sacerdotum, Dixit, Quid
vultis dare mihi, et ego tradam eum vobis? Ipsi autem consti-
tuerunt ei triginta argenteos. Et exinde quærebat tempus oppor-
tunum ut traderet eum. Die autem primo azymorum, accesserunt
discipuli ad Jesum, dicentes, Ubi vis ut paremus tibi ad comeden-

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΝ
 ΗΩΣ ΛΟΓΩΝ

- 25 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 26 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 27 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 28 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 29 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 30 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :
 31 חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל : חַיִּימָא אִיזְרָאֵל :

- 25 tus fuisset homo ille. Respondens autem Judas qui tradebat eum,
 26 dixit, Num ego sum, Rabi? Dicit ei, Tu dixisti. Quum au-
 tem illi comederent, accepit Jesus panem; et quum † gratias
 egisset, fregit, et dedit discipulis, et dixit; Accipite, comedite,
 27 hoc est corpus meum. Et accepit poculum, et quum benedixif-
 28 set, dedit iis, dicens, Bibite ex eo omnes. Hic enim est sanguis
 meus Testamenti novi, qui pro multis effunditur in remissionem
 29 peccatorum. Dico autem vobis, quod non bibam ab hoc tem-
 pore, ex genimine hoc vitis, usque ad diem illum quum bibam
 30 illud vobiscum novum in regno Patris mei. Et quum hymnum
 31 cecinissent, exierunt in montem Olivarum. Tunc dicit iis Jesus,
 Omnes vos offendemini in me nocte hac: scriptum est enim,

[חַיִּימָא אִיזְרָאֵל] In margine MSti

† gratias egisset.] Lectio marg. Benedixisset.

١٠
 ١١
 ١٢
 ١٣
 ١٤
 ١٥
 ١٦
 ١٧
 ١٨
 ١٩
 ٢٠
 ٢١
 ٢٢
 ٢٣
 ٢٤
 ٢٥
 ٢٦
 ٢٧
 ٢٨
 ٢٩
 ٣٠
 ٣١
 ٣٢
 ٣٣
 ٣٤
 ٣٥
 ٣٦
 ٣٧
 ٣٨
 ٣٩
 ٤٠
 ٤١
 ٤٢
 ٤٣
 ٤٤

40 effect paululum, procidit in faciem suam, orans, et dicens, Pater
 mi, si possibile est, transeat a me poculum hoc : veruntamen non
 41 sicut ego volo, sed sicut tu. Et venit ad discipulos, et invenit
 eos dormientes : et † dicit Petro, Sic non ‡ potuistis una ho-
 42 ra vigilare mecum ? Vigilate et orate, ut non intretis in ten-
 tationem : spiritus quidem promptus *est*, caro autem infirma.
 43 Rursum secundo quum abiisset, oravit, dicens, Pater mi, si non
 44 potest hoc transire a me, nisi bibam illud, fiat voluntas tua. || Et
 quum venisset invenit eos rursum dormientes : erant enim oculi
 eorum gravati. Et quum reliquisset eos, abiit *et* oravit iterum

I 𐎠𐎡𐎢𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦𐏧𐏨𐏩𐏪𐏫𐏬𐏭𐏮𐏯𐏰𐏱𐏲𐏳𐏴𐏵𐏶𐏷𐏸𐏹𐏺𐏻𐏼𐏽𐏾𐏿𐐀𐐁𐐂𐐃𐐄𐐅𐐆𐐇𐐈𐐉𐐊𐐋𐐌𐐍𐐎𐐏𐐐𐐑𐐒𐐓𐐔𐐕𐐖𐐗𐐘𐐙𐐚𐐛𐐜𐐝𐐞𐐟𐐠𐐡𐐢𐐣𐐤𐐥𐐦𐐧𐐨𐐩𐐪𐐫𐐬𐐭𐐮𐐯𐐰𐐱𐐲𐐳𐐴𐐵𐐶𐐷𐐸𐐹𐐺𐐻𐐼𐐽𐐾𐐿𐑀𐑁𐑂𐑃𐑄𐑅𐑆𐑇𐑈𐑉𐑊𐑋𐑌𐑍𐑎𐑏𐑐𐑑𐑒𐑓𐑔𐑕𐑖𐑗𐑘𐑙𐑚𐑛𐑜𐑝𐑞𐑟𐑠𐑡𐑢𐑣𐑤𐑥𐑦𐑧𐑨𐑩𐑪𐑫𐑬𐑭𐑮𐑯𐑰𐑱𐑲𐑳𐑴𐑵𐑶𐑷𐑸𐑹𐑺𐑻𐑼𐑽𐑾𐑿𐒀𐒁𐒂𐒃𐒄𐒅𐒆𐒇𐒈𐒉𐒊𐒋𐒌𐒍𐒎𐒏𐒐𐒑𐒒𐒓𐒔𐒕𐒖𐒗𐒘𐒙𐒚𐒛𐒜𐒝𐒞𐒟𐒠𐒡𐒢𐒣𐒤𐒥𐒦𐒧𐒨𐒩𐒪𐒫𐒬𐒭𐒮𐒯𐒰𐒱𐒲𐒳𐒴𐒵𐒶𐒷𐒸𐒹𐒺𐒻𐒼𐒽𐒾𐒿𐓀𐓁𐓂𐓃𐓄𐓅𐓆𐓇𐓈𐓉𐓊𐓋𐓌𐓍𐓎𐓏𐓐𐓑𐓒𐓓𐓔𐓕𐓖𐓗𐓘𐓙𐓚𐓛𐓜𐓝𐓞𐓟𐓠𐓡𐓢𐓣𐓤𐓥𐓦𐓧𐓨𐓩𐓪𐓫𐓬𐓭𐓮𐓯𐓰𐓱𐓲𐓳𐓴𐓵𐓶𐓷𐓸𐓹𐓺𐓻𐓼𐓽𐓾𐓿𐔀𐔁𐔂𐔃𐔄𐔅𐔆𐔇𐔈𐔉𐔊𐔋𐔌𐔍𐔎𐔏𐔐𐔑𐔒𐔓𐔔𐔕𐔖𐔗𐔘𐔙𐔚𐔛𐔜𐔝𐔞𐔟𐔠𐔡𐔢𐔣𐔤𐔥𐔦𐔧𐔨𐔩𐔪𐔫𐔬𐔭𐔮𐔯𐔰𐔱𐔲𐔳𐔴𐔵𐔶𐔷𐔸𐔹𐔺𐔻𐔼𐔽𐔾𐔿𐕀𐕁𐕂𐕃𐕄𐕅𐕆𐕇𐕈𐕉𐕊𐕋𐕌𐕍𐕎𐕏𐕐𐕑𐕒𐕓𐕔𐕕𐕖𐕗𐕘𐕙𐕚𐕛𐕜𐕝𐕞𐕟𐕠𐕡𐕢𐕣𐕤𐕥𐕦𐕧𐕨𐕩𐕪𐕫𐕬𐕭𐕮𐕯𐕰𐕱𐕲𐕳𐕴𐕵𐕶𐕷𐕸𐕹𐕺𐕻𐕼𐕽𐕾𐕿𐖀𐖁𐖂𐖃𐖄𐖅𐖆𐖇𐖈𐖉𐖊𐖋𐖌𐖍𐖎𐖏𐖐𐖑𐖒𐖓𐖔𐖕𐖖𐖗𐖘𐖙𐖚𐖛𐖜𐖝𐖞𐖟𐖠𐖡𐖢𐖣𐖤𐖥𐖦𐖧𐖨𐖩𐖪𐖫𐖬𐖭𐖮𐖯𐖰𐖱𐖲𐖳𐖴𐖵𐖶𐖷𐖸𐖹𐖺𐖻𐖼𐖽𐖾𐖿𐗀𐗁𐗂𐗃𐗄𐗅𐗆𐗇𐗈𐗉𐗊𐗋𐗌𐗍𐗎𐗏𐗐𐗑𐗒𐗓𐗔𐗕𐗖𐗗𐗘𐗙𐗚𐗛𐗜𐗝𐗞𐗟𐗠𐗡𐗢𐗣𐗤𐗥𐗦𐗧𐗨𐗩𐗪𐗫𐗬𐗭𐗮𐗯𐗰𐗱𐗲𐗳𐗴𐗵𐗶𐗷𐗸𐗹𐗺𐗻𐗼𐗽𐗾𐗿𐘀𐘁𐘂𐘃𐘄𐘅𐘆𐘇𐘈𐘉𐘊𐘋𐘌𐘍𐘎𐘏𐘐𐘑𐘒𐘓𐘔𐘕𐘖𐘗𐘘𐘙𐘚𐘛𐘜𐘝𐘞𐘟𐘠𐘡𐘢𐘣𐘤𐘥𐘦𐘧𐘨𐘩𐘪𐘫𐘬𐘭𐘮𐘯𐘰𐘱𐘲𐘳𐘴𐘵𐘶𐘷𐘸𐘹𐘺𐘻𐘼𐘽𐘾𐘿𐙀𐙁𐙂𐙃𐙄𐙅𐙆𐙇𐙈𐙉𐙊𐙋𐙌𐙍𐙎𐙏𐙐𐙑𐙒𐙓𐙔𐙕𐙖𐙗𐙘𐙙𐙚𐙛𐙜𐙝𐙞𐙟𐙠𐙡𐙢𐙣𐙤𐙥𐙦𐙧𐙨𐙩𐙪𐙫𐙬𐙭𐙮𐙯𐙰𐙱𐙲𐙳𐙴𐙵𐙶𐙷𐙸𐙹𐙺𐙻𐙼𐙽𐙾𐙿𐚀𐚁𐚂𐚃𐚄𐚅𐚆𐚇𐚈𐚉𐚊𐚋𐚌𐚍𐚎𐚏𐚐𐚑𐚒𐚓𐚔𐚕𐚖𐚗𐚘𐚙𐚚𐚛𐚜𐚝𐚞𐚟𐚠𐚡𐚢𐚣𐚤𐚥𐚦𐚧𐚨𐚩𐚪𐚫𐚬𐚭𐚮𐚯𐚰𐚱𐚲𐚳𐚴𐚵𐚶𐚷𐚸𐚹𐚺𐚻𐚼𐚽𐚾𐚿𐛀𐛁𐛂𐛃𐛄𐛅𐛆𐛇𐛈𐛉𐛊𐛋𐛌𐛍𐛎𐛏𐛐𐛑𐛒𐛓𐛔𐛕𐛖𐛗𐛘𐛙𐛚𐛛𐛜𐛝𐛞𐛟𐛠𐛡𐛢𐛣𐛤𐛥𐛦𐛧𐛨𐛩𐛪𐛫𐛬𐛭𐛮𐛯𐛰𐛱𐛲𐛳𐛴𐛵𐛶𐛷𐛸𐛹𐛺𐛻𐛼𐛽𐛾𐛿𐜀𐜁𐜂𐜃𐜄𐜅𐜆𐜇𐜈𐜉𐜊𐜋𐜌𐜍𐜎𐜏𐜐𐜑𐜒𐜓𐜔𐜕𐜖𐜗𐜘𐜙𐜚𐜛𐜜𐜝𐜞𐜟𐜠𐜡𐜢𐜣𐜤𐜥𐜦𐜧𐜨𐜩𐜪𐜫𐜬𐜭𐜮𐜯𐜰𐜱𐜲𐜳𐜴𐜵𐜶𐜷𐜸𐜹𐜺𐜻𐜼𐜽𐜾𐜿𐝀𐝁𐝂𐝃𐝄𐝅𐝆𐝇𐝈𐝉𐝊𐝋𐝌𐝍𐝎𐝏𐝐𐝑𐝒𐝓𐝔𐝕𐝖𐝗𐝘𐝙𐝚𐝛𐝜𐝝𐝞𐝟𐝠𐝡𐝢𐝣𐝤𐝥𐝦𐝧𐝨𐝩𐝪𐝫𐝬𐝭𐝮𐝯𐝰𐝱𐝲𐝳𐝴𐝵𐝶𐝷𐝸𐝹𐝺𐝻𐝼𐝽𐝾𐝿𐞀𐞁𐞂𐞃𐞄𐞅𐞆𐞇𐞈𐞉𐞊𐞋𐞌𐞍𐞎𐞏𐞐𐞑𐞒𐞓𐞔𐞕𐞖𐞗𐞘𐞙𐞚𐞛𐞜𐞝𐞞

[۱۵۷]

3 14 20]

† dicit Petro] Lectio marg. (dicit) Illis.

‡ potuistis]

¶ et quum venisset]

Potuiſti.

(et quum venisset) Iterum.

45 :
 46
 47
 48
 49
 50
 51

*
 *

*
*

tertio, et eundem sermonem dixit. Tunc venit ad discipulos, et
 dicit iis, Dormite quod superest, et requiescite : ecce appropin-
 quavit hora, et Filius hominis traditur in manus peccatorum.
 Surgite, eamus ; ecce is qui tradit me appropinquavit. Et quum
 adhuc ipse loqueretur, ecce Judas, unus ex duodecim, venit, et
 cum eo turba multa, cum gladiis et lignis, a principibus Sacer-
 dotum et Senioribus populi. Ille autem qui prodebat eum, de-
 derat iis signum, dicens, Quem osculatus fuero, ipse est, prehen-
 dite eum. Et statim accessit ad Jesum, et dixit, Salve Rabi, et
 osculatus est eum. Ipse autem Jesus dixit ei, Amice mi, ad quid
 venisti ? Tunc quum accessissent injecerunt manus in Jesum, et
 prehenderunt eum. Et ecce, unus ex illis qui erant cum Jesu,
 quum extendisset manum distrinxit gladium suum, et percussit

52 *
 53
 54 *
 55
 56
 57

52 servum principis Sacerdotum, et abstulit aurem ejus. Tunc
dicit ei Jesus, Converte gladium tuum in locum suum: omnes
53 enim qui acceperint gladios gladiis peribunt. † An putas quod
non possim nunc rogare Patrem meum, et constituet mihi jam
54 plus quam duodecim legiones angelorum? Quomodo igitur im-
55 plebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri? In illa hora dixit
Jesus turbis, Tanquam contra latronem exivistis cum gladiis et fuf-
tibus, ut apprehenderetis me? quotidie apud vos sedebam docens
56 in templo, et non apprehendistis me. Hoc autem totum factum
est ut implerentur Scripturæ prophetarum. Tunc discipuli omnes
57 quum reliquissent eum, fugerunt. Illi autem qui apprehenderunt
Jesum, duxerunt eum ad Caiapham principem Sacerdotum; ubi

i لـ] In margine MSti حـ ()

† An putas] Lectio marg. (An) Videtur tibi.

64 וְאֵלֶּיךָ יֵשׁוּעַ : וְכֵן חָסַד עָשָׂה : אֲנִי אֶמְצָא : חַיִּים וְחַיִּים
 בְּיָד חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא אֶתְּכֶם חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא
 65 מַעֲשֵׂה בְּנֵי אָדָם : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים וְחַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא
 וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא
 66 חַיִּים חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים :
 67 מַעֲשֵׂה בְּנֵי אָדָם : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא
 68 מַעֲשֵׂה בְּנֵי אָדָם : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא
 69 מַעֲשֵׂה בְּנֵי אָדָם : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא
 חַיִּים חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים :
 70 חַיִּים חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים :
 71 חַיִּים חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים : וְכֵן אֶמְצָא חַיִּים :

64 Filius Dei viventis. Dicit ei Jesus, Tu dixisti: veruntamen
 dico vobis, Ab hoc tempore videbitis Filium hominis sedentem
 65 a dextera potentiae, et venientem in nubibus caeli. Tunc prin-
 ceptis Sacerdotum laceravit vestimenta sua, dicens, Blasphemavit;
 quid amplius opus habemus testibus: ecce, nunc audistis blas-
 66 phemiam ejus. Quid vobis videtur? Ipsi autem respondentes
 67 dixerunt, Reus est mortis. Tunc inspuerunt in faciem ejus, et
 68 colaphos inflixerunt ei; alii autem percusserunt eum, Dicentes,
 69 Vaticinare nobis, Christe, quis est qui percussit te. Petrus autem
 foris sedebat in aula: et accessit ad eum quaedam ancilla, dicens,
 70 Etiam tu eras cum Jesu Galilaeo. Ipse autem negavit coram om-
 71 nibus, dicens, Nescio quid dicis. Quum egressus esset autem in

72 72 73 74 75
 73
 74
 75
 1
 2

CAP.
XXVII.

vestibulum, vidit eum alia, et dicit iis qui *erant* illic, Et hic erat
 cum Jesu Nazareno. Et rursus negavit cum juramentis, Non
 novi hominem. Post paululum autem, quum accessissent illi
 qui astabant, dixerunt Petro, Vere etiam tu ex illis es; etenim
 # Galilæus es, et < sermo tuus notum te facit. Tunc cœpit ex-
 secrari et jurare, Non novi hominem. Et statim gallus cantavit.
 Et recordatus est Petrus sermonis Jesu, quem dixerat ei, Prius-
 quam gallus cantet, tribus - vicibus < negabis me. Et egressus est
 extra, et flevit amare. Quum mane autem esset, consilium cepe-
 runt omnes principes Sacerdotum et Seniores populi adversus Je-
 sum, ut morti traderent eum. Et quum vinxissent eum, ad-
 duxerunt - eum <, et tradiderunt - eum < Pontio Pilato præfidi.

CAP.
XXVII.

[illegible]

* *α.β.ω.ν*

* ०५३

* απηγξατο

* கொடுவன

* **κεραμειώς**

* την τιμήν

*ΤΑ ΤΕΤΙΜΗΜΕΝΑ

3 Tunc quum vidisset Judas qui tradiderat eum, quod damnatus
esset, pœnitens, retulit illos triginta argenteos principibus Sacer-
4 dotum, et Senioribus: Dicens, Peccavi, quod tradidi sanguinem
5 innoxium. Ipsi autem dixerunt, Quid ad nos? tu videris. Et
quum projecisset illos argenteos in templum, secessit, et abiit et
6 strangulavit seipsum. Principes Sacerdotum autem quum
accepissent illos argenteos, dixerunt, Non licet mittere eos in lo-
7 cum oblationis, quia pretium sanguinis sunt. Quum autem con-
siliū cepissent, emerunt ex iis agrum figuli ad locum sepulturæ
8 peregrinorum. Propter hoc vocatus est ager ille, ager sanguinis
9 usque ad hodiernum diem. Tunc impletum est id quod dictum
fuerat † per Jeremiam prophetam, dicentem, Et accepi triginta
argenteos (pretium illius pretiosi quem definiverant,) a filiis Israelis.

I [] In margine MSti

† per Jeremiam.] Lectio Marg. Per Zachariam.

10 מנהח אב ללזהזהא ופסנא. אב מנהא ופסנא
 11 מנהא. אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא.
 12 אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא.
 13 אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא.
 14 אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא.
 15 אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא.
 16 אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא.
 17 אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא.
 18 אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא.
 19 אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא. אב מנהא.

Et dedi eos in agrum figuli, sicut præcepit mihi Dominus. Jesus
 autem stetit coram præfide: et interrogavit eum præses, dicens,
 Tu es Rex Judæorum? Ipse autem Jesus dixit ei, Tu dicis.
 Et quum accusaretur a principibus Sacerdotum et Senioribus, nihil
 respondit. Tunc dicit ei Pilatus, Non audis quid adversum te
 testificantur? Et non respondit ei, neque ad ullum verbum: ita
 ut miraretur præses valde. Omni autem festo solitus erat præses
 solvere unum vinctum turbæ, quem volebant. Habebant autem
 vinctum insignem, qui dicebatur Barabbas. Quum congregati
 essent igitur, dixit iis Pilatus, Quem vultis solvam vobis? Barab-
 bam, an Jesum qui dicitur Christus? Sciebat enim quod propter
 invidiam tradidissent eum. Quum autem sederet in tribunali,

20
 21
 22
 23
 24
 25

20 misit ad eum uxor ejus, dicens, Nihil tibi et justo illi: multa
enim passa sum ꝥ hodie ✓ in somnio propter eum. Principes Sa-
cerdotum autem et Seniores persuaferunt turbis, ut peterent Ba-
21 rabbam, Jesum autem *ut* perderent. Respondens autem præses
dixit iis, Quem vultis solvam vobis ꝥ e duobus illis ✓? Ipsi au-
22 tem dixerunt, Barabbam. Dicit iis Pilatus, Quid igitur faciam
23 Jesu qui dicitur Christus? Dicunt omnes, Crucifigatur. Præses
autem dixit, Quid enim mali fecit? Ipsi autem magis clamabant,
24 dicentes, Crucifigatur. Quum vidisset autem Pilatus, quod nihil
proficeret, sed magis tumultus fieret, accipiens aquas lavit manus
suas coram turbis, dicens, Innoxius sum a sanguine justi hujus:
25 vos videritis. Et respondens universus populus dixit, Sanguis

* χλαμύδα

† exuissent eum] Lectio marg. (exuissent eum) Vestimentis suis.
† super dexteram] In (dextera)

‡ super dexteram] In (dextera)

33
 34
 35
 36
 37
 38

cujus nomen *erat* Simon, hunc duxerunt angaria ut ferret crucem ejus. Et quum venissent in locum dictum Golgotha, qui est dictus locus Cranii, Dederunt ei bibere † acetum mixtum cum felle : et quum gustasset, noluit bibere. Quum autem crucifixissent eum, diviserunt vestimenta ejus, jacentes sortem : ut impleretur id quod dictum est per prophetam, ‡ Partiti sunt vestimenta mea inter se ; et super vestem meam jecerunt sortem ✓.

36 37 Et sedebant et servabant eum illic. Et posuerunt super caput
ejus causam ipsius scriptam, HIC EST JESUS REX JUDÆORUM.
38 Tunc crucifiguntur cum eo duo latrones; unus a dextera, et unus

I [ܬܝܬܝܢ ܕܝܚܝܐ] In Margine MSti ἡγαρευσαν οἱ μαρτυροῦντες

مصدر: [مسألة 2]

١٠١} حنبشہ: لا یعدیہ ص: ٣ [فکره 3

وَتَسْمِعُ مَقِيلًا : هَلَا صَاخَهُ مِمَّ كَلِمًا هَهُ وَتَسْمِعُ :

† acetum] Lectio marg. Vinum.

† Partiti sunt &c.] Hæc periocha Prophetæ non inventa est in duobus exemplaribus Græcis, neque in illo antiquo Syriaco.

[illegible]

47 quod est, Deus mi, Deus mi, ad quid dereliquisti me? Quidam
autem ex iis qui illic stabant, quum audivissent, dicebant, quod
48 Eliam vocat iste. Et statim accurrit unus ex iis, et quum acce-
pisset spongiam, et implevisset eam aceto, et posuisset eam in a-
49 rundinem, potum præbebat ei. Reliqui autem dicebant, Sine,
50 videamus si veniat Elias ad liberandum eum. Ipse autem Jesus
quum clamasset rursus voce magna, emisit spiritum ⁊ suum ✓.
51 Et ecce, velamen templi fissum est in duo, a summo usque ad
52 imum: et terra mota est, et petræ fissæ sunt; Et sepulchra
aperta sunt; et multa corpora sanctorum qui dormiebant, sur-
53 rexerunt. Et quum egressi essent e monumentis post resurrectio-
nem ejus, ingressi sunt in urbem sanctam, et apparuerunt multis.
54 Centurio autem et qui cum eo *erant*, qui servabant Jesum, quum

vidissent terræ motum, et illa quæ facta fuerant, timuerunt valde,
dicentes, Vere Filius Dei erat iste. Erant autem † illic mu-
lieres multæ spectantes e longinquo, quæ sequutæ fuerant Jesum
a Galilæa, ministrantes ei. In quibus erat Maria Magdalene, et
Maria quæ Jacobi ‡ et Jose *erat* mater, et mater filiorum Zebe-
dæi. Quum autem vespera esset, venit homo dives ab || Arima-
thæa, cujus nomen *erat* Iosephus, qui etiam ipse discipulus factus
fuerat Jesu. Hic quum accessisset ad Pilatum, petiit corpus Jesu.
Tunc Pilatus iussit reddi § corpus. Et quum accepisset corpus

§ corpus] (corpus) Jesu.

[illegible]

60 Josephus involvit illud sindone pura ; Et posuit illud in sepulchro
suo novo, † quod exciderat in petra : et quum advolvisset saxum
61 magnum ad ostium sepulchri, abiit. Erant autem illic Maria
Magdalene, et altera Maria, quæ sedebant contra sepulchrum.
62 ⁂ Die & crastino autem, quæ est post Parasceuen, congregati sunt
63 principes Sacerdotum et Pharisei ad Pilatum, Dicentes, Domine
mi, memores sumus quod ille impostor dixit quum adhuc vivens
64 esset, Post tres dies resurgam. Præcipe igitur custodiri sepulchrum
usque ad diem tertium : ne forte veniant discipuli ejus, *et furen-*
tur eum, et dicant populo, quod surrexerit ex mortuis : et erit
65 error ultimus peior quam prior. Dixit iis ⁂ autem & Pilatus,
66 Habetis custodiam : ite, custodite sicut scitis. Ipsi autem quum

I [ܡܢ ܡܪܝܬܐ] In margine MSti {ܡܢ ܡܪܝܬܐ} ܡܢ ܡܪܝܬܐ
 † quod exciderat] Lectio marg. Quod erat excisum.

[illegible]

7 Venite, videte locum ubi positus erat Dominus. Et cito pro-
fectæ dicite discipulis ejus, quod surrexerit ex mortuis: et ecce,
præit vobis in Galilæam: illic videbitis eum. Ecce, dixi vobis.
8 Et quum egressæ essent cito a sepulchro, cum timore et gaudio
9 magno, cucurrerunt renunciare discipulis ejus. Quum autem
proficiscerentur renunciare discipulis ejus, et ecce, Jesus occurrit
iis, dicens, Salvete. Ipsæ autem quum accessissent, apprehende-
10 runt pedes ejus, et adoraverunt eum. Tunc dixit iis Jesus, Ne
timeatis: ite, renunciate fratribus meis, ut abeant in Galilæam,
11 et illic videbunt me. Quum autem abirent, ecce quidam de cus-
todibus quum venissent in urbem, renunciaverunt principibus Sa-
12 cerdotum omnia quæ facta fuerant. Et quum congregati essent

[illegible][illegible]

20 Spiritus Sancti: Docentes eos servare omnia quæ mandavi vobis :
et ecce, ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consumma-
tionem seculi. Amen.

Finitum est Evangelium sanctum Matthæi Evangelistæ, quod loquutus est Hebraice in Palæstina.

to the ... of the ...
to the ... of the ...
to the ... of the ...

to the ... of the ...
to the ... of the ...

to the ... of the ...
to the ... of the ...
to the ... of the ...

to the ... of the ...
to the ... of the ...

۱۰۳- کتب و خط

• மொழி!

CAP. I. : על? וזו? חסד? וחסד? דת? ואלה? : יי? וחסד? I 2

حکمت، حقیقت : ان دن صغیر؛ ہر سالدا یکھ مہم

فَرَزْدَقٌ بِحُبِّهِ. وَهُوَ بِحُبِّهِ بِحُبِّهِ. عِلَالٌ 3

مذخره صـ: حـ: ٧ ٨ ٩ ١٠ ١١ ١٢ ١٣ ١٤ ١٥ ١٦ ١٧ ١٨ ١٩ ٢٠ ٢١ ٢٢ ٢٣ ٢٤ ٢٥ ٢٦ ٢٧ ٢٨ ٢٩ ٣٠ ٣١ ٣٢ ٣٣ ٣٤ ٣٥ ٣٦ ٣٧ ٣٨ ٣٩ ٤٠ ٤١ ٤٢ ٤٣ ٤٤ ٤٥ ٤٦ ٤٧ ٤٨ ٤٩ ٥٠ ٥١ ٥٢ ٥٣ ٥٤ ٥٥ ٥٦ ٥٧ ٥٨ ٥٩ ٦٠ ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠ ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠ ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥ ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠ ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠ ١٠١ ١٠٢ ١٠٣ ١٠٤ ١٠٥ ١٠٦ ١٠٧ ١٠٨ ١٠٩ ١١٠ ١١١ ١١٢ ١١٣ ١١٤ ١١٥ ١١٦ ١١٧ ١١٨ ١١٩ ١٢٠ ١٢١ ١٢٢ ١٢٣ ١٢٤ ١٢٥ ١٢٦ ١٢٧ ١٢٨ ١٢٩ ١٣٠ ١٣١ ١٣٢ ١٣٣ ١٣٤ ١٣٥ ١٣٦ ١٣٧ ١٣٨ ١٣٩ ١٤٠ ١٤١ ١٤٢ ١٤٣ ١٤٤ ١٤٥ ١٤٦ ١٤٧ ١٤٨ ١٤٩ ١٥٠ ١٥١ ١٥٢ ١٥٣ ١٥٤ ١٥٥ ١٥٦ ١٥٧ ١٥٨ ١٥٩ ١٦٠ ١٦١ ١٦٢ ١٦٣ ١٦٤ ١٦٥ ١٦٦ ١٦٧ ١٦٨ ١٦٩ ١٧٠ ١٧١ ١٧٢ ١٧٣ ١٧٤ ١٧٥ ١٧٦ ١٧٧ ١٧٨ ١٧٩ ١٨٠ ١٨١ ١٨٢ ١٨٣ ١٨٤ ١٨٥ ١٨٦ ١٨٧ ١٨٨ ١٨٩ ١٩٠ ١٩١ ١٩٢ ١٩٣ ١٩٤ ١٩٥ ١٩٦ ١٩٧ ١٩٨ ١٩٩ ٢٠٠ ٢٠١ ٢٠٢ ٢٠٣ ٢٠٤ ٢٠٥ ٢٠٦ ٢٠٧ ٢٠٨ ٢٠٩ ٢١٠ ٢١١ ٢١٢ ٢١٣ ٢١٤ ٢١٥ ٢١٦ ٢١٧ ٢١٨ ٢١٩ ٢٢٠ ٢٢١ ٢٢٢ ٢٢٣ ٢٢٤ ٢٢٥ ٢٢٦ ٢٢٧ ٢٢٨ ٢٢٩ ٢٣٠ ٢٣١ ٢٣٢ ٢٣٣ ٢٣٤ ٢٣٥ ٢٣٦ ٢٣٧ ٢٣٨ ٢٣٩ ٢٤٠ ٢٤١ ٢٤٢ ٢٤٣ ٢٤٤ ٢٤٥ ٢٤٦ ٢٤٧ ٢٤٨ ٢٤٩ ٢٥٠ ٢٥١ ٢٥٢ ٢٥٣ ٢٥٤ ٢٥٥ ٢٥٦ ٢٥٧ ٢٥٨ ٢٥٩ ٢٦٠ ٢٦١ ٢٦٢ ٢٦٣ ٢٦٤ ٢٦٥ ٢٦٦ ٢٦٧ ٢٦٨ ٢٦٩ ٢٧٠ ٢٧١ ٢٧٢ ٢٧٣ ٢٧٤ ٢٧٥ ٢٧٦ ٢٧٧ ٢٧٨ ٢٧٩ ٢٨٠ ٢٨١ ٢٨٢ ٢٨٣ ٢٨٤ ٢٨٥ ٢٨٦ ٢٨٧ ٢٨٨ ٢٨٩ ٢٩٠ ٢٩١ ٢٩٢ ٢٩٣ ٢٩٤ ٢٩٥ ٢٩٦ ٢٩٧ ٢٩٨ ٢٩٩ ٣٠٠ ٣٠١ ٣٠٢ ٣٠٣ ٣٠٤ ٣٠٥ ٣٠٦ ٣٠٧ ٣٠٨ ٣٠٩ ٣١٠ ٣١١ ٣١٢ ٣١٣ ٣١٤ ٣١٥ ٣١٦ ٣١٧ ٣١٨ ٣١٩ ٣٢٠ ٣٢١ ٣٢٢ ٣٢٣ ٣٢٤ ٣٢٥ ٣٢٦ ٣٢٧ ٣٢٨ ٣٢٩ ٣٣٠ ٣٣١ ٣٣٢ ٣٣٣ ٣٣٤ ٣٣٥ ٣٣٦ ٣٣٧ ٣٣٨ ٣٣٩ ٣٤٠ ٣٤١ ٣٤٢ ٣٤٣ ٣٤٤ ٣٤٥ ٣٤٦ ٣٤٧ ٣٤٨ ٣٤٩ ٣٥٠ ٣٥١ ٣٥٢ ٣٥٣ ٣٥٤ ٣٥٥ ٣٥٦ ٣٥٧ ٣٥٨ ٣٥٩ ٣٦٠ ٣٦١ ٣٦٢ ٣٦٣ ٣٦٤ ٣٦٥ ٣٦٦ ٣٦٧ ٣٦٨ ٣٦٩ ٣٧٠ ٣٧١ ٣٧٢ ٣٧٣ ٣٧٤ ٣٧٥ ٣٧٦ ٣٧٧ ٣٧٨ ٣٧٩ ٣٨٠ ٣٨١ ٣٨٢ ٣٨٣ ٣٨٤ ٣٨٥ ٣٨٦ ٣٨٧ ٣٨٨ ٣٨٩ ٣٩٠ ٣٩١ ٣٩٢ ٣٩٣ ٣٩٤ ٣٩٥ ٣٩٦ ٣٩٧ ٣٩٨ ٣٩٩ ٤٠٠ ٤٠١ ٤٠٢ ٤٠٣ ٤٠٤ ٤٠٥ ٤٠٦ ٤٠٧ ٤٠٨ ٤٠٩ ٤١٠ ٤١١ ٤١٢ ٤١٣ ٤١٤ ٤١٥ ٤١٦ ٤١٧ ٤١٨ ٤١٩ ٤٢٠ ٤٢١ ٤٢٢ ٤٢٣ ٤٢٤ ٤٢٥ ٤٢٦ ٤٢٧ ٤٢٨ ٤٢٩ ٤٣٠ ٤٣١ ٤٣٢ ٤٣٣ ٤٣٤ ٤٣٥ ٤٣٦ ٤٣٧ ٤٣٨ ٤٣٩ ٤٤٠ ٤٤١ ٤٤٢ ٤٤٣ ٤٤٤ ٤٤٥ ٤٤٦ ٤٤٧ ٤٤٨ ٤٤٩ ٤٥٠ ٤٥١ ٤٥٢ ٤٥٣ ٤٥٤ ٤٥٥ ٤٥٦ ٤٥٧ ٤٥٨ ٤٥٩ ٤٦٠ ٤٦١ ٤٦٢ ٤٦٣ ٤٦٤ ٤٦٥ ٤٦٦ ٤٦٧ ٤٦٨ ٤٦٩ ٤٧٠ ٤٧١ ٤٧٢ ٤٧٣ ٤٧٤ ٤٧٥ ٤٧٦ ٤٧٧ ٤٧٨ ٤٧٩ ٤٨٠ ٤٨١ ٤٨٢ ٤٨٣ ٤٨٤ ٤٨٥ ٤٨٦ ٤٨٧ ٤٨٨ ٤٨٩ ٤٩٠ ٤٩١ ٤٩٢ ٤٩٣ ٤٩٤ ٤٩٥ ٤٩٦ ٤٩٧ ٤٩٨ ٤٩٩ ٥٠٠ ٥٠١ ٥٠٢ ٥٠٣ ٥٠٤ ٥٠٥ ٥٠٦ ٥٠٧ ٥٠٨ ٥٠٩ ٥١٠ ٥١١ ٥١٢ ٥١٣ ٥١٤ ٥١٥ ٥١٦ ٥١٧ ٥١٨ ٥١٩ ٥٢٠ ٥٢١ ٥٢٢ ٥٢٣ ٥٢٤ ٥٢٥ ٥٢٦ ٥٢٧ ٥٢٨ ٥٢٩ ٥٣٠ ٥٣١ ٥٣٢ ٥٣٣ ٥٣٤ ٥٣٥ ٥٣٦ ٥٣٧ ٥٣٨ ٥٣٩ ٥٤٠ ٥٤١ ٥٤٢ ٥٤٣ ٥٤٤ ٥٤٥ ٥٤٦ ٥٤٧ ٥٤٨ ٥٤٩ ٥٥٠ ٥٥١ ٥٥٢ ٥٥٣ ٥٥٤ ٥٥٥ ٥٥٦ ٥٥٧ ٥٥٨ ٥٥٩ ٥٦٠ ٥٦١ ٥٦٢ ٥٦٣ ٥٦٤ ٥٦٥ ٥٦٦ ٥٦٧ ٥٦٨ ٥٦٩ ٥٧٠ ٥٧١ ٥٧٢ ٥٧٣ ٥٧٤ ٥٧٥ ٥٧٦ ٥٧٧ ٥٧٨ ٥٧٩ ٥٨٠ ٥٨١ ٥٨٢ ٥٨٣ ٥٨٤ ٥٨٥ ٥٨٦ ٥٨٧ ٥٨٨ ٥٨٩ ٥٩٠ ٥٩١ ٥٩٢ ٥٩٣ ٥٩٤ ٥٩٥ ٥٩٦ ٥٩٧ ٥٩٨ ٥٩٩ ٦٠٠ ٦٠١ ٦٠٢ ٦٠٣ ٦٠٤ ٦٠٥ ٦٠٦ ٦٠٧ ٦٠٨ ٦٠٩ ٦١٠ ٦١١ ٦١٢ ٦١٣ ٦١٤ ٦١٥ ٦١٦ ٦١

[illegible][illegible]

οοσι γ' α' : οοσι γ' α' * και οι ιερο-
σαλυνισται

حکومتِ صوبہ بہار { ملک : جہانگیر شاہی } حکومتِ بہار .

EVANGELIUM SANCTUM

M A R C I.

1 2 **PRINCIPIUM** Evangelii Jesu Christi Filii Dei. Sicut **CAP. I.**

præscriptum est † in prophetis, Ecce ego mitto nuncium meum

3 ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. Vox cla-

mantis in deserto, Parate viam Domini, rectas facite semitas ejus.

4 Fuit Johannes baptizans in deserto, et prædicans baptismum pœ-

5 nitentiæ in remissionem peccatorum. Et exhibat ad eum universa

regio Judæa, et Hierosolymitæ, et baptizabantur omnes in Jor-

6 dane flumine ab eo, confitentes peccata sua. Erat autem Johannes

I [حق] In margine MSti در حقیقت

† in prophetis] Lectio Marg. In Esaia propheta.

[illegible]

14 et erat cum feris voracibus, et angeli ministrabant ei. Postquam
autem traditus esset Johannes, venit Jesus in Galilæam, prædicans
15 Evangelium Dei; Et dicens, Impletum est tempus, et appro-
pinquavit regnum Dei: convertimini, et credite Evangelio.
16 †Ambulans autem juxta mare Galilææ vidit Simonem et Andream
fratrem ejus Simonis, jacentes rete in mare: (erant enim pesca-
17 tores.) Et dixit iis Jesus, Venite post me, et faciam vos ut sitis pis-
18 catores hominum. Et statim relinquentes retia sua, sequuti sunt
19 eum. Et quum progressus esset illinc paululum, vidit Jacobum
filium Zebedæi, et Johannem fratrem ejus, et ipsos in navigio
20 reficientes retia sua. Et statim vocavit eos: et relinquentes
patrem suum Zebedæum in navigio cum mercenariis, iverunt post

(ح) خذ In margine MSti [ح مذكور]

† Ambulans] Lēctio Marg. Præteriens.

21 וְיֵשׁוּעַ חָזַר וַיָּבֹא אֶל הַסִּנְגֹּגָה בְּכַפְרִנָּה. וְכָל הָעָם
 22 חָבְּרוּ אֵלָיו לְחַבְּרֵם. וַיְדַבֵּר אֵלֵיהֶם. וַיִּמְרָאוּ
 23 אֵלָיו. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ.
 24 וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ.
 25 וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ.
 26 וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ.
 27 וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ.
 28 וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ. וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ.

eum. Et ingrediuntur in Capernaum : et statim sabbathis, quum 21
 ingressus esset in synagogam, docebat eos. Et mirabantur 22
 super doctrina ejus : erat enim docens eos tanquam habens po-
 testatem, et non sicut Scribæ eorum. Et erat in synagoga eorum 23
 homo in spiritu immundo, et exclamavit, Dicens, Sine, quid 24
 nobis et tibi Jesu Nazarene ? venisti ad perdendum nos ? novi te
 quis sis, nempe Sanctus Dei. Et objurgavit eum Jesus, dicens, 25
 Obmutesce, et exi ab eo. Et quum discerpisset eum spiritus im- 26
 purus, et clamasset voce magna, exiit ab eo. Et mirati sunt om- 27
 nes, ita ut quærerent mutuo inter se, dicentes, Quid est hoc ?
 quæ est doctrina nova hæc, quod per potestatem etiam spiritibus 28
 impuris imperat, et obediunt ei ? Exivit autem fama ejus statim

[illegible]

29 in omnem regionem circumjacentem Galilææ. Et statim quum e
synagoga egressi essent, venerunt in domum Simonis et Andreæ,
30 cum Jacobo et Johanne. Socrus autem Simonis decumbebat fe-
31 bricitans; et statim dicunt ei de illa. Et accessit *et* erexit
eam, quum apprehendisset eam manu ejus: et reliquit eam febris
32 statim, ⁊ et surrexit ✓, et ministrabat iis. Quum autem vespera
esset, in occasibus solis, adducebant ad eum omnes male habentes,
33 et dæmoniacos; Quum et civitas universa esset congregata ad
34 ostium. Et sanavit multos male affectos morbis diversis, et dæ-
monia multa ejecit; et non sinebat dæmonia loqui, quoniam scie-
35 bant eum ⁊ Christum esse ✓. Et mane quum antevertisset valde,
surrexit, *et* exiit, et abiit in locum desertum: et illic orabat.

37 36 37 36
 38 38
 * *
 39 39
 40 40
 41 41
 42 42
 43 43
 44 44

Et prosequuti sunt eum Simon et illi qui *erant* cum eo. Et 36 37
 quum invenissent eum, dicunt ei, Omnes quærunt te. Et 38
 dicit iis, Ducite in vicos urbium propin quarum, ut etiam
 illic prædicem: ad hoc enim † egressus sum. Et erat præ- 39
 dicans in synagogis eorum in tota Galilæa, et dæmonia eji-
 ciens. Et venit ad eum leprosus precans eum: et procidens ad 40
 genua ejus, et dicens ei, Si velis, potes mundare me. Ipse au- 41
 tem Jesus misertus ipsius, extendit manum suam, et tetigit eum,
 et dixit ei, Volo, mundare. Et quum dixisset, statim abiit lepra 42
 ab eo: et mundatus est. Et quum graviter interminatus esset ei, 43
 statim eiecit eum. Et dixit ei, Vide nemini nihil dixeris: 44
 sed abi, ostende teipsum Sacerdoti, et offer pro purgatione tua

1 [נעם] - In margine MSti אל

2 [לחם] לחם

† egressus sum] Marg. Veni.

45
 1
 2
 3
 4
 5

CAP. II.

45 quæ præcepit Moſes, in teſtimonium illis. Ipſe autem quum
egreſſus eſſet, cœpit prædicare multa, et divulgavit ſermo-
nem, ita ut non amplius poſſet manifeſte in civitatem ingre-
di; ſed foris in locis deſertis erat, et veniebant ad eum ex om-
ni loco. Et intravit rurfus in Capernaum poſt *aliquot* dies: et
audituſ eſt quod in domo eſſet. Et ſtatim congregati ſunt multi,
adeo ut non amplius caperet ꝑ eos & *locus* ne quidem ante oſtium:
et loquebatur iis ſermonem. Et veniebant ad eum ferentes paraly-
ticum qui portabatur a quatuor. Et quum non poſſent offerre
eum illi propter turbam, abſtulerunt operimentum ubi erat, et
quum perfodiſſent, demiferunt lectum in quo paralyticus poſitus
erat. Quum vidiffet autem Jeſus fidem eorum, dicit paralytico,

CAP. II.

13 ולא מלמדם אחר אחרים בירושלם: ויהי להם חמא מלמא.
 ויהי חמא מלמא בירושלם: ויהי חמא מלמא.
 14 ויהי חמא מלמא: בירושלם חמא מלמא: ויהי חמא מלמא.
 15 ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא.
 ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא.
 16 ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא.
 ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא.
 17 ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא.
 ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא.
 18 ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא.
 ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא: ויהי חמא מלמא.

13 vidimus. Et egressus est rursus ad mare: et tota turba veniebat
 14 ad eum; et docebat eos. Et quum transiret, vidit Levi *filium*
 Alphæi sedentem in loco publicanorum: et dicit ei, Sequere
 15 me: et surgens sequutus est eum. Et factum est, ut quum accum-
 beret in domo illius, et multi publicani accumberent cum Jesu et
 16 cum discipulis ejus: erant enim multi, et sequuti sunt eum. Et
 Scribæ et Pharisei quum vidissent eum edentem cum publicanis
 † et peccatoribus, dicebant discipulis ejus, Quid est, quod cum
 17 publicanis et peccatoribus comedit et bibit? Et quum audivisset
 Jesus, dixit iis, non habent opus sani medico, sed illi qui male
 18 habent: non veni vocare justos, sed peccatores. Et erant disci-
 puli Johannis et ‡ Pharisei jejunantes: et veniunt et dicunt

1 חמר (סליק) In margine MSti

2 חמר? (חמר) (חמר)

† et peccatoribus] Lectio marg. Et cum (peccatoribus)

‡ et Pharisei] Et illi (Phariseorum)

19 **אֲחֵתֶיךָ** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** . **אֲחֵתֶיךָ** ?
וְהַסֵּס ? **וְהַסֵּס** . **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** . **וְהַסֵּס** ?
וְהַסֵּס ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ?
וְהַסֵּס ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ?
 20 **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ?
 21 **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ?
וְהַסֵּס ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ?
 22 **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ?
וְהַסֵּס ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ?
 23 **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ?
וְהַסֵּס ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ?

ei, Quare discipuli Johannis † et illi Phariseorum jejunant, discipuli tui autem non jejunant? Et dixit iis Jesus, Num possunt 19
 filii thalami, dum sponsus cum iis est, jejunare? quamdiu
 secum habent sponsum non possunt jejunare. Venient autem dies, 20
 quum auferetur ab iis sponsus, et tunc jejunabunt in illo die.
 ‡ Nemo injectionem affumenti impexi insuit vestimento veteri, 21
 alioquin aufert supplementum novum ex veteri, et fissura pejor
 fit. Et nemo injicit vinum novum in utres veteres, alioquin 22
 dirumpit vinum novum utres, et vinum effunditur, et utres pe-
 reunt: sed vinum novum in utres novos injicitur. Et fac- 23
 tum est, quum iret Sabbathis per locum seminum, et
 cœperunt discipuli ejus, dum ambularent in via, vellere

וְהַסֵּס ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? **וְהַסֵּס** ? In margine MSti.

וְהַסֵּס ? **וְהַסֵּס** ?

וְהַסֵּס ? **וְהַסֵּס** ?

† et illi Phariseorum] Lectio marg. Et discipuli (Phariseorum)

‡ Nemo]

(Nemo) Autem.

- 24 מלכיהם חתולא . ופתיאן דמזיבין וסוהן דהו . בשר מלכיה
 25 דחברין עתא וסוהן מלכיה בלא פתיא . וסוהן דמזיבין וסוהן דחברין .
 וסוהן דמזיבין מלכיה דחברין : חב : וסוהן דחברין וסוהן דחברין
 26 וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין :
 וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין :
 וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין :
 27 וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין :
 וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין :
 28 וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין :
 1 וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : C A P. III.
 2 וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין :
 3 וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין :
 4 וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין : וסוהן דחברין :

- 24 spicas. Et Pharisei dicebant ei, Vide, quid faciunt Sabbathis
 25 id quod non licet? Et ipse dicebat iis, Nunquam legistis quid
 fecerit David quum egeret, et esuriret ipse, et illi qui *erant* cum
 26 eo? Quomodo ingressus sit domum Dei, quum Abiathar *esset*
 princeps Sacerdotum, et panes propositionis comederit, quos non
 licet comedere, nisi Sacerdotibus, et dederit etiam iis qui *erant*
 27 cum eo? Et dicebat iis, Sabbathum propter hominem factum
 28 est, et non homo propter Sabbathum. Itaque dominus est Filius
 1 hominis etiam Sabbathi. Et ingressus est rursus in synagogam: C A P. III.
 2 et erat ibi homo qui habebat manum aridam. Et observabant
 3 eum si Sabbathis sanaret eum, ut accusarent eum. Et dicit
 4 homini habenti manum aridam, Surge in medium. Et dicit iis,

فقد حقاً { محب } لمحب . { حبه } { لمحبه } .

بسم الله الرحمن الرحيم في هذا الكتاب

5 م م س ح ص ح ر ه ك : { ح م } م م ج ف ل

معبد^۱ احرامه: {نذ: حله حرامه. فعه و بیه. ه فعه

6. ۵۰ لایحه {ب} : ۱۰۰ لایحه : ۵۰ لایحه قتل {ح} * {ت} : ۱۰۰ لایحه * ۱۰۰ لایحه

مسلم: ملحق خبر ۵۵۵۱ حکمت. {بقیہ! نہجہ مسماہ}.

7 ۵۵۵۵ غیب حیر الحقیقۃ؟ بحالہ کمال مدد: ۵۵۵۵۵۵۵۵

8. $\frac{1}{1000}$ سے $\frac{1}{100}$ تک

[illegible][illegible]

9001 } 04 } 0405 . 0405 } 0405 } 0405 } 0405 } 0405 }

والله اعلم بالصواب. اللهم صل على محمد وآل محمد.

10 لکھتا ہے: {ہے:} {بدا:} {بجاء:} {دعوت:} {میل:

Licet Sabbathis benefacere, an malefacere? animam servare, an trucidare? Ipsi autem filebant. Et quum intuitus esset eos cum ira, simul et dolens propter duritiem † cordis eorum, dicit homini, 5
Extende manum tuam. Et extendit; et restituta est manus ejus. Et quum egressi essent Pharisei cum Herodianis statim, consilium faciebant adversus eum, ut perderent eum. Et Jesus secessit cum discipulis suis ad mare: et multitudo multa ex Galilæa 6
adjunxerunt se ei, et ex Judæa, Et ex Hierosolyma, et ex Edom, 7
et trans Jordanem, et qui circa Tyrum et Sidonem, multitudo multa, quum audivissent omnia quæ faciebat, venerunt ad eum. 8
Et dixit discipulis suis ut navicula adfisteret sibi, propter turbas, 9
ne opprimerent eum. Multos enim sanaverat, adeo ut irruerent 10

I [حاصه] In margin MSti حاصه

† cordis eorum] Lectio marg. Cogitationis eorum.

11 ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

* Boanerges

11 in eum, ut tangerent eum quotquot habebant plagas. Et Spiritus immundi, quum vidissent eum, procidebant coram eo, et
 12 clamabant, dicentes, Tu es Christus Filius Dei. Et multum
 13 objurgabat eos, ut non manifestum facerent ipsum. Et ascendit
 14 in montem, et advocat quos ipse volebat: et ad eum iverunt.
 15 † Et fecit duodecim, ut essent secum, et ut mitteret eos prædi-
 16 17 care: Et ut haberent potestatem sanandi omnes morbos, et ejici-
 18 endi dæmonia. Et imposuit Simoni nomen Petrum: Et Jacobum
 filium Zebedæi, et Johannem fratrem Jacobi, et imposuit iis nomina
 18 Boanerges, quod est, filii tonitruui, Et Andream, et Philippum,

1 (Hoc est; et) In margine MSti

et

2 [et] Scribitur inter lin.

3 [et]

† Et fecit duodecim] Lectio marg. (Et fecit duodecim) Quos et Apostolos nominavit.

* οἱ παρ' αὐτοῦ

|| Et apprehenderunt eum.] Ad apprehendendum eum.

26 חסדו חסדו. וְהָיָה כִּי יִשְׁתָּקֵף שָׁמַיִם וְאֶרֶץ
 27 וְיִפְתָּח. לֹא יִשְׁתָּקֵף חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא
 יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ.
 חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ.
 28 חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ.
 חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ.
 29 חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ.
 חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ.
 30 חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ.
 31 חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ.
 32 חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ. לֹא יִפְתָּח חֲסִידוֹ.

26 non potest stare domus illa. Et si Satanas surrexerit contra
 seipsum, et divisus fuerit, non potest stare, sed finem habet.
 27 † Nemo potest vasa potentis, ingressus domum ejus, diripere, nisi
 28 prius potentem vinxerit, et tunc domum ejus diripiet. Amen
 dico vobis, quod omnia peccata remittentur filiis hominis, et
 29 blasphemiae quibuscunque blasphemaverint: Qui autem blasphe-
 maverit in Spiritum Sanctum, non habet remissionem in æternum,
 30 sed reus est judicii æterni: Quoniam dicebant, Spiritum impu-
 31 rum habet. Veniunt igitur fratres, et mater ejus: et stantes
 32 foris, miserunt ad eum, ut vocarent eum. Et sedebat circa eum
 turba: dicunt ei autem, Ecce mater tua, ‡ et fratres tui foris

1 [לא יפתי] In margine MSti (לא יפתי)

2 [חסידי] חסידי

3 [והיה] והיה

† Nemo] Lectio marg. Sed (nemo)

‡ et Fratres tui] (et fratres tui,) Et sorores tuæ.

CAP. IV. F
 1. F
 2. 2
 3. 3
 4. 4
 5. 5

quærent te. Et respondens iis, dicebat, Quæ est mater mea, aut
fratres mei? Et quum circumspexisset in illos qui sedebant
juxta ipsum, dicit, Ecce mater mea, et fratres mei. Qui enim
fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, et soror mea, et mater
est. Et rursus cœpit docere apud mare: et congregatæ sunt ad
eum turba multa, adeo ut ascenderet in navigium, et sederet in
mari, et tota turba juxta mare super terram erat. Et docebat eos
in parabolis multa, et dicebat iis in doctrina sua, Audite, ecce,
exiit fator ad seminandum. Et factum est quum seminaret, hoc
quidem cecidit juxta viam, et venerunt volucres et comederunt
illud. Aliud autem cecidit super petram, ubi non erat terra multa:
et statim germinavit, quoniam non habebat profunditatem terræ.

[illegible]

6 Quum exortus esset autem sol, † exustum est. Et quia non habe-
7 bat radicem, exaruit. Et aliud cecidit inter spinas, et ascende-
8 runt spinæ, et suffocaverunt illud, et fructum non dedit. Et
9 aliud cecidit in terram bonam, et dedit fructum assurgentem et
10 crescentem: et afferebat in triginta, et in sexaginta, et in centum. Et
dicebat, Qui habet aures ad audiendum, ‡ audiat. Quum autem
esset solus, interrogaverunt eum illi qui apud eum *erant* cum duo-
11 decim, de parabola. Et dicebat iis, Vobis datum est scire mys-
teria regni Dei: illis autem qui foris *sunt*, in parabolis omnia
12 fiunt: Ut videntes videant, et non videant, et audientes audiant,
et non intelligant; ne quando convertantur, et remittantur iis

1 [لبنصر] In margine MSti [لبنصر حسمه] 2

2 [بعض]

† exustum est]

Marg.

Exustum est æstu meridiano.

‡ audiat]

(audiat.) Et is qui intelligit, intelligat.

HTX

peccata ꝯ eorum ¶. Et dicit iis, Nescitis parabolam hanc? et
quomodo omnes parabolas cognoscetis? Qui seminat, verbum
seminat. Hi autem sunt qui juxta viam, ubi seminatur ver-
bum, et quum audierint, statim venit Satanas, et aufert verbum
quod seminatum est in † cordibus eorum. Et hi sunt similiter
qui super petram seminantur, qui quum audierint verbum, statim
cum gaudio accipiunt illud: Et non habent radicem in se, sed
temporarii sunt: deinde quum facta est afflictio aut persecutio
propter verbum, statim offenduntur. Et hi sunt qui inter spinas
seminantur, qui verbum audiunt, Et sollicitudines seculi hujus,
et deceptio divitiarum, et cupiditates quæ in cæteris *rebus*, ingre-
dientes suffocant verbum, et sine fructu fit. Et hi sunt qui

I In margine MSti
† in cordibus eorum] Lectio marg. In ipsis.

20
 21
 22
 23 24
 25
 26
 27

in terram bonam seminati sunt, qui audiunt verbum, et accipiunt,
21 et ferunt fructus, in triginta, et in sexaginta, et in centum. Et
dicebat iis, Num venit lucerna ut subter modium ponatur, aut
22 subter lectum? Nonne ut super candelabrum ponatur? Non
enim est aliquid occultum, quod non manifestetur; neque factum
23 est absconditum, sed ut in palam veniat. Si quis habet aures ad
24 audiendum, audiat. Et dicebat iis, Videte quid audiatis: qua
mensura metimini, metietur vobis, et adjicietur vobis audientibus.
25 Qui enim habet, dabitur ei; et qui non habet, etiam id quod
26 habet, auferetur ab eo. Et dicebat, Sic est regnum Dei, quem-
27 admodum si homo jaciat semen in terram; Et dormiat, et sur-
gat nocte et die, et semen germinet et longum fiat, quum ipse

28 29 30 31 32 33

nescit. Ex seipsa terra fert fructum, primum herbam, de
inde spicam, deinde triticum plenum in spica. Quum autem
impletus fuerit fructus, statim mittit falcem, quoniam appropinquavit messis. Et dicebat, Cui assimilabimus regnum Dei?
aut † quam parabola ‡ comparabimus illud? Sicut granum est
sinapis, quod quum seminatum fuerit in terra, minus est omnibus
seminibus quæ sunt in terra: || Et quum seminatum fuerit,
ascendit, et fit majus omnibus oleribus, et facit ramos magnos,
ita ut possint sub umbra ejus volucres cœli habitare. Et talibus
parabolis multis loquebatur iis sermonem, prout poterant audire.

I [الانباء} فلاحا} In margine MSti {بحال}

بسم الله الرحمن الرحيم

[٥٥] !}!!;جـ 3 [٥٥] !!;جـ

† quam parabola] Lectio marg. Quomodo.

‡ comparabimus illud] Proponemus illud.

¶ Et quum seminatum fuerit] Et quum creverit.

- 34 * λαλαψ * περιμετρο
 35 * γαληνη
 36
 37
 38
 39
 40

34 Absque autem parabolis non loquebatur iis : privatim autem discipulis suis solvebat omnia. Et dicebat iis illo die, quum esset
 35 vespera, Transeamus in ulteriorem ripam. Et quum dimisissent
 36 turbam, accipiunt eum ut erat in navigio : et alia vero navigia
 37 erant † cum eo. Et factus est turbo venti magnus, fluctus autem
 38 injiciebant in navigium, ita ut jam ‡ impleretur. Et erat ipse in
 39 posteriore ejus parte, super cervicali dormiens : et excitant eum, et
 40 dicunt ei, Magister, non curæ est tibi quod perimus ? Et quum
 surrexisset, objurgavit ventum, et dixit mari, Sile, obmutesce.
 Et quievit ventus, et facta est tranquillitas magna. Et dixit
 iis, Quid timidi estis ita ? quomodo non habetis fidem ?

1 * περιμετρο
 In margine MSti

2 * γαληνη
 (Looi) * περιμετρο

† cum eo] Lectio marg. Cum iis.
 ‡ impletur] (impletur) Navigium.

41
CAP. V. 1
2
3
4
5
6

41
CAP. V. 1
2
3
4
5
6

1 } }] In margine MSti oljo

2 } }] Et venerunt.

† Et venit] Lectio marg. Et venerunt.

‡ Gadaraeorum] Gergusæorum;

14 לזב הקבר: וסמלם נעמם סמלם סמלם: וזכרם
 וסמלם סמלם סמלם סמלם: וסמלם סמלם סמלם
 סמלם סמלם: וסמלם סמלם סמלם סמלם: וסמלם
 15 וסמלם סמלם: וסמלם סמלם סמלם סמלם: וסמלם
 סמלם סמלם: וסמלם סמלם סמלם סמלם: וסמלם
 16 וסמלם סמלם: וסמלם סמלם סמלם סמלם: וסמלם
 17 וסמלם סמלם: וסמלם סמלם סמלם סמלם: וסמלם
 18 וסמלם סמלם: וסמלם סמלם סמלם סמלם: וסמלם
 19 וסמלם סמלם: וסמלם סמלם סמלם סמלם: וסמלם
 20 וסמלם סמלם: וסמלם סמלם סמלם סמלם: וסמלם

(erant enim quasi duo millia) et suffocabantur in mari. Et qui 14
 pascebant porcos fugerunt, et nunciaverunt in civitatem, et in
 agros. Et venerunt videre quid esset id quod factum est. Et ve- 15
 niunt ad Jesum, et vident eum qui dæmoniacus fuerat, sedentem,
 et vestitum, et sana mente præditum, illum *inquam* qui habuerat
 Legionem: et timuerunt. Et narraverunt illis ii qui viderant, 16
 quomodo factum esset illi qui dæmoniacus fuerat, et de porcis.
 Et cœperunt rogare eum abire de finibus eorum. Et quum 17 18
 ascendisset navigium, rogabat eum ille † qui dæmoniacus fuerat,
 ut cum eo esset. Et non permisit ei, sed dixit ei, Abi domum 19
 tuam ad tuos, et renuncia iis omnia quæ Dominus fecit tibi, et
 misertus est tui. Et abiit, et cœpit prædicare in Decapoli omnia 20

† [וְהָיָה] In margine MSti וְהָיָה

† qui dæmoniacus fuerat] Lectio marg. Qui sanatus fuerat.

21 **וְיָבֹא אֵלָיו וְיֹאמַר אֲדֹנָי וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד**
וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד
 22 **וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד**
וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד
 23 **וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד**
וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד
 24 **וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד**
וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד
 25 **וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד**
וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד
 26 **וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד**
וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד
 27 **וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד**
וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד וְיִשְׁכַּח אֶת הַיָּד

21 quæ fecisset ei Jesus: et omnes mirabantur. Et quum transivisset
 Jesus in navigio rursus in ulteriorem ripam, congregatæ sunt ad
 22 eum turba multa; et erat juxta mare. Et ecce venit quidam ex
 principibus synagogæ, cujus nomen erat Jäirus: et quum vidisset
 23 eum, procidit ad pedes ejus. Et precabatur eum multa, dicens,
 Filia mea † extreme habet: rogo ut venias et imponas ei manus
 24 tuas, ut fervetur: et vivet. Et abiit cum eo, et sequebatur eum
 25 turba multa, et comprimebant eum. Et mulier quædam erat in
 26 fluxione sanguinis annos duodecim, Et multa perpeffa fuerat a
 multis medicis, et insumpserat quicquid erat sibi, quum et nihil
 27 adjuta fuisset, sed magis in deterius venisset. Quum audivisset de
 Jesu, venit in turba a tergo ejus, et tetigit vestimentum

† extreme habet]

In margine MSti

εσχάτως.

† extreme habet] Marg. i. e. Eß in languore extremo mortis.

28 וְכֵן אָמַר לָהֶם: וְהִנֵּה חֲסִידָאֵי יְהוֹשֻׁעַ בְּנֵי
 29 מַלְאָכָאֵי רַחֲמָאֵי בְנֵי. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ
 30 חֲסִידָאֵי יְהוֹשֻׁעַ מִיָּד מַלְאָכָאֵי. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ
 31 חֲסִידָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ.
 32 וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ.
 33 וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ.
 34 וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ.
 35 וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ.
 36 וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְהָיוּ מִיָּד מַלְאָכָאֵי יְהוֹשֻׁעַ.

28 ejus. Dicebat enim, Etiam si vestimenta ejus tetigero, servabor.
 29 Et statim exaruit fons sanguinis ejus, et sensit in corpore suo,
 30 quod sanata esset a flagello. Et statim Jesus quum cognovisset
 31 in seipso virtutem quæ ex ipso exierat, conversus ad turbam, di-
 32 cebat, Quis tetigit vestimenta mea? Et dicebant ei discipuli
 33 ejus, Vides turbas comprimentes te, et dicis, Quis tetigit me? Et
 34 circumspiciebat videre illam quæ hoc fecerat. Mulier autem
 35 timens et tremens, sciens id quod factum esset in se, venit et pro-
 36 cidit ante eum, et dixit ei omnem veritatem. Ipse autem ¶ Jesus
 dixit ei, Filia mea, fides tua servavit te; abi in pace, et esto
 sana a flagello tuo. Adhuc dum ipse loqueretur, veniunt qui-
 dam a principe synagogæ, dicentes; Filia tua mortua est, quid
 amplius vexas magistrum? Ipse autem Jesus statim, quum

* ταλιθα κουμει

3 A

C A P. VI.

CAP. VI.

I 1430] In margine MSti 1430

[illegible]

6 eos manus suas, sanavit. Et mirabatur propter incredulitatem
7 eorum : et circuibat vicos in circuitu, docens. Et vocat ad se
8 duodecim, et cœpit mittere eos binos : et dedit iis potestatem
9 adversus spiritus impuros. Et præcepit ut nihil acciperent ad
10 iter, nisi virgam tantum : non peram, non panem, non æs in
11 zona sua ✓, Sed ut calcearent sandalia, neque induerent duas
tunicas. Et dicebat iis, Ubicumque introieritis in domum,
illic manete usquedum exeatis illinc. † Et quicumque non
receperint vos, neque audierint sermones vestros, quum egredie-
mini illinc, excutite pulverem, qui erit sub pedibus vestris, in
testimonium illis : Amen dico vobis, magis erit tolerabile So-

مجلس دارالحدیث {ف} In margine MSti [حدیثه] {ف}

٥٨٥! ٥٨٦! ٥٨٧! لا افصحهم [٥٨٨] ٥٨٩! لا يفصحهم ٥٩٠

† et quicumque non receperint vos] Lectio marg. Et quicumque locus non receperit vos.

domæ aut Gomorræ in die judicii, quam civitati illi. Et quum
egressi essent, † prædicabant ut resipiscerent *homines*. Et dæmo-
nia multa ejiciebant; et ungebant oleo multos ægrotos, et sana-
bant *eos*. Et audivit rex Herodes, (manifestum enim factum
erat nomen ejus) et dicebat, Johannes qui baptizabat, a mor-
tuis surrexit, et propter hoc virtutes operantur in eo. Alii au-
tem dicebant, quod ‡ Elias est; alii autem dicebant, quod Pro-
pheta est; aut quasi unus ex prophetis. Quum audivisset autem
Herodes, dixit, Johannes, cujus amputavi caput, || hic est; ipse
surrexit a mortuis. Ipse enim Herodes miserat, et apprehenderat

1	0001	]	In margine MSti	0001	]
2	0002	]		0002	]
3	0003	]		0003	]

† prædicabant]	Leſſio Marg.	Prædicaverunt.
‡ Elias]		(Elias) Propheta.
hic]		Ipſe.

Johannem, et vinxerat eum in domo custodiæ, propter Herodiam uxorem Philippi fratris sui; quia eam uxorem duxerat. Dicebat enim Johannes Herodi, Non licet tibi habere uxorem fratris tui. Ipsa autem Herodias irata erat contra eum, et volebat occidere eum, et non poterat. Ipse enim Herodes timebat Johannem, quia sciebat eum *esse* † virum justum et sanctum, et observabat eum, et quum audiret eum, multa faciebat, et libenter eum audiebat. Et quum esset dies opportunus, quum Herodes in natalitiis suis cœnam faceret proceribus suis, et chiliarchis, et primariis || Galilææ: Et introisset filia ipsius Herodiadis, *et* saltasset, et placuisset Herodi, et accumbentibus cum eo, dixit rex puellæ,

† Galilææ] Civitatis.

31
 32
 33
 34
 35
 36

congregantur Apostoli ad Jesum, et renunciaverunt ei omnia; et
31 quæ fecerant, et quæ docuerant. Et dixit iis, Venite vos privatim in
locum desertum, et requiescite paululum. Erant enim venientes
32 et abientes multi, et ne quidem ad comedendum vacabant. Et
33 abierunt in locum desertum navigio seorsim. Et viderunt eos
abeuntes, et agnoverunt eos multi; et in aridam ex omnibus ci-
vitatibus concurrerunt illuc, et prævenerunt eos, et congregati
34 sunt ad eum. Et quum egressus esset, vidit Jesus turbam multam;
et misertus est super eos, quoniam erant sicut oves quibus non est
35 pastor: et incipiebat docere eos multa. Et quum jam tempus
multum esset, accesserunt ad eum discipuli ejus, dicentes, Deser-
36 tus est locus, et jam tempus multum. Dimitte eos, ut abeant in
agros qui *sunt* in circuitu, et in vicos, et emant sibi panes: quid

[illegible]

46 dam, donec ipse dimitteret turbas. Et quum dimisisset eos,
47 abiit in montem ad orandum. Et quum vespera esset, erat navi-
48 gium in medio maris; et ipse solus in terra erat. Et vidit eos
vexatos in remigando: (erat enim ventus contrarius iis) et circa
custodiam quartam noctis venit ad eos ambulans super mare, et
49 volebat præterire eos. Ipsi autem quum vidissent eum ambulan-
tem super mare, putaverunt quod phantasma esset, et exclama-
50 verunt. Omnes enim viderunt eum, et timuerunt. Et statim
locutus est cum iis: et dicit, Bono animo estote, ego sum: ne
51 timeatis. Et ascendit ad eos in navigium: et quievit ventus. Et
52 valde ex abundanti in seipsis stupebant et mirabantur. Non enim
intellexerunt illud panum: † erat enim cor eorum stupidum.

I: }] In margine MSti () ||
† erat enim] Leftio marg. Sed (erat)

† erat enim] Lectio marg. Sed (erat)

3 C

• πιπρωμένη

C A P. VII.

Et quum

C A P. VII.

In margine MSti

πυγμα . 529

۱۵۹۰ء حقیقہ زحاک

4 חב {סבב} זעלענדיג {מעקל} . סעלע בעמל {ל} לא
 זענען לא {זעלע} . ס {סעלע} {העקל} {ל} . סעלע {זעלע}
 זעלעס : זעלע {ל} {מעקל} . ס {מעקל} . ס {זעלע} {סעלע} .
 5 ס {זעלע} : חב {זעלע} {סעלע} סעלע {זעלע} {מעקל} :
 זעלע {זעלע} {זעלע} לא זעלע {זעלע} {זעלע} {זעלע} {זעלע}
 6 {מעקל} . לא {זעלע} לא {מעקל} {זעלע} {זעלע} {זעלע} : סעלע
 חב {זעלע} . {זעלע} {זעלע} . זעלע {זעלע} {זעלע} {זעלע} {זעלע}
 זעלע {זעלע} {זעלע} {זעלע} : סעלע {זעלע} : סעלע {זעלע}
 זעלע {זעלע} {זעלע} : חב {זעלע} {זעלע} {זעלע} {זעלע}
 7 זעלע : סעלע {זעלע} {זעלע} {זעלע} : חב {זעלע} {זעלע} {זעלע}
 8 {זעלע} {זעלע} : חב {זעלע} {זעלע} {זעלע} {זעלע} {זעלע} :
 {זעלע} {זעלע} {זעלע} {זעלע} : זעלע {זעלע} {זעלע} {זעלע}
 ס {זעלע} {זעלע} {זעלע} {זעלע} : ס {זעלע} {זעלע} {זעלע} {זעלע} :
 ס {זעלע} {זעלע} . זעלע {זעלע} {זעלע} {זעלע} {זעלע} :
 9 ס {זעלע} {זעלע} . זעלע {זעלע} {זעלע} {זעלע} {זעלע} :

4 tenentes traditionem Seniorum. Et a foro *venientes*, nisi abluant
 se, non edunt: et alia multa sunt, quæ acceperunt tenere, *nempe*
 5 lotiones poculorum, et sextariorum, et vasorum æneorum, et lec-
 torum. Deinde interrogabant eum Pharisei et Scribæ, Quare
 6 discipuli tui non ambulant secundum traditionem Seniorum, sed
 manibus illotis comedunt panem? Ipse autem respondens dixit iis,
 Quod bene prophetavit Esaias de vobis hypocritis, sicut scriptum est;
 Hic populus labiis suis honorat me, cor eorum autem longe abest a
 7 me. Frustra autem colunt me, docentes doctrinas mandatorum ho-
 8 minum. Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis traditionem
 hominum, *nempe* lotiones sextariorum et poculorum, et alia multa
 9 similia hujusmodi facitis. Et dicebat iis, Bene rejicitis mandatum

16 16 17 18 19 20 21 22
 16 17 18 19 20 21 22
 17 18 19 20 21 22
 18 19 20 21 22
 19 20 21 22
 20 21 22
 21 22
 22

16 17 eum : sed quæ egrediuntur ex eo, † illa sunt quæ polluunt homi-
 18 nem. Si quis habet aures ad audiendum, audiat. Et quum
 19 introisset in domum a turba, interrogabant eum discipuli ejus de
 20 parabola. Et dicit iis, Sic etiam vos non intelligentes estis ? ‡ Non
 21 intelligitis quod quicquid extrinsecus ingreditur in hominem, non
 22 potest pollueri eum ? Quia non ingreditur in cor ejus, sed
 in ventrem ejus, et in locum stercoreis exit, purgans omnes
 escas. Dicebat autem, Quod ex homine egreditur, id polluit
 hominem. Ab intus enim, ex corde hominum, cogitationes
 malæ egrediuntur, adulteria, scortationes, cædes, Furta, ava-

1 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831</

29 * *πιδιων* * אסא פאסאן זיך פאן פאסאן * וצטא. וזאגן: אה.
 מללא וזאגן: מללא רב. רב אה וזאגן: אה.
 30 אה וזאגן: אה. רב אה וזאגן: אה. רב אה.
 31 וזאגן: אה. רב אה וזאגן: אה. רב אה.
 32 * *μογισλον* * אה אה אה * אה. אה אה. אה.
 33 אה אה אה. אה אה אה. אה אה אה.
 34 * *εφφασα* * אה אה אה. אה אה אה. אה אה אה.
 35 אה אה אה. אה אה אה. אה אה אה.
 36 אה אה אה. אה אה אה. אה אה אה.
 37 אה אה אה. אה אה אה. אה אה אה.

29 micis filiorum. Et dixit ei, Propter hunc sermonem abi.: exiit
 30 dæmonium a filia tua. Et quum abiisset domum suam, invenit
 31 dæmonium egressum, et filiam suam jacentem super lectum. Et
 iterum quum egressus esset de finibus Tyri et Sidonis, venit ad mare
 32 Galilææ, per medium finium Decapolis. Et adducunt ad eum sur-
 dum balbutientem, et precantur eum ut ponat super eum manum.
 33 Et quum abduxisset eum e turba privatim, misit digitos suos in aures
 34 ejus: et quum spuisset, tetigit linguam ejus. Et quum suspexisset in
 35 cælum, ingemuit, et dixit ei, Ethphatha, quod est, adaperitor. Et
 statim adapertæ sunt ei aures, et solutum est vinculum linguæ ejus,
 36 et loquebatur recte. Et præcepit iis, ut nemini dicerent: Quanto
 37 autem ipse præcipiebat iis, magis amplius prædicabant. Et multo
 magis mirabantur, dicentes, Bene omnia facit: et surdos facit

CAP. VIII. 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8

CAP. VIII. 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8

- 9 * Δαλμανουθα
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17 * βλεπετε

- 9 sustulerunt reliquias fragmentorum septem sportas. Erant autem
 10 illi qui comederant, quasi quatuor millia: et dimisit eos. Et
 11 quum ascendisset statim in navigium cum discipulis suis, vene-
 12 runt in loca Dalmanutha. Et egressi sunt Pharisei, et cœpe-
 13 runt disputare cum eo, et quærebant ab eo signum de cœlo, ten-
 14 tantes eum. Et ingemuit spiritu suo, dicens, Quid generatio
 15 hæc signum quærit? Amen dico vobis, si dabitur generationi
 16 huic signum. Et quum reliquisset eos, ascendit rursus in navi-
 17 gium, et abiit in ulteriorem ripam. Et oblitum sunt sumere panes:
 et nisi unum panem non habebant secum in navigio. Et præci-
 piebat iis, dicens, Cavete, videte a fermento Phariseorum, et
 a fermento Herodis. Et ratiocinabantur ad invicem, dicentes,
 Quia panes non habemus. Et quum cognovisset Jesus, dixit iis,

apprehendisset manum cæci, eduxit eum extra pagum : et quum
expuisset in oculos ejus, posuit super eum manus suas, et interro-
24 gabat eum, si quid videret. Et quum aspexisset, dicebat, Video
25 homines ambulantes sicut arbores. Deinde iterum posuit manus
suas super oculos ejus, et fecit eum videre : et restitutus est, et
26 vidit lucide omnia. Et misit eum domum suam, dicens, † Ne-
27 que in pagum ingrediaris, neque dixeris cuipiam in pago. Et
egressus est Jesus, et discipuli ejus, in vicos Cæsareæ Philippi : et in
via interrogabat discipulos suos, dicens iis, Quem dicunt homines
28 me esse ? Ipsi autem responderunt, Johannem Baptistam ; et alii,
29 Eliam ; alii autem, unum ex prophetis. Et ipse dicit iis, Vos

لا اله الا الله محمد بن عبد الله

سے ۱۹ جن

Et si ingrediaris in pagum, ne-

autem quem dicitis me esse ? Respondens autem Petrus, dixit ei,
Tu es Christus. Et objurgavit eos, ut nemini dicerent de eo. 30
Et cœpit docere eos, quod oporteret Filium hominis multa pati, 31
et reprobari a Senioribus, et principibus Sacerdotum, et Scribis ;
et occidi, et post tres dies resurgere. Et aperte sermonem loque- 32
batur. Et quum assumpsisset eum Petrus, cœpit increpare eum.
Ipse autem Jesus quum conversus esset, et vidisset discipulos suos, 33
increpavit Petrum, dicens, Abi post me Satana, quoniam non
cogitas quæ *sunt* Dei, sed quæ *sunt* hominum. Et quum advo- 34
casset turbam cum discipulis suis, dixit iis, † Quicumque voluerit
post me venire, abneget seipsum, et tollat crucem suam, et sequa-
tur me. Quicumque enim voluerit animam suam servare, perdet 35

I [unclear] In margine MSti (unclear)
 † Quicunque] Leftio marg. Si (quis)

- 36 CAP. IX.
 37
 38
 1
 2
 3

eam; qui autem perdidit animam suam propter me et propter
 36 Evangelium, servabit eam. Quid enim proderit homini, si lucretur
 37 mundum totum, et jacturam faciat animæ suæ? Aut quid dabit
 38 homo compensationem animæ suæ? Quemcunque enim puduerit
 1 sui cum angelis sanctis. Et dicebat iis, Amen dico vobis, quod CAP. IX.
 2 sunt quidam ex illis qui hic stant, qui non gustabunt mortem,
 3 donec viderint regnum Dei venisse cum potestate. Et post dies
 sex, assumit Jesus Petrum, et Jacobum, et Johannem, et subducit
 eos in montem excelsum seorsim ipsos solos: et mutata fuit forma
 3 ejus coram ipsis. Et vestimenta ejus facta sunt splendentia,

[illegible]

11 rentes † una quid esset illud a mortuis resurgere. Et interro-
gabant eum dicentes, Quid dicunt Scribæ, quod Eliam oporteat
12 venire prius? Ipse autem respondens dixit iis, Elias ‡ quidem
venit prius, ut restituat omnia: || et sicut scriptum est de Filio
13 hominis, ut multa patiatur, et contemnatur. Sed dico vobis,
quod et Elias venit, et fecerunt § ei quæcunque voluerunt,
14 sicut scriptum est de eo. Et quum venisset ad discipulos, vidit
15 turbam multam apud eos; et Scribas disputantes cum iis. Et
statim omnis turba quum * vidisset eum, stupuit; et currentes ad

I {حسب}

In margine MSti

510

2 18]

ۛۛۛ

3 [٥] فصل

۱۲۳

4 22]

၈၁

[سری: ۵۵۵ : ۵۱۵۷]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

† una]

Lectio Marg.

Ab eo.

‡ quidem]

Quum.

et ficut]

Sicut.

§ ei]

In eum.

• vidisset eum, stupuit]

Vidissent eum, stupuerunt.

16 וְהָיוּ מְחַמְּדֵים. וְהָיוּ חֲפִצִּים מִלִּי זָכִיר? וְהָיוּ
 17 חֲמִידִים. וְהָיוּ פִּיטְרִים מִי מִלִּי מִלִּי. וְהָיוּ
 18 חֲזִי? וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים? וְהָיוּ חֲמִידִים? וְהָיוּ
 חֲמִידִים חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ
 חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ
 19 חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ
 חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ
 20 חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ
 חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ
 21 חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ
 חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ
 22 חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ חֲמִידִים. וְהָיוּ

eum salutabant eum. Et interrogabat Scribas, Quid disputatis eum 16
 apud ipsos? Et respondens unus e turba dixit, Magister, adduxi 17
 filium meum ad te, habentem spiritum mutum. Et ubicunque ap- 18
 prehendit eum, concutit eum, et lacerat, et frendet dentibus
 suis, et arescit: et dixi discipulis tuis ut ejicerent eum, et non
 potuerunt. Ipse autem respondens + illis dixit, O generatio in- 19
 credula, quousque apud vos ero? quousque tolerabo vos? Ad-
 ducite eum = hic ✓ ad me. Et adduxerunt illum ad eum. Et 20
 quum vidisset eum spiritus, statim contudit eum, et quum cecidi-
 disse in terram, volutabatur lacerans se. Et interrogavit patrem 21
 ejus, quantum temporis est, ex quo hoc accidit ei? Ipse autem
 dixit, Ab infantia sua. Et temporibus multis et in ignem 22

I [חֲמִידִים]

In margine MSti

חֲמִידִים

+ illis]

Lectio marg.

Illi.

[illegible]

36 minister omnium. Et quum accepisset puerum, statuit eum in
37 medio eorum: et quum amplexus esset eum, dixit iis, Quicun-
que unum ex talibus pueris exceperit in nomine meo, me excipit;
et quicumque me exceperit, non me excipit, sed illum qui misit
38 me. Respondit ei Johannes, dicens, Magister, vidimus quen-
dam in nomine tuo ejicientem dæmonia, qui non sequitur nos;
39 et prohibuimus eum, * quia non sequitur nos ✓. Ipse autem Je-
sus dixit, Ne prohibeatis eum: nemo enim est qui faciat virtutem
40 in nomine meo, et possit cito maledicere mihi. Qui enim non
41 est † contra vos, pro vobis est. Qui enim bibendum præbuerit vo-
bis poculum aquæ ‡ in nomine, quia Christi estis, amen dico

لمعك سكه في [لعمركم سكه في] In margine MSti

(حفظ) ! شك [حفظ]

† contra vos, pro vobis] Lectio marg. Contra nos, pro nobis.

† in nomine.] (in nomine) Meo.

- 48 }בא באהא : באהא לא באהא : באהא # באהא : לא באהא :
 49 לא באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא :
 50 לא באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : * באהא : * באהא :
 באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא :
 1 באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : CAP. X.
 באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא :
 באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא :
 2 באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא :
 3 באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא :
 4 באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא :
 באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא :
 5 באהא : באהא : באהא : באהא : באהא : באהא :

- 48 Ubi vermis eorum non moritur, et ignis # eorum & non extingui-
 49 tur. Omnis enim igne faliatur; et omnis victima fale faliatur.
 50 Bonus est fal: si autem fal infulsus fiat, quonam condietis eum?
 1 Habete in vobis salem, et pacifici estote alii cum aliis. Et quum CAP. X.
 surrexisset inde, venit in fines Judææ, per ulterius Jordanis;
 et conveniunt iterum turbæ ad eum: et sicut consueverat, rursus
 2 docebat eos. Et quum accessissent Pharisei, interrogaverunt
 3 eum, Si licet viro uxorem dimittere? tentantes eum. Ipse autem
 4 respondens dixit iis, Quid præcepit vobis Moses? Ipsi autem
 dixerunt, Moses permisit libellum abscessionis scribere, et dimit-
 5 tere. Et respondens Jesus dixit iis, Pro duritia cordis vestri

1 [!}חשולאיהו] Scribitur inter lin. }באבאבא

15 15 16 17 18 19 20 21
 15 16 17 18 19 20 21
 16 17 18 19 20 21
 17 18 19 20 21
 18 19 20 21
 19 20 21
 20 21
 21

me, et ne prohibeatis eos : illorum enim qui tales *sunt*, est reg-
 15 num Dei. Amen dico vobis, Quisquis non acceperit regnum
 16 Dei sicut puer, non ingredietur in illud. Et quum in ulnas acce-
 17 pisset eos, # posuit manus suas super eos, et < benedicebat iis. Et
 quum egressus esset ut iret in via, accurrit † unus, et quum
 procidisset super genua sua, interrogabat eum, Magister bone,
 18 quid faciam ut vitam æternam possideam? Ipse autem Jesus dixit
 ei, Quid me dicis bonum? nemo bonus, nisi unus, *nempe* Deus.
 19 Mandata nosti : Non mœchaberis ; non occides ; non furaberis ;
 non testaberis falso ; non fraudabis : honora patrem tuum, et ma-
 20 trem. Ipse autem respondens dixit ei, Magister, hæc omnia
 21 observavi a pueritia mea : # quo amplius indigeo <? Jesus autem

[سب
 † unus]

In margine MSti

{سب
 Quidam dives.

27 fervari? Quum intuitus esset eos autem Jesus, dicit, Apud ho-
mines impossibile est, sed non apud Deum; omnia enim possibilia
28 sunt apud Deum. † Et cœpit Petrus dicere ei, Ecce nos reliqui-
29 mus omnia, et sequuti sumus te. Et respondens Jesus dixit,
Amen dico vobis, nemo est qui reliquerit domum, aut fratres,
aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut
30 agros, propter me et propter evangelium; Qui non accipiet
centuplicia nunc in tempore hoc, domos, et fratres, et sorores, et
matrem, et filios, et agros, cum persecutionibus; et in seculo
31 futuro vitam æternam. Multi autem erunt primi, ultimi; et
32 ultimi, primi. Erant autem in via ascendentes in Hierosolymam,

† Et cœpit] Lectio marg. Tunc (cœpit)

[illegible]

et erat præcedens eos Jesus, et mirabantur: et sequebantur ti-
mentes. Et quum assumpsisset iterum duodecim, cœpit dicere iis
quæ futura *erant* evenire sibi. Quia ecce ascendimus Hierosoly- 33
mam, et Filius hominis tradetur principibus Sacerdotum, et
Scribis, et condemnabunt eum ad mortem, et tradent eum genti-
bus, Et illudent ei, et flagellabunt eum, et inspuent ei, et occi- 34
dent eum, † et die tertio resurget. Et accesserunt ad eum Jacobus 35
et Johannes, filii Zebedæi, dicentes, Magister, volumus ut quod-
cunque petierimus a te, facias nobis. Ipse autem dixit iis, Quid 36
vultis ut faciam vobis? Ipsi autem dixerunt ei, Da nobis, ut 37
unus a dextra tua, et unus a sinistra tua sedeamus in gloria tua.

† et die tertio] Lectio marg. Et post (diem tertium)

4 חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 5 חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 6 חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 7 חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 8 חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 9 חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 * חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 * חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀
 10 חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀ חכהם: ׀ ׀ ׀ ׀ ׀

* χαλκοντες
 * ουσινος

mittet eum huc. Abierunt autem et invenerunt pullum alligatum 4
 ad januam foris in platea: et solverunt eum. Et quidam ex illis 5
 qui illic stabant, dicebant iis, Quid facitis solventes pullum? Ipsi 6
 autem dixerunt iis sicut praeceperat Jesus: et dimiserunt eos. Et 7
 duxerunt pullum ad Jesum, et injecerunt super eum vestimenta 8
 sua: et sedit super eum. Multi autem vestimenta sua straverunt
 in viam; alii ramos caedebant † ex arboribus, et sternebant in 9
 viam. Et illi qui ibant ante eum, et qui post eum † sequeban-
 tur, clamabant, dicentes, Hosanna, benedictus est is qui venit in
 nomine Domini: Benedictum est veniens in nomine Domini 10

1 [חכהם]

In margine MSti

soiGadas

2 [חכהם]

† ex arboribus]

Lectio marg.

(ex) Agris.

11 † # Pax in cælo, et gloria in excelsis ✓
 12 Hofanna in excelsis. Et ingressus est Hierosolymam Jesus,
 13 et in templum: et quum circumspexisset omnia, quum jam
 14 tempus esset vespertinum, exivit in Bethaniam cum duodecim.
 15 Et die crastino quum egressi essent e Bethania, esuriit. Et quum
 16 vidisset ficum e longinquo habentem folia, venit si forte inveniret
 17 aliquid in ea: et quum venisset ad eam, nihil invenit nisi folia:
 18 non enim erat tempus ficuum. Et respondens dixit ei, Non am-
 19 plius ex te in æternum quisquam comedat fructum: et audiebant
 20 discipuli ejus. Et veniunt Hierosolymam: et quum ingressus esset

In margine MSti † # Pax in cælo, et gloria in excelsis ✓

1 Hofanna in excelsis. Et ingressus est Hierosolymam Jesus,
 2 et in templum: et quum circumspexisset omnia, quum jam
 3 tempus esset vespertinum, exivit in Bethaniam cum duodecim.
 4 Et die crastino quum egressi essent e Bethania, esuriit. Et quum
 5 vidisset ficum e longinquo habentem folia, venit si forte inveniret
 6 aliquid in ea: et quum venisset ad eam, nihil invenit nisi folia:
 7 non enim erat tempus ficuum. Et respondens dixit ei, Non am-
 8 plius ex te in æternum quisquam comedat fructum: et audiebant
 9 discipuli ejus. Et veniunt Hierosolymam: et quum ingressus esset

† # Pax in cælo, et gloria in excelsis ✓] Marg. "Pax in cælo, et gloria in excelsis"
 Non in omnibus exemplaribus Græcis invenitur, neque in illo Mar Xenaiz; in
 nonnullis autem accuratis, ut putamus, invenimus.

15 11 16 17 18 19 20 21
 16 11 16 17 18 19 20 21
 17 11 16 17 18 19 20 21
 18 11 16 17 18 19 20 21
 19 11 16 17 18 19 20 21
 20 11 16 17 18 19 20 21
 21 11 16 17 18 19 20 21

11 16 17 18 19 20 21
 16 11 16 17 18 19 20 21
 17 11 16 17 18 19 20 21
 18 11 16 17 18 19 20 21
 19 11 16 17 18 19 20 21
 20 11 16 17 18 19 20 21
 21 11 16 17 18 19 20 21

1 16 17 18 19 20 21

In margine MSti

σνευ

2 16 17 18 19 20 21

σνευ

3 16 17 18 19 20 21

σνευ

+ egrediebatur]

Lectio marg.

Egrediebantur.

22 *quum recordatus esset Petrus, dicit ei, Rabbi, ecce ficus, quam
 23 execratus es, exaruit. Et respondens Jesus dicit iis, Habete
 24 fidem Dei. Amen # enim dico vobis, Quod quicumque dixerit
 25 monti huic, Tollere, et mittere in mare, et non haeritaverit in
 26 corde suo, sed crediderit quod ea quae dicit fient, fiet ei quicquid
 27 dixerit. Propter hoc dico vobis, Quod omnia quaecunque orantes
 28 petitis, credite quod accipietis, et erunt vobis. Et quum statis
 29 orantes, estote remittentes si quid habetis adversus aliquem, ut
 30 et Pater vester qui est in caelis remittat vobis delicta vestra. Si
 31 autem vos non remiseritis, nec Pater vester qui est in caelis,
 32 remittet vobis delicta vestra. Et veniunt rursus in Hierosoly-
 33 mam: et quum ambularet in templo, veniunt ad eum # principes*

quum recordatus esset Petrus, dicit ei, Rabbi, ecce ficus, quam
 execratus es, exaruit. Et respondens Jesus dicit iis, Habete
 fidem Dei. Amen # enim dico vobis, Quod quicumque dixerit
 monti huic, Tollere, et mittere in mare, et non haeritaverit in
 corde suo, sed crediderit quod ea quae dicit fient, fiet ei quicquid
 dixerit. Propter hoc dico vobis, Quod omnia quaecunque orantes
 petitis, credite quod accipietis, et erunt vobis. Et quum statis
 orantes, estote remittentes si quid habetis adversus aliquem, ut
 et Pater vester qui est in caelis remittat vobis delicta vestra. Si
 autem vos non remiseritis, nec Pater vester qui est in caelis,
 remittet vobis delicta vestra. Et veniunt rursus in Hierosoly-
 mam: et quum ambularet in templo, veniunt ad eum # principes

- 1 **1** **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **100** **101** **102** **103** **104** **105** **106** **107** **108** **109** **110** **111** **112** **113** **114** **115** **116** **117** **118** **119** **120** **121** **122** **123** **124** **125** **126** **127** **128** **129** **130** **131** **132** **133** **134** **135** **136** **137** **138** **139** **140** **141** **142** **143** **144** **145** **146** **147** **148** **149** **150** **151** **152** **153** **154** **155** **156** **157** **158** **159** **160** **161** **162** **163** **164** **165** **166** **167** **168** **169** **170** **171** **172** **173** **174** **175** **176** **177** **178** **179** **180** **181** **182** **183** **184** **185** **186** **187** **188** **189** **190** **191** **192** **193** **194** **195** **196** **197** **198** **199** **200** **201** **202** **203** **204** **205** **206** **207** **208** **209** **210** **211** **212** **213** **214** **215** **216** **217** **218** **219** **220** **221** **222** **223** **224** **225** **226** **227** **228** **229** **230** **231** **232** **233** **234** **235** **236** **237** **238** **239** **240** **241** **242** **243** **244** **245** **246** **247** **248** **249** **250** **251** **252** **253** **254** **255** **256** **257** **258** **259** **260** **261** **262** **263** **264** **265** **266** **267** **268** **269** **270** **271** **272** **273** **274** **275** **276** **277** **278** **279** **280** **281** **282** **283** **284** **285** **286** **287** **288** **289** **290** **291** **292** **293** **294** **295** **296** **297** **298** **299** **300** **301** **302** **303** **304** **305** **306** **307** **308** **309** **310** **311** **312** **313** **314** **315** **316** **317** **318** **319** **320** **321** **322** **323** **324** **325** **326** **327** **328** **329** **330** **331** **332** **333** **334** **335** **336** **337** **338** **339** **340** **341** **342** **343** **344** **345** **346** **347** **348** **349** **350** **351** **352** **353** **354** **355** **356** **357** **358** **359** **360** **361** **362** **363** **364** **365** **366** **367** **368** **369** **370** **371** **372** **373** **374** **375** **376** **377** **378** **379** **380** **381** **382** **383** **384** **385** **386** **387** **388** **389** **390** **391** **392** **393** **394** **395** **396** **397** **398** **399** **400** **401** **402** **403** **404** **405** **406** **407** **408** **409** **410** **411** **412** **413** **414** **415** **416** **417** **418** **419** **420** **421** **422** **423** **424** **425** **426** **427** **428** **429** **430** **431** **432** **433** **434** **435** **436** **437** **438** **439** **440** **441** **442** **443** **444** **445** **446** **447** **448** **449** **450** **451** **452** **453** **454** **455** **456** **457** **458** **459** **460** **461** **462** **463** **464** **465** **466** **467** **468** **469** **470** **471** **472** **473** **474** **475** **476** **477** **478** **479** **480** **481** **482** **483** **484** **485** **486** **487** **488** **489** **490** **491** **492** **493** **494** **495** **496** **497** **498** **499** **500** **501** **502** **503** **504** **505** **506** **507** **508** **509** **510** **511** **512** **513** **514** **515** **516** **517** **518** **519** **520** **521** **522** **523** **524** **525** **526** **527** **528** **529** **530** **531** **532** **533** **534** **535** **536** **537** **538** **539** **540** **541** **542** **543** **544** **545** **546** **547** **548** **549** **550** **551** **552** **553** **554** **555** **556** **557** **558** **559** **560** **561** **562** **563** **564** **565** **566** **567** **568** **569** **570** **571** **572** **573** **574** **575** **576** **577** **578** **579** **580** **581** **582** **583** **584** **585** **586** **587** **588** **589** **590** **591** **592** **593** **594** **595** **596** **597** **598** **599** **600** **601** **602** **603** **604** **605** **606** **607** **608** **609** **610** **611** **612** **613** **614** **615** **616** **617** **618** **619** **620** **621** **622** **623** **624** **625** **626** **627** **628** **629** **630** **631** **632** **633** **634** **635** **636** **637** **638** **639** **640** **641** **642** **643** **644** **645** **646** **647** **648** **649** **650** **651** **652** **653** **654** **655** **656** **657** **658** **659** **660** **661** **662** **663** **664** **665** **666** **667** **668** **669** **670** **671** **672** **673** **674** **675** **676** **677** **678** **679** **680** **681** **682** **683** **684** **685** **686** **687** **688** **689** **690** **691** **692** **693** **694** **695** **696** **697** **698** **699** **700** **701** **702** **703** **704** **705** **706** **707** **708** **709** **710** **711** **712** **713** **714** **715** **716** **717** **718** **719** **720** **721** **722** **723** **724** **725** **726** **727** **728** **729** **730** **731** **732** **733** **734** **735** **736** **737** **738** **739** **740** **741** **742** **743** **744** **745** **746** **747** **748** **749** **750** **751** **752** **753** **754** **755** **756** **757** **758** **759** **760** **761** **762** **763** **764** **765** **766** **767** **768** **769** **770** **771** **772** **773** **774** **775** **776** **777** **778** **779** **780** **781** **782** **783** **784** **785** **786** **787** **788** **789** **790** **791** **792** **793** **794** **795** **796** **797** **798** **799** **800** **801** **802** **803** **804** **805** **806** **807** **808** **809** **810** **811** **812** **813** **814** **815** **816** **817** **818** **819** **820** **821** **822** **823** **824** **825** **826** **827** **828** **829** **830** **831** **832** **833** **834** **835** **836** **837** **838** **839** **840** **841** **842** **843** **844** **845** **846** **847** **848** **849** **850** **851** **852** **853** **854** **855** **856** **857** **858** **859** **860** **861** **862** **863** **864** **865** **866** **867** **868** **869** **870** **871** **872** **873** **874** **875** **876** **877** **878** **879** **880** **881** **882** **883** **884** **885** **886** **887** **888** **889** **890** **891** **892** **893** **894** **895** **896** **897** **898** **899** **900** **901** **902** **903** **904** **905** **906** **907** **908** **909** **910** **911** **912** **913** **914** **915** **916** **917** **918** **919** **920** **921** **922** **923** **924** **925** **926** **927** **928** **929** **930** **931** **932** **933** **934** **935** **936** **937** **938** **939** **940** **941** **942** **943** **944** **945** **946** **947** **948** **949** **950** **951** **952** **953** **954** **955** **956** **957** **958** **959** **960** **961** **962** **963** **964** **965** **966** **967** **968** **969** **970** **971** **972** **973** **974** **975** **976** **977** **978** **979** **980** **981** **982** **983** **984** **985** **986** **987** **988** **989** **990** **991** **992** **993** **994** **995** **996** **997** **998** **999** **1000**

Jesus dixit iis, Neque ego dico vobis qua potestate hæc facio.

- 1 Et cœpit in parabolis † dicere iis, Vineam plantavit homo, et CAP. XII
circumposuit ei sepem, et fodit torcular, et ædificavit turrim,
2 et tradidit eam agricolis, et peregre profectus est. Et misit ad
agricolas tempore servum suum, ut ab agricolis acciperet de fructu
3 vineæ. Ipsi autem quum accēpissent eum, percusserunt eum, et
4 dimiserunt eum vacuum. Et rursus misit ad eos alium servum,
et illum lapidarunt, et contuderunt eum, et remiserunt eum cum
5 ignominia. Et iterum alium misit, et etiam illum occiderunt:
et multos alios, aliquos ex iis quidem percutientes, aliquos ex
6 iis autem occidentes. Adhuc ergo unum filium habebat dilectum
suum, misit et illum ad eos ultimum, dicens, Revere-

† dicere] In margine MSti

† dicere] Lectio marg. Loqui.

7 אֲנִי הָיִיתִי בְּכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 * כִּי בִּרְאֵיהֶם : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 8 אֲנִי בִּרְאֵיהֶם : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 9 מִלְּפָנֶיךָ : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 מִלְּפָנֶיךָ : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 10 מִלְּפָנֶיךָ : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 11 מִלְּפָנֶיךָ : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 12 מִלְּפָנֶיךָ : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 מִלְּפָנֶיךָ : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 13 מִלְּפָנֶיךָ : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 מִלְּפָנֶיךָ : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 14 מִלְּפָנֶיךָ : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :
 מִלְּפָנֶיךָ : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו : וְכֹחַ הַיָּדָיו :

buntur filium meum. Ipsi autem agricolæ, * quum vidissent eum 7
 venientem, dixerunt apud seipfos, Hic est hæres : venite, occi-
 damus eum, et nostra erit hæreditas. Et quum apprehendissent 8
 eum, occiderunt eum, et eiecerunt eum extra vineam. Quid 9
 ergo faciet dominus vineæ? veniet et perdet illos agricolas, et
 dabit vineam aliis. Nec scripturam hanc legistis? Lapidem 10
 quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli :
 A Domino factum est hoc, et est mirabile in oculis nostris. Et 11 12
 quærebant apprehendere eum, sed timuerunt turbam : cognove-
 runt enim quod ad ipsos parabolam dixisset : et quum reliquissent
 eum, abierunt. Et mittunt ad eum quosdam ex Phariseis et ex 13
 Herodianis, ut illaquearent eum sermone. Ipsi autem quum ve- 14
 nissent, dicunt ei, Magister, scimus quod verax es, neque cura

15 * *καὶ οὐκ ἐβλέπετο ἐν τῷ ὄρει τοῦ λαοῦ· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν· ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου οὐκ ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ· ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου ἐστὶν ἐν τῇ ἀληθείᾳ.*
 16 *καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου ἐστὶν ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου ἐστὶν ἐν τῇ ἀληθείᾳ.*
 17 *καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου ἐστὶν ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου ἐστὶν ἐν τῇ ἀληθείᾳ.*
 18 *καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου ἐστὶν ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου ἐστὶν ἐν τῇ ἀληθείᾳ.*
 19 *καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου ἐστὶν ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου ἐστὶν ἐν τῇ ἀληθείᾳ.*

est tibi de ullo, non enim respicis vultum hominum, sed in
 veritate viam Dei doces: † # dic nobis igitur ✓, Licet dare censum
 15 Cæsari, an non? dabimus, an non dabimus? Ipse autem quum
 cognovisset hypocrisin eorum, dixit iis, Quid me tentatis # hypo-
 16 critæ ✓? afferte mihi denarium, ut videam. Ipsi autem attule-
 runt. Et dicit iis, Cujus est imago, et inscriptio hæc quæ est
 17 super ipsum? Ipsi autem dixerunt ei, Cæsaris. Et respondens
 Jesus dixit iis, Reddite ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari; et quæ
 18 sunt Dei, Deo. Et mirati sunt super eo. Et veniunt Sadducæi
 ad eum, qui dicunt quod resurrectio non est: et interrogaverunt
 19 eum, dicentes, Magister, Moses scripsit nobis, Quod si frater

I [# dic nobis igitur ✓]

In margine MSti

[# dic nobis igitur ✓]

ll [# dic nobis igitur ✓]

† # dic nobis igitur ✓]

Lectio marg.

"Dic nobis igitur," non invenimus in Græcis.

26 231
 27
 28
 29
 30
 31

resurrexerint, non nubunt, neque nubuntur, sed sunt sicut angeli
 26 in coelis. De autem mortuis quod resurgant, nonne legistis in
 libro Moysi, quomodo e rubo dixerit illi Deus, dicens, Ego sum
 27 Deus Abrahami, et Deus Isaaci, et Deus Jacobi? Non est
 28 mortuorum, sed Deus viventium: vos igitur multum erratis. Et
 accedens unus ex Scribis, quum audivisset illos disputantes
 una, et vidisset quod bene respondisset iis, interrogavit eum,
 29 Quodnam est mandatum primum omnium? Ipse autem Jesus
 respondit ei, Primum mandatum omnium est, Audi Israel, Domi-
 30 nus Deus noster, Dominus unus est. Et diliges Dominum Deum
 tuum, et ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota co-
 gitatione tua, et ex tota virtute tua: Hoc est mandatum primum.
 31 Et secundum simile est ei: Diliges proximum tuum sicut teipsum.

32 32 33
 33 34
 34 35
 35 36
 36

32 33
 33 34
 34 35
 35 36
 36

[C] In margine MSti

† per Spiritum Sanctum] Lectio marg. (per Spiritum Sanctum) Dicent.

[illegible]

37 scabellum sub pedibus tuis. Ipse igitur ✓ David dicit eum Do-
minum, et unde filius ejus est? Et turba multa audiebat eum
38 libenter. Et dicebat iis in doctrina sua, Videte a Scribis qui
39 volunt in stolis ambulare, et *amant* salutationes in foris; Et
primos confessus in synagogis, et primos accubitus in cœnis:
40 Comedentes domos viduarum, et longa orantes prætextu: hi ac-
41 cipient iudicium majus. Et quum † sederet Jesus contra gazo-
phylacium aspiciebat quomodo turba injiceret æs in gazophylaci-
um: et multi divites injiciebant multa. † Et ✓ quum venisset
quædam vidua pauper, injecit duo minuta, quod est Chalcus.
43 Et quum vocasset ad se discipulos suos, dicit iis, Amen dico vobis,

I 64]

In margine MSti

فام

† federet]

Lectio marg.

Staret.

1. ܐܝܢ ܡܥܠܐ ܕܡܢ ܦܢܝܢ ܕܡܢ. ܒܥܝܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܒܥܝܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.
 2. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.
 3. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.
 4. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.
 5. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.
 6. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.
 7. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.
 8. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.
 9. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.
 10. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.
 11. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ. ܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ ܕܡܢ.

1. Jesus respondens iis, coepit dicere, Videte ne quis seducat vos.
 2. Multi enim venient in nomine meo, dicentes, Quod ego sum
 3. *Christus*; et multos seducent. Quum autem audieritis bella, et
 4. rumorem bellorum, ne turbemini: oportet enim fieri, sed non-
 5. dum finis. Surget enim gens contra gentem; et regnum contra
 6. regnum; et erunt terramotus in omnibus locis; et erunt fames et
 7. tumultus: principium dolorum hæc *erunt*. Videte autem vos-
 8. metipfos: tradent vos enim in confessus, et in synagogis cædemi-
 9. ni, et ante præfides et reges stabitis propter me, in testimonium
 10. illis. Et in omnibus gentibus oportet primum prædicari evangeli-
 11. um. Quum autem duxerint vos, ut tradant vos, ne ante solliciti sitis
 quid loquamini, neque meditemini: sed quodcunque datum fuerit
 vobis in illa hora, id loquimini: non enim estis vos qui loquimini,

12 } לא יאמר משה. נעמר בך } לא יאמר חזקא: }
 חזקא: } לא יאמר חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 13 } לא יאמר חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 14 } לא יאמר חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 * חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 15 } לא יאמר חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 חזקא: } לא יאמר חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 16 } חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 17 } חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 18 } חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 19 } חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }
 20 } חזקא: } חזקא: } חזקא: } חזקא: }

sed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem ad mortem; 12
 et pater filium: et insurgent filii adversus parentes, et morte affi-
 cient eos. Et eritis exosi ab omnibus propter nomen meum: 13
 qui autem perseveraverit usque ad finem, is servabitur. Quum 14
 autem videritis abominationem desolationis, quæ dicta est a Da-
 niele propheta, stantem ubi non oportet (is qui legit intelligat)
 tunc illi qui in Judæa erunt, fugiant in montes: Qui autem super 15
 tectum, ne descendat in domum, neque ingrediatur tollere
 quicquam e domo sua: Et qui in agro est, ne revertatur retro 16
 tollere vestimentum suum. Væ autem in utero habentibus et 17
 lactantibus in illis diebus. Orate autem ut non fiat fuga vestra 18
 hyeme. Erunt enim dies illi afflictio, qualis non fuit a principio 19
 creationis, quam creavit Deus, usque nunc, et non erit. Et nisi 20

28 אָסאַ. מִלְּךָ זֵמַר! זָדַל. חֵמֶל חֲזַק! יַעֲמִיד. מִלְּךָ לֵל!
 בְּ מַגֵּף חֲלָלִים. בְּ מַלְאָכָא בְּמַלְאָכָא; מַבְחָא
 לֵאמֹר! מַעֲמֵס קִיָּא: נִבְחֵי אֲנִי!! מִיָּנִיט אֲנִי
 29 מִלְּךָ. אֲחִיל אֵף אֲנִי: אֲמַל בְּאַיְרִי חֲסִידִי מִ
 30 אֲנִי: יָדֵי מִנְחָה אֲנִי חָלָלִים. אֲמַלִּי אֲנִי:
 בְּ אֲחִי: בְּ אֲנִי יָדֵי: זָדַל: חֵמֶל יַעֲמִיד אֲחִי
 31 אֲנִי. יַעֲמִיד זָדַל יַעֲמִיד. מִלְּךָ בְּ אֲנִי לֵל יַעֲמִיד.
 32 מִלְּךָ! בְּ מִלְּךָ אֲנִי אֲנִי מַעֲמִיד: לֵל יַעֲמִיד. אֲמַל
 33 מִלְּךָ אֲנִי: יַעֲמִיד: אֵף לֵל חֲזַק. לֵל אֲנִי: יַעֲמִיד בְּ
 מַעֲמִיד זָדַל. לֵל נִבְחֵי אֲנִי: חֵמֶל אֲנִי אֲחִיל
 34 אֲנִי: בְּ חֵמֶל מִלְּךָ: יַעֲמִיד מַעֲמִיד: מַעֲמִיד מַעֲמִיד
 חֲסִידִי מַעֲמִיד. מַעֲמִיד חֲסִידִי: מַעֲמִיד: * מַעֲמִיד
 35 חֵמֶל אֲנִי: חֵמֶל: מַעֲמִיד מַעֲמִיד. לֵל נִבְחֵי אֲנִי: חֵמֶל

* καὶ τὸ θάνατον
 ἐν ἐπιτάφῳ

28 ventis, ab extremo terræ usque ad extremum cœli. A ficu autem
 discite parabolam: Quum jam ramus ejus tener fuerit, et germi-
 naverit folia, cognoscitis quod prope est æstas. Sic etiam vos, 29
 quum videritis hæc facta, scitote quod prope est ad fores. Amen 30
 dico vobis, quod non præteribit generatio hæc usquedum omnia
 hæc fiant. Cœlum et terra præteribunt, verba mea autem non 31
 præteribunt. De autem die illo, aut hora, nemo scit; neque 32
 angeli qui sunt in cœlo, neque Filius, nisi Pater. Videte, vigi- 33
 late, et orate: nescitis enim quando illud tempus fit. Sicut 34
 homo peregrinator, qui reliquit domum suam, et dedit servis
 suis potestatem, et unicuique opus suum, et janitori præcepit, ut
 esset vigilans. Vigilate igitur: nescitis enim quando dominus 35

CAP. XIV.

* αλαβαστρα

CAP. XIV.

In margine MSti

من

Leſtio marg.

An (vespere)

Enim.

26 27 28 29 30 31 32

- 41 * καὶ ἐλθὼν
* Ραββι
 42
 43
 44
 45
 46

dormientes, (erant enim oculi eorum gravati) et non sciebant quid
 41 responderent ei. Et venit tertia = vice ✓, et dicit iis, Dormite
 quod superest, et requiescite : appropinquavit finis, et venit hora :
 42 ecce traditur Filius hominis in manus peccatorum. Surgite,
 43 eamus : ecce is qui tradit me, appropinquavit. Et statim adhuc
 quum loqueretur, venit Judas Iscariotes, qui unus erat ex duo-
 decim, et cum eo turba cum gladiis et lignis, a principibus Sacer-
 44 dotum, et Scribis, et Senioribus. Dederat autem is qui tradebat
 eum signum iis, dicens, Ille quem osculatus fuero, ipse est : pre-
 45 hendite eum, et abducite = eum ✓ caute. Et statim quum ve-
 nisset, accessit ad eum, dicens, † Rabbi, Rabbi, et osculatus est
 46 eum. Ipsi autem injecerunt in eum manus, et apprehenderunt eum.

باب زح [زح زح] In margine MSti

† Rabbi, Rabbi] Lectio marg. Salve, Rabbi.

[illegible]

55 ministris, et calefaciebat se ad lumen. Principes Sacerdotum,
autem, et totus confessus quærebant contra Jesum testimonium,
56 ut morti traderent eum, et non inveniebant. Multi enim testa-
57 bantur falso adversus eum, et testimonia paria non erant. Et
quidam quum surrexissent, testabantur falso adversus eum, dicentes,
58 Nos audivimus eum dicentem, Ego dissolvam templum hoc fac-
tum manibus, et per tres dies aliud non factum manibus ædificabo.
59 60 Et nec sic par erat testimonium eorum. Et quum surrexisset
princeps Sacerdotum in medium, interrogavit Jesum, dicens; Non
61 respondes quicquam? quid hi testantur adversus te? Ipse au-
tem tacebat, et nihil respondebat. Rursum princeps Sacerdotum
interrogabat eum, et dicit ei, Tune es Christus Filius Benedicti?

1. [;၇၀၀]

In margine MSti

Φως χυμ ου ζζουα

[illegible]

Ipse autem Jesus dixit ei, Ego sum: et videbitis Filium hominis 62
sedentem a dextra virtutis, et venientem cum nubibus cœli. Ipse 63
autem princeps Sacerdotum lacerans vestes suas dicit, Quid adhuc
opus est nobis testibus? Audistis † blasphemiam: quid videtur 64
vobis? Ipsi autem omnes exclamaverunt contra eum, quod reus
effet mortis. Et cœperunt quidam inspuere in eum, et obtegere 65
faciem ejus, et colophizare eum, et dicere ei, Vaticinare :: nobis ✓
Christe, quis est is qui percussit te: et ministri colaphis excipiebant
eum. Et quum esset Petrus in atrio inferius, venit una ex ancillis 66
principis Sacerdotum, Et quum vidisset Petrum calefacientem se, 67
intuita eum dixit, Etiam tu cum Jesu Nazareno eras. Ipse 68
autem negavit, dicens, Non novi, neque intelligo quid dicis. Et

I [9:52]

† blasphemiam]

In margine MSti

Lectio marg.

అను: మును: (మను:)

(blasphemiam) Oris ejus.

- 69 חמור וזל: לזנילא פז: . והגבא חם בראש לול: .
 נגזב: בלזבזב חסד: נשעב: . וזל מלסו: נגזב: .
 70 וזל: בל לול חסד: וזל: חסד: מלסו: לול: . וזל: נשעב: .
 נגזב: וזל: חסד: וזל: נשעב: . וזל: נשעב: .
 71 וזל: נשעב: וזל: נשעב: . וזל: נשעב: . וזל: נשעב: .
 חסד: וזל: חסד: . וזל: חסד: חסד: חסד: . חסד: .
 72 וזל: נשעב: . וזל: נשעב: . וזל: נשעב: . וזל: נשעב: .
 חסד: וזל: חסד: . וזל: חסד: . וזל: חסד: .
 1 חסד: וזל: חסד: . וזל: חסד: . וזל: חסד: . CAP. XV.
 חסד: וזל: חסד: . וזל: חסד: . וזל: חסד: .

- 69 exiit foras ante atrium, et gallus cantavit. Et ancilla quum vi-
 70 diffet eum rursus, cœpit dicere astantibus, Hic ex illis est. Ipse
 autem iterum negabat. Et post paululum rursus, astantes dicebant
 Petro, Vere ex illis es; etenim Galilæus es, et locutio tua similis
 71 est. Ipse autem cœpit execrari et jurare, Non novi hominem
 72 istum quem dicitis. Et secunda vice gallus cantavit. Et re-
 cordatus est Petrus sermonis † dicentis ei Jesu, Priusquam gallus
 cantaverit duabus vicibus, negabis me tribus. Et cœpit flere.
 1 Et confestim in mane consilium fecerunt principes Sacerdotum CAP. XV.
 cum Senioribus et Scribis, et totus confessus: et quum vinxissent

1 [חם וזל:]

In margine MSti

חם

2 [בזנילא:]

בזנילא

3 [השעב:]

συμβουλιον

חם

† dicentis ei Jesu] Lectio marg. Quem (dixerat ei Jesus)

17 17 18 19 20 21
 18 19 20 21 22 23
 19 20 21 22 23 24
 20 21 22 23 24 25
 21 22 23 24 25 26
 22 23 24 25 26 27
 23 24 25 26 27 28
 24 25 26 27 28 29
 25 26 27 28 29 30
 26 27 28 29 30 31
 27 28 29 30 31 32
 28 29 30 31 32 33
 29 30 31 32 33 34
 30 31 32 33 34 35
 31 32 33 34 35 36
 32 33 34 35 36 37
 33 34 35 36 37 38
 34 35 36 37 38 39
 35 36 37 38 39 40
 36 37 38 39 40 41
 37 38 39 40 41 42
 38 39 40 41 42 43
 39 40 41 42 43 44
 40 41 42 43 44 45
 41 42 43 44 45 46
 42 43 44 45 46 47
 43 44 45 46 47 48
 44 45 46 47 48 49
 45 46 47 48 49 50
 46 47 48 49 50 51
 47 48 49 50 51 52
 48 49 50 51 52 53
 49 50 51 52 53 54
 50 51 52 53 54 55
 51 52 53 54 55 56
 52 53 54 55 56 57
 53 54 55 56 57 58
 54 55 56 57 58 59
 55 56 57 58 59 60
 56 57 58 59 60 61
 57 58 59 60 61 62
 58 59 60 61 62 63
 59 60 61 62 63 64
 60 61 62 63 64 65
 61 62 63 64 65 66
 62 63 64 65 66 67
 63 64 65 66 67 68
 64 65 66 67 68 69
 65 66 67 68 69 70
 66 67 68 69 70 71
 67 68 69 70 71 72
 68 69 70 71 72 73
 69 70 71 72 73 74
 70 71 72 73 74 75
 71 72 73 74 75 76
 72 73 74 75 76 77
 73 74 75 76 77 78
 74 75 76 77 78 79
 75 76 77 78 79 80
 76 77 78 79 80 81
 77 78 79 80 81 82
 78 79 80 81 82 83
 79 80 81 82 83 84
 80 81 82 83 84 85
 81 82 83 84 85 86
 82 83 84 85 86 87
 83 84 85 86 87 88
 84 85 86 87 88 89
 85 86 87 88 89 90
 86 87 88 89 90 91
 87 88 89 90 91 92
 88 89 90 91 92 93
 89 90 91 92 93 94
 90 91 92 93 94 95
 91 92 93 94 95 96
 92 93 94 95 96 97
 93 94 95 96 97 98
 94 95 96 97 98 99
 95 96 97 98 99 100
 96 97 98 99 100 101
 97 98 99 100 101 102
 98 99 100 101 102 103
 99 100 101 102 103 104
 100 101 102 103 104 105
 101 102 103 104 105 106
 102 103 104 105 106 107
 103 104 105 106 107 108
 104 105 106 107 108 109
 105 106 107 108 109 110
 106 107 108 109 110 111
 107 108 109 110 111 112
 108 109 110 111 112 113
 109 110 111 112 113 114
 110 111 112 113 114 115
 111 112 113 114 115 116
 112 113 114 115 116 117
 113 114 115 116 117 118
 114 115 116 117 118 119
 115 116 117 118 119 120
 116 117 118 119 120 121
 117 118 119 120 121 122
 118 119 120 121 122 123
 119 120 121 122 123 124
 120 121 122 123 124 125
 121 122 123 124 125 126
 122 123 124 125 126 127
 123 124 125 126 127 128
 124 125 126 127 128 129
 125 126 127 128 129 130
 126 127 128 129 130 131
 127 128 129 130 131 132
 128 129 130 131 132 133
 129 130 131 132 133 134
 130 131 132 133 134 135
 131 132 133 134 135 136
 132 133 134 135 136 137
 133 134 135 136 137 138
 134 135 136 137 138 139
 135 136 137 138 139 140
 136 137 138 139 140 141
 137 138 139 140 141 142
 138 139 140 141 142 143
 139 140 141 142 143 144
 140 141 142 143 144 145
 141 142 143 144 145 146
 142 143 144 145 146 147
 143 144 145 146 147 148
 144 145 146 147 148 149
 145 146 147 148 149 150
 146 147 148 149 150 151
 147 148 149 150 151 152
 148 149 150 151 152 153
 149 150 151 152 153 154
 150 151 152 153 154 155
 151 152 153 154 155 156
 152 153 154 155 156 157
 153 154 155 156 157 158
 154 155 156 157 158 159
 155 156 157 158 159 160
 156 157 158 159 160 161
 157 158 159 160 161 162
 158 159 160 161 162 163
 159 160 161 162 163 164
 160 161 162 163 164 165
 161 162 163 164 165 166
 162 163 164 165 166 167
 163 164 165 166 167 168
 164 165 166 167 168 169
 165 166 167 168 169 170
 166 167 168 169 170 171
 167 168 169 170 171 172
 168 169 170 171 172 173
 169 170 171 172 173 174
 170 171 172 173 174 175
 171 172 173 174 175 176
 172 173 174 175 176 177
 173 174 175 176 177 178
 174 175 176 177 178 179
 175 176 177 178 179 180
 176 177 178 179 180 181
 177 178 179 180 181 182
 178 179 180 181 182 183
 179 180 181 182 183 184
 180 181 182 183

24 ܡܥܕ ܐܝܬܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ
 25 ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ
 26 ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ
 27 ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ
 28 ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ
 29 ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ
 30 ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ
 31 ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ ܕܡܕܢܐ

24 ipse autem non accepit. † Et quum crucifixissent eum, dividebant
 vestimenta ejus, projicientes sortem super iis, quis quid tolleret.
 25 26 Erat autem ‡ hora tertia, et crucifixerunt eum. Et erat in-
 27 scriptio causæ ejus inscripta, REX JUDÆORUM. Et cum eo
 crucifigunt duos latrones: unum a dextra, et unum a sinistra ejus.
 28 Et impleta est scriptura, quæ dicit, Et cum iniquis reputatus est.
 29 Et illi qui præteribant, blasphemabant eum, moventes capita sua,
 et dicentes, || Vah, O destruens templum, et in tribus diebus
 30 31 ædificans: Serva teipsum, et descende de cruce. Similiter etiam

1	ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ	In margine MSti	ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ
2	ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ		ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ
3	ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ		ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ
4	ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ		ܡܥܕ ܕܡܕܢܐ

† Et quum crucifixissent.] Lectio marg. Et crucifigentes eum.
 ‡ hora tertia] (hora) Sexta.
 || Vah] (Vah) vah.

37 חס : וס : יפ בעל חס : וזב מל : זכר בעל בעל :
 38 וזב מל : זכר בעל : זכר בעל : זכר בעל : זכר בעל :
 39 חס : חס : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר :
 זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר :
 40 זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר :
 זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר :
 זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר :
 41 זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר :
 זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר :
 42 זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר :
 זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר :
 43 זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר : זכר :

37 detrahere eum. Ipse autem Jesus quum emisisset vocem magnam,
 38 exivit spiritus ejus. Et velamen templi fissum est in duo, a sum-
 39 mo usque ad imum. Quum vidisset autem Centurio qui stabat
 ex adverso ejus, quod sic, quum exclamasset, exivisset spiritus
 40 ejus, dixit, Vere homo iste Filius erat Dei. Erant autem etiam
 mulieres e longinquo spectantes: inter quas erat Maria Magdalene,
 41 et Maria mater Jacobi parvi et Jose, et Salome. Quæ et quum
 essent in Galilæa, sequebantur eum, et ministrabant ei: et aliæ
 42 multæ quæ ascenderant cum eo Hierosolymam. Et quum jam
 vespera esset, (quia erat parasceve, quod est ante Sabbathum)
 43 Venit Iosephus qui erat ab Arimathæa, honoratus Senator, qui

I 10:10

In margine MSti

10:10

10:10

—CAP. XVI.

etiam ipse erat expectans regnum Dei, *et* quum confidentiam
sumpisset, ingressus est ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. 44
Pilatus autem miratus est si jam mortuus esset: et quum advocasset
Centurionem interrogavit eum, Si ante tempus mortuus esset. 45
Et quum cognovisset a Centurione, dedit corpus Josepho. Ipse au- 46
tem Josephus emit sindonem, et quum detraxisset eum, involvit
eum sindone, et posuit eum in sepulchro, quod erat excisum de
petra: et advolvit lapidem ad ostium sepulchri. Maria autem 47
Magdalene, et Maria *mater* Jose spectabant ubi poneretur. Et i
quum transivisset sabbathum, Maria Magdalene, et Maria *mater*
Jacobi, et Salome, emerunt aromata, ut venirent *et* ungerent
eum. Et valde mane primi *diei* hebdomadis veniunt ad sepul- 2
chrum, quum exortus esset sol: Et dicebant apud seipsas, Quis 3

15
 16
 17
 18
 19
 20

mo ꝛ autem ꝫ accumbentibus undecim apparuit, et exprobravit incredulitatem eorum, et duritiam cordis: quia illis qui viderant
15 eum exfuscitatum a mortuis, non crediderunt. Et dixit iis, Ite in mundum totum, ⁊ et ꝫ prædicate evangelium omni creaturæ.
16 Qui crediderit et baptizatus fuerit, servabitur; qui autem non crediderit, condemnabitur. Signa autem credentes hæc sequen-
17 tur: in nomine meo dæmonia ejicient, linguis novis loquentur; Et ꝛ in manibus ꝫ serpentes tollent; et si ⁊ venenum ꝫ lethale
18 aliquid biberint, non nocebit iis; super ægrotos manus imponent, et bene habebunt. Ipse quidem igitur Dominus Jesus post-
19 quam loquutus fuisset iis, assumptus est in cælum, et sedet a dextra Dei. Illi autem quum egressi essent, prædicaverunt in
20

١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠
 ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠

١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠
 ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠

omni loco : dum Dominus auxiliaretur, et sermonem confirmaret
 per signa quæ sequebantur.

Finitum est evangelium sanctum Marci, quod loquutus est Latine Romæ.

